

Begroting 2026–2029 Omgevingsdienst NL

30 september 2025

Voorwoord	3
A. Samenvatting Begroting en Agenda 2026-2029	4
Samenvatting (kosten) begroting	4
1. Strategische agenda - 'Samen beter, sneller, slimmer'	6
1.1 Omgevingsdienst NL – Vereniging	6
1.2 Vier pijlers van Omgevingsdienst NL	7
1.3 Rol en ambitie	10
B. De Meerjarenbegroting 2026-2029	11
Leeswijzer	11
Hoofdstuk 1– Subsidieaanvraag 2026-2029.....	12
Kennisnetwerk, UPLO, data en informatievoorziening, versterking VTH.....	12
2.1 Kennis	15
2.2 Visitaties	23
2.3 Versterking VTH-stelsel.....	25
2.4 Nieuwe ontwikkelingen	39
Hoofdstuk 2 - De vereniging	40
Governance en Financiering vereniging, Academie en Bedrijfsvoering	40
3.1 Governance Omgevingsdienst NL	40
3.2 Financiering vereniging	42
4. Omgevingsdienst NL - academie	43
5. Bureau Omgevingsdienst NL	47
Hoofdstuk 3 - Projecten.....	51
6. Overige subsidies.....	51
Hoofdstuk 4 - Begroting 2026 – 2029 en Risicoparagraaf	57
7. Inrichting en uitgangspunten begroting	57
8. Risico's.....	61
Bijlage 1 - Contributie overzicht.....	69
Bijlage 2 - Tarieven	70
Bijlage 3 - Detailoverzichten kosten.....	72
Bijlage 4 – Omgevingsdienst NL - academie.....	76
Bijlage 5 - Bureaukosten	77

Voorwoord

Bij dezen bieden wij u de *Meerjarenbegroting 2026-2029* van Omgevingsdienst NL aan. Met deze begroting geven wij een meerjarenperspectief voor de vereniging Omgevingsdienst NL.

Dit document is opgebouwd uit meerdere delen. Allereerst de Strategische Meerjarenagenda '*Samen beter, sneller, slimmer*'. Deze agenda geeft richting aan de ontwikkeling van onze vereniging en haar leden, is de basis voor deze begroting en de subsidieaanvraag voor de periode 2026-2029 en slaat de pijlpalen voor de opbouw en taken van het verenigingsbureau.

Door de samenwerking met alle omgevingsdiensten te intensiveren zetten wij de komende jaren in op kwaliteitsverbetering en versterking van het VTH-stelsel. Dat doen we met als uitgangspunt; '*Samen, tenzij...*' Door meer af te stemmen en slimmer gebruik te maken van de kennis bij onze leden, wordt de uitvoering van het werk van omgevingsdiensten uniformer en beter. Daarnaast zal door collectief te investeren in kennis, kwaliteit, opleidingen, data en informatievoorziening, dragen we bij aan de versterking van het VTH-stelsel.

In het tweede deel (B) delen we met u de *Meerjarenbegroting 2026-2029*. Om goed inzicht te geven is onderscheid gemaakt tussen de activiteiten waar subsidie voor is aangevraagd, de verenigingsactiviteiten en andere subsidies die voor komende jaren zijn toegekend aan Omgevingsdienst NL.

Het afgelopen jaar is door het bureau geïnvesteerd in het 'in control' komen. Met deze begroting hebben we opnieuw een kwaliteitsslag gemaakt. Dat vindt u terug in het derde deel. Daarin schetsen we de financiële uitgangspunten voegen daar een uitgebreide risicoparagraaf aan toe.

Met de Strategische Meerjarenagenda en de Meerjarenbegroting zetten we als bestuur van de vereniging Omgevingsdienst NL een stevige ambitie neer. Realiseren van die ambitie vraagt de komende jaren om intensiveren van de samenwerking en commitment op het uitgangspunt '*Samen, tenzij...*' Naast investeren in landelijke samenwerking gaat het ook om investeringen in de eigen dienst. Deze uren en middelen zijn geen onderdeel van deze begroting.

Bestuur Omgevingsdienst NL

A. Samenvatting Begroting en Agenda 2026-2029

'Samen beter, sneller, slimmer' is de titel van de strategische Meerjarenagenda. Deze agenda is de basis voor de subsidieaanvraag 2026-2029 en voor de begroting 2026-2029. De Meerjarenagenda geeft richting aan de ontwikkeling van de vereniging en de leden en slaat pijlpalen voor de opbouw en taken van het verenigingsbureau.

Samenvatting (kosten) begroting

De *Meerjarenbegroting 2026-2029* heeft een omvang van circa € 18 miljoen in 2026, daarna iets dalend naar gemiddeld € 14 miljoen in de jaren 2027 tot en met 2028. Reden voor de hogere begroting in 2026 zijn een aantal incidentele subsidies, die in 2024 en 2025 zijn aangevraagd, en doorlopen in 2026 en sommigen in 2027-2028. In het overzicht hieronder worden die apart weergegeven.

Subsidie aanvraag IenW x € 1.000	begroting 2026	index 2,7% 2027	index * 2028	index * 2029	tot. Begroting
1. Kennisnetwerk & UPLO	6.270	5.385	5.835	5.779	23.269
2. Visitaties	846	868	800	356	2.870
3. Data en informatievoorziening	1.203	1.227	1.227	1.227	4.884
4. Coördinatie en versterking VTH	985	984	283	283	2.535
5. Projecten (uit 2e fase overbruggingssubsidie)	1.930	-	-	-	1.930
Totaal subsidie Ministerie IenW	11.234	8.464	8.145	7.645	35.488
4. Academie	2.328	2.723	3.134	3.195	11.380
5. Bureau	2.335	2.196	2.258	2.323	9.112
Totaal kosten vereniging	4.663	4.919	5.392	5.518	20.492
6. MVO '26-'28	1.486	927	751	-	3.164
7. Portefeuille aanpak (BZK-defensie-ILT)	389	267	-	-	656
8. Uitvoering MUP- Energie (KGG - '25-'27)	231	230	-	-	461
9. Versterking VTH BES eilanden '26-'27	-	-	-	-	0
10. POKB Visitaties bodem	-	-	-	-	0
Totaal overige subsidies	2.106	1.424	751	-	4.281
Totaal kosten	18.003	14.807	14.288	13.163	60.261

Baten x € 1.000	begroting 2026	index 2,7% 2027	index PM 2028	index PM 2029	tot. Begroting
1. (Structurele) subsidies I&W	11.235	8.464	8.145	7.645	35.489
Subsidie IenW '26-'29	9.304	8.464	8.145	7.645	33.558
2e fase subsidie	1.931	-	-	-	1.931
2. Overige subsidies	2.058	1.424	751	-	4.233
3. Opbrengsten diensten	48	-	-	-	48
Totaal subsidies	13.341	9.888	8.896	7.645	39.770
Verenigingsbaten		index 2,7%	index 2,7%	index 2,7%	
4. Academie	2.331	2.736	3.187	3.244	11.498
5. Vereniging	2.332	2.185	2.208	2.278	9.003
Totaal baten vereniging	4.663	4.921	5.395	5.522	20.501
Totaal baten	18.004	14.809	14.291	13.167	60.271
Saldo	1	2	3	4	10

Toelichting

- Voor de onderdelen 9 en 10 geldt dat deze in voorbereiding zijn, maar nog niet met het exacte bedrag kan worden opgenomen in de begroting. Extra subsidies zijn kostenneutraal.
- In de begroting is een loon-en prijsindex toegepast van gemiddeld 2,7% voor alle onderdelen van de vereniging. Voor de subsidies zijn geen indexaties, met uitzondering van de structurele subsidie van IenW. Deze is conform de CAO (van gemeenten) voor 2027 geïndexeerd.

1. Strategische agenda - 'Samen beter, sneller, slimmer'

Kwaliteitsverbetering – versterking VTH-stelsel

Door de samenwerking met alle omgevingsdiensten te intensiveren zet de vereniging de komende jaren in op kwaliteitsverbetering en versterking van het VTH-stelsel: *Samen, tenzij...* Door meer af te stemmen en gebruik te maken van de kennis bij de omgevingsdiensten, wordt de uitvoering uniformer en beter. Daarnaast zal door collectief te investeren in kennis, kwaliteit, opleidingen, data en informatievoorziening worden bijdragen aan versterking van het VTH-stelsel.

De aangesloten omgevingsdiensten worden gestimuleerd, met oog voor de regionale verschillen, meer samen te werken aan uniformering in bedrijfsprocessen en standaarden aanbrengen in de uitvoering van de wettelijke VTH-taken. Dat is krachtig en brengt duidelijkheid en een gelijk speelveld voor bedrijven, inwoners en overheden.

De omgevingsdiensten hebben samen én in hun regio, een rol in meedenken en meewerken aan de oplossingen voor een aantal maatschappelijke opgaves. Zoals het terugdringen van emissies (lucht, water, bodem), transitie naar duurzame energie (besparen, nieuwe energiebronnen), transformatie naar circulaire economie (hergebruik afvalstromen, secundaire bouwstoffen) en een schone, gezonde en veilige leefomgeving. In de beweging naar een duurzame economie en een veilige samenleving hebben omgevingsdiensten onmiskenbaar een belangrijke rol.

Met elkaar hebben de omgevingsdiensten circa 6.500 goed opgeleide medewerkers in dienst en draaien een jaarlijkse omzet van een € 800 miljoen. Het collectief van omgevingsdiensten is dan ook een belangrijke speler in het VTH-domein, en werkt met anderen aan een gezonde, veilige, duurzame leefomgeving. Omgevingsdienst NL zit namens de leden aan de overlegtafels die mede richting geven aan de inhoud- en de uitvoerbaarheid van beleid en regelgeving, zowel bij het Rijk als bij de gemeenten en provincies.

Omgevingsdiensten doen meer dan een excellente uitvoering van de VTH-taken; zij agenderen en signaleren. En doen dat op basis van kennis en expertise van de fysieke leefomgeving, zodanig dat informatie en data gebruikt kan worden om op verschillende fronten in het VTH-stelsel het verschil te maken. Deze unieke kennispositie is waardevol voor de beleidsontwikkeling bij Rijk, gemeenten en provincies. De komende jaren wordt de positie als adviseur (VTH-A) voor de leefomgeving steeds sterker.

Omgevingsdienst NL ondersteunt komende jaren de leden bij hun doorontwikkeling naar robuuste diensten. Het verenigingsbureau denkt en werkt mee, draagt bij aan de versterking van het stelsel, faciliteert de onderlinge samenwerking en vertegenwoordigt de leden extern. Met vakberaden en portefeuilleraden is de inbreng van én het draagvlak bij de leden geborgd.

1.1 Omgevingsdienst NL – Vereniging

Gezonde, veilige, duurzame leefomgeving

Omgevingsdienst is een vereniging van omgevingsdiensten¹ en zoekt namens de aangesloten leden actief de samenwerking met ministeries, landelijke inspecties, de justitiële keten en IPO, VNG en

¹ Traject van transitie van vereniging van directeuren naar vereniging omgevingsdiensten loopt in 2025.

UvW. Doel is om beter (kwaliteit, uniformiteit), sneller (efficiënt) en slimmer (effectief) te werken aan een gezonde, veilige, duurzame leefomgeving.

Medewerkers en bestuurders maken kennis uit de praktijk van de leden, van ketenpartijen en van kennisinstituten, toepasbaar voor de VTH-professional in het veld. Met hen en ketenpartners bouwt Omgevingsdienst NL aan een top of mind nieuw kennisnetwerk. Met deze unieke kennispositie zijn de vereniging én de individuele leden een waardevolle partner voor bevoegd gezag in de ontwikkeling en de uitvoerbaarheid van beleid (wet-regelgeving) voor de fysieke leefomgeving.

Omgevingsdienst NL pakt de voortrekkersrol in de uniformering en de standaarden in data en informatievoorziening die voor de uitvoering van de VTH-taken en voor een gelijk speelveld voor bedrijven, instellingen en inwoners, essentieel zijn.

Er wordt de komende jaren met visitaties, opleidingen en trainingen geïnvesteerd in de kwaliteit van de VTH-uitvoering en ondersteuning van leden bij de doorontwikkeling en het uniform uitvoeren van hun bedrijfsvoeringstaken. De formele omvorming van de Vereniging van directeuren naar de Vereniging van Omgevingsdiensten is in gang gezet.

1.2 Vier pijlers van Omgevingsdienst NL

1.2.1 Kennisnetwerk - Samenwerken met de kennis van professionals

Verdiepen en anticiperen

Met op landelijk niveau de kennisregisseurs bij Omgevingsdienst NL, de bovenregionale kennisvertegenwoordigers, regionaal de kennismakelaars en VTH-experts, wordt ten behoeve van de professional in het veld, gebouwd aan een kennisinfrastructuur en een kennisnetwerk. Kennisdeling, kennis verdiepen, innovatie en samenwerken zijn de opgaven. Dit alles gericht op een zo groot mogelijke uniformiteit en hoge kwaliteit.

Door gestructureerde kennisuitwisseling met actuele en hoogwaardige kennis, ontstaat de mogelijkheid om deze direct beschikbaar te hebben voor alle omgevingsdiensten, en op termijn de ketenpartners. Het verenigingsbureau faciliteert deze processen en zorgt ook voor validatie van de kennisproducten die deze samenwerking oplevert. Door samen te werken en kennis collectief beschikbaar te stellen en te borgen, ontstaat een verbetering van de uitvoering (effectief en efficiënt) en wordt optimaal geanticipeerd op de actualiteit. De kennisproducten dragen daarmee bij aan uniformering en standaarden in toezicht, vergunningverlening, handhaving en advisering.

Verbreden en wederkerig

Het kennisnetwerk maakt niet alleen gebruik van de VTH-professionals van de eigen diensten, maar ook van andere organisaties en kennisinstituten. Zij benutten en delen de expertise van elkaar met als resultaat verdieping, verbreding en gevalideerde antwoorden op actuele vraagstukken. Omgevingsdienst NL stuurt in het kennisnetwerk op wederkerigheid en voorkomen van vrijblijvendheid. Afspraak is afspraak, en delen en samenwerken is het uitgangspunt. Zo ontstaat een stevige infrastructuur van - deels informele - vloeiende netwerken, projecten, overlegorganen, bijeenkomsten en een nieuw digitaal kennisplatform. De samenwerking van professionals zal een dynamische uitwisseling van kennis en expertise zijn.

Nieuw kennisplatform

Ontsluiten

Nu zit nog veel kennis in het hoofd van de VTH-professional en zijn directe collega's. En vrijblijvend en veelal niet gevalideerd in het huidige kennisnet (1.0). Omgevingsdienst NL gaat die kennis professioneler ontsluiten voor medewerkers en bouwt een nieuw kennisplatform (2.0). Het nieuwe kennisplatform biedt één digitale- en sector-brede samenwerkings- en kennisomgeving. Op dit platform kunnen vanaf enig moment alle professionals op thema en inhoud samenwerken over de grenzen van hun eigen organisatie heen. Zij leveren kennisproducten in de vorm van instructies, handreikingen en gevalideerde achtergrondkennis.

In deze fase heet het nieuwe kennisnet (2.0) UPLO - Uitvoeringsplatform Leefomgeving. Het ultieme doel van UPLO is dat alle professionals in vergunningverlening, toezicht en handhaving en advies (VTH) via dit platform kennis gaan delen. Het gaat in potentie om ongeveer 400 organisaties, waaronder de 28 omgevingsdiensten, gemeenten, provincies, waterschappen, de landelijke inspectie ILT en andere rijksinspecties en rijksdiensten. Deze samenwerking wordt de komende jaren gefaseerd uitgebouwd onder de voorwaarde dat financiering en governance worden herijkt en waar nodig aangepast.

Standaardiseren

VTH-taken zijn wettelijk verankerd, maar niet alle werkwijzen van de aangesloten leden zijn vastgelegd en gestandaardiseerd. UPLO maakt het mogelijk om werkwijzen, protocollen en praktijkkennis te uniformeren, versiebeheer te borgen, en tegelijkertijd decentraal eigenaarschap van kennis vast te houden. Het nieuwe kennisnet (UPLO) draagt direct bij aan het verhogen van de kwaliteit, consistentie en effectiviteit van uitvoering binnen het VTH-stelsel.

Prioritaire thema's

Uitwerken

Het kennisnetwerk is afgelopen jaren opgebouwd aan de hand van zeven prioritaire thema's: waterkwaliteit, energie, zeer zorgwekkende stoffen, bodem en ondergrond, circulaire economie, data en informatievoorziening en actuele vraagstukken. Komende jaren zal het kennisnetwerk door ontwikkelen en mogelijk andere (nieuwe) thema's uitwerken.

1.2.2 Data & IV - Inzicht door data, impact door informatie

Investeren en innoveren

Door structurele investeringen (menskracht en kennis) in digitalisering, datakwaliteit en samenwerking wordt Omgevingsdienst NL een belangrijk partner in de ontwikkeling van het digitaal stelsel milieu én voor de werkwijze van de aangesloten omgevingsdiensten.

Omgevingsdienst NL bouwt aan een toekomst waarin omgevingsdiensten samen innoveren, informatie eenduidig en foutloos uitwisselen en waarin door digitale technologie het 'klassieke VTH-werk' samen beter, slimmer en sneller uitgevoerd kan worden.

Verbinden en organiseren

Omgevingsdienst NL zet in op de rol van verbinder en regisseur in de digitale informatievoorziening met als doel een effectief, efficiënt en data-gedreven stelsel van vergunningen, toezicht, handhaving en daaruit voortkomend advies. Data en informatievoorziening staan het VTH-stelsel als geheel ten dienste.

Door het onder aanvoering van Omgevingsdienst NL één keer goed te organiseren – uniform en met standaarden – besparen de aangesloten leden tijd en (financiële) middelen. Daarnaast verhoogt het de kwaliteit van de VTH-uitvoering, is de verantwoording aan subsidieverstrekker en opdrachtgevers

eenduidig en vergroot het de wendbaarheid en ontwikkelkracht van het stelsel. Vanuit een gedeelde digitale infrastructuur kunnen maatschappelijke opgaves effectiever worden ondersteund en beter worden geduid voor het Rijk, de gemeenten, provincies en de samenleving.

Transformeren

Samen met de stelselpartners wordt het versnipperde digitale landschap tot een samenhangend en toekomstbestendig VTH-stelsel getransformeerd. Data, kennis en technologie worden gezamenlijk benut voor een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving.

Omgevingsdienst NL neemt voor de aangesloten omgevingsdiensten het voortouw en zijn voor de andere partijen het aanspreekpunt. Samenhang aanbrengen met de andere partners vormt een grote uitdaging voor de komende jaren.

1.2.3 Academie - Kennis van zaken. Kennis van morgen

Kwaliteit uitvoering

Omgevingsdienst NL – academie combineert *kennis van zaken met de kennis van morgen* en legt met haar aanbod aan opleidingen en trainingen een stevige basis voor de kwaliteit van de VTH-professionals in het veld. Het gaat om kennis, vaardigheden en permanente educatie die bijdragen aan een hoge kwaliteit van, en gezag en autoriteit in, de uitvoering.

Omgevingsdienst NL - academie is dé opleider voor de VTH-professionals van alle omgevingsdiensten en op enig moment ook voor andere relevante ketenpartners. Door hoogwaardige kennis aan te bieden en professionals te trainen in vaardigheden die voor hun functies nodig zijn, wordt de uitvoering structureel verbeterd.

Professionaliseren

Omgevingsdiensten zijn zelf verantwoordelijk voor op het peil houden van de kwaliteit van hun medewerkers en voldoen aan de kwaliteitscriteria. Met het aanbod van de academie ondersteunt de vereniging de leden om gestructureerd te voldoen aan de Kwaliteitscriteria 3.0. Omgevingsdienst NL heeft als ambitie geaccrediteerd te worden als dé opleider van professionals in het VTH-stelsel. Omgevingsdienst NL heeft daarom in de interactie met de omgevingsdiensten, het kennisnetwerk en ketenpartners een sleutelrol in de professionalisering van het VTH-stelsel. Door innovatie, samenwerking en maatwerkopleidingen garandeert de academie dat de VTH-professionals klaar zijn voor de uitdagingen van morgen.

Aansluiten en Signaleren

Het opleidingsaanbod sluit aan op de leervragen uit de praktijk en de aanbieders kunnen snel schakelen en inspelen op actuele ontwikkelingen in de samenleving en vraagstukken die zich voordoen in het VTH-stelsel. Het aanbod wordt continu geëvalueerd, geoptimaliseerd en verbeterd. Een belangrijke andere bron voor het opleidingsaanbod is het Omgevingsdienst NL - kennisnetwerk. Onder meer via de kennisregisseurs, -vertegenwoordigers en -makelaars die kennishiaten signaleren. Zij kunnen die hiaten programmeren voor de academie. De academie kan op basis hiervan gerichte opleidingen laten ontwikkelen en aanbieden.

De academie is in scholing en deskundigheidsbevordering de strategische partner voor de aangesloten omgevingsdiensten. De opleidingen en trainingen worden slim en efficiënt georganiseerd, centraal ingekocht en centraal én in de regio gegeven.

1.2.4 Visiteren

Omgevingsdienst NL is verantwoordelijk dat, niet vrijblijvend, periodiek visitaties bij de leden worden uitgevoerd. Deze visitaties zijn gericht op het signaleren van verbeterpunten bij leden en 'best-practices' die bijdragen aan de kwaliteitsverhoging van de aangesloten leden. De resultaten van de visitaties en het door de gevisiteerde dienst opgestelde verbeterprogramma zijn openbaar. Jaarlijks wordt ook een beeld gegeven van het collectief met een *Rode draden rapportage*. De visitaties worden onder onafhankelijk voorzitterschap uitgevoerd. De visitaties vormen hiermee een belangrijk instrument voor permanente kwaliteitsverhoging van de omgevingsdiensten.

1.3 Rol en ambitie

Uniformeren

De leden van Omgevingsdienst NL dragen het adagium dat het slimmer, effectiever en efficiënter is wanneer omgevingsdiensten volgens zoveel mogelijk uniforme standaarden gaan werken. Dat draagt bij aan een excellente uitvoering en robuustheid van de dienst. *Samen, tenzij...* is het uitgangspunt. Omgevingsdienst NL stimuleert en faciliteert dat de aangesloten leden een geborgde aanpak van het VTH-werk gaan volgen.

Faciliteren

Omgevingsdienst NL is de facilitator van de doorontwikkeling. De activiteiten zijn primair gericht op kwaliteit, samenwerking en robuustheid. Het is in de ontwikkeling naar robuuste omgevingsdiensten dat de aangesloten leden stap voor stap voldoen aan gestelde kwaliteitscriteria die voor alle diensten en VTH-partners gelden. Leden van de vereniging committeren zich aan deze standaarden.

Bejegenen

Omgevingsdienst NL draagt uit dat de kennis en expertise bij omgevingsdiensten, de bejegening (gezag) door medewerkers en de kennis en interpretatie van wet- en regelgeving (autoriteit), in welk deel van het land dan ook, zo veel mogelijk gelijk is, zonder de regionale verschillen uit het oog te verliezen.

Oppakken

Omgevingsdienst NL pakt alleen onderwerpen en thema's op die duidelijk binnen de rol en verantwoordelijkheid vallen en binnen de positie in het VTH-stelsel. Visie, missie en de corporate story geven richting aan het afwegingskader.

Tot slot

Omgevingsdienst NL werkt vanuit visie, missie en een sterke intrinsieke motivatie samen in programma's, projecten, stuurgroepen en adviesraden met ministeries (I&W, J&V, BZK, KGG), landelijke inspecties (ILT, Rijkswaterstaat), NVWA, justitie keten (Politie, OM-Functioneel Parket) en bevoegd gezag (VNG, IPO, Unie van Waterschappen). Het zijn bedrijven, instellingen, inwoners en overheden die komende jaren gaan ervaren dat omgevingsdiensten de autoriteit zijn in de bescherming van de fysieke leefomgeving.

B. De Meerjarenbegroting 2026-2029

Leeswijzer

Hieronder volgt deel B: De meerjarenbegroting. Dit onderdeel is opgebouwd uit vier hoofdstukken:

- [Hoofdstuk 1](#) – beschrijft de thema's waar subsidie voor is aangevraagd bij het ministerie van IenW voor de periode 2026-2029. Dit betreft: Kennisnetwerk, UPLO, Data en IV en Versterking VTH.
 - [Hoofdstuk 2](#) – beschrijft de verenigingsactiviteiten. Dit betreft: Omgevingsdienst NL - academie, ondersteuning van de leden (ALV/bestuur/vakberaden) en het verenigingsbureau.
 - [Hoofdstuk 3](#) – beschrijft de onderdelen van de begroting waarvoor aparte subsidies zijn of worden verleend door meerdere ministeries. Het gaat onder meer om: versterking VTH op de BES-eilanden, MVO (*Meerjarenagenda versterking omgevingsveiligheid*), portefeuille aanpak energiebesparing (BZK), uitvoering *Meerjarenuitvoeringsagenda energiebesparing* (KGG).
 - In hoofdstuk 3 zijn ook de projecten opgenomen waarvoor Omgevingsdienst.NL de 'kassiersfunctie' vervult. Zoals voor de robuustheidssubsidie, subsidie voor meetdiensten.
 - [Hoofdstuk 4](#) – licht de financiën verder toe, met een risico paragraaf, samenvattende tabellen (totaaloverzicht begroting) en beschrijvingen van de uitgangspunten en grondslagen voor deze begroting.
 - [Bijlagen](#) – geven de overzichten van contributie, tarieven en gedetailleerde bestedingen van diverse onderdelen van de begroting.
-

Hoofdstuk 1– Subsidieaanvraag 2026-2029

Kennisnetwerk, UPLO, data en informatievoorziening, versterking VTH

Omgevingsdienst NL heeft medio september 2025 een subsidieaanvraag ingediend voor de periode 2026-2029. Dat wil zeggen - voor de periode vanaf 1 april 2026 tot eind 2029. Dit heeft te maken met eerdere aanvragen voor subsidie. De huidige subsidie - voor onder meer bovenstaande onderdelen - loopt tot 1 april 2026. In de onderstaande samenvattende tabel zijn die middelen voor het eerste kwartaal 2026 apart weergegeven.

Samenvatting subsidieaanvraag

Subsidie Aanvraag x € 1.000	begroting heel 2026	Reeds in sub.2e fase	aanvraag 2026	index 2,7% 2027	index PM 2028	index PM 2029	tot. Begroting
1. Kennisinstructuur							
1.1. Kennisnetwerk	3.450	629	2.821	3.168	3.168	2.868	12.654
1.2 UPLO: digitale kennisnetwerk	2.820	1.331	1.489	2.217	2.667	2.911	10.615
2. Visitaties	846	330	516	868	800	356	2.870
3. Versterking VTH-stelsel							
3.1 Data en IV	1.203	190	1.013	1.227	1.227	1.227	4.884
3.2 Coördinatie VTH - Beheer prod. IBP	198	126	72	151	56	56	461
3.3 Arbeidsmarktcampagne	250		250	255	-	-	505
3.4 Drone ontwikkeling & beheerorganisatie	315	46	269	354	-	-	669
3.5 Strafrecht: secretaris en coördinatie	222		222	224	227	227	900
Totaal aanvraag subsidie	9.304	2.652	6.652	8.464	8.145	7.645	33.558
Projecten uit 2e fase subsidie met doorloop in Q 1-2026							
Robuustheid omgevingsdiensten	1.434	1.434	0	-	-	-	1.434
Ondersteuning meetdiensten	382	382	0	-	-	-	382
Versterking strafrecht & Boa (2e fase subs.)	115	115	-	-	-	-	115
Totaal projecten 2e fase subsidie	1.930	1.930	0	-	-	-	1.930
Totaal subsidie I&W	11.234	4.582	6.652	8.464	8.145	7.645	35.488

Toelichting tabel

1. Met betrekking tot 2026. De kosten voor het hele boekjaar zijn begroot (1^e kolom). De ingangsdatum voor de nieuwe subsidie is echter 1 april 2026. Dit sluit aan bij de looptijd van 2^e fase van de overbruggingssubsidie, die loopt tot en met 31 maart 2026. In die 2^e fase subsidie is in de aanvraag al een scheiding aangebracht tussen kosten in 2025 en in het 1^e kwartaal 2026. In bovenstaande tabel is dat overgenomen (blauwe kolom).
2. In deze subsidieaanvraag zijn de kostenstijgingen als gevolg van de meest recente CAO-afspraken (SGO-gemeenten) verwerkt. Deze loopt door tot en met 31 maart 2027. De loon- en prijsstijgingen vanaf 2028 zijn niet in deze subsidieaanvraag meegenomen. Mocht de verleende subsidie als gevolg van loon- en prijsstijgingen de komende periode tekortschieten om de voorgestelde activiteiten uit te voeren, dan zal Omgevingsdienst NL hiervoor een gewijzigde subsidieaanvraag indienen.
3. De projecten uit de 2^e fase subsidie zijn opgenomen, die doorlopen in het 1^e kwartaal 2026, waarvoor omgevingsdienst NL een kassiersfunctie vervult. Ze maken wel onderdeel uit van de begroting 2026.

Uitgangspunten subsidieaanvraag

Met deze subsidieaanvraag bouwt Omgevingsdienst NL door op afspraken en uitgangspunten die op eerdere momenten zijn vastgelegd. Ook bouwt deze subsidieaanvraag voort op eerdere subsidies/aanvragen van Omgevingsdienst NL bij het ministerie van IenW.

Samenwerkingsafspraken

Het inhoudelijke kader voor deze subsidieaanvraag zijn de *Samenwerkingsafspraken versterking VTH-stelsel* die bestuurlijk, na afloop van het IBP-VTH, en op 16 januari 2025, zijn ondertekend door de staatssecretaris van IenW en de minister van JenV, en de koepels IPO, VNG, UvW en Omgevingsdienst NL.

Met de ondertekening van de samenwerkingsafspraken hebben de partijen zich gecommitteerd aan de continue versterking en doorontwikkeling van het VTH-stelsel en borgen de ondertekenaars dat de opgeleverde producten worden geïmplementeerd en doorontwikkeld.

Financieel kader

In de *Samenwerkingsafspraken* is opgenomen dat IenW, in afstemming met de deelnemers van het Bestuurlijk Omgevingsberaad (BOB), een meerjarenagenda maakt waarin op hoofdlijnen de bestedingen tot en met 2028 zijn opgenomen. Aan deze *Meerjarenagenda Versterking VTH-stelsel* (MVV) wordt momenteel geschreven. Doel is vaststellen in het BOB van 3 december 2025. MVV zal de komende jaren (2026-2029) het kader zijn voor de besteding van Rijksmiddelen voor versterking van het VTH-stelsel.

Doel van de MVV

Het doel van de MVV is om binnen vier jaar via een gezamenlijke en doelgerichte inzet te komen tot een goed functionerend, efficiënt en toekomstbestendig VTH-stelsel. De MVV beoogt een impuls te geven aan de opgave en de onderliggende acties, zodat deze in de periode 2026-2029 tot uitvoering en afronding kunnen komen. Realisatie van dit doel levert een bijdrage aan het overkoepelende streven naar een gezonde, veilige, duurzame leefomgeving.

Subdoelen van de MVV

- Het Rijk beschikt over de juiste instrumenten om de stelselverantwoordelijkheid uit te oefenen en handelt daarnaar;
- VTH is volwaardig onderdeel van het beleid van decentrale overheden en zij handelen hiernaar;
- Uitvoeringsinstanties en inspectiediensten voeren VTH-milieutaken autonoom, onafhankelijk en kwalitatief goed uit;
- De informatievoorziening, waaronder het digitaal stelsel, in het VTH-stelsel milieu is eenduidig en doelmatig ingericht, met voortdurende investering in kennisontwikkeling en versterken van de vaardigheden en kennis van medewerkers;
- Milieucriminaliteit wordt effectief bestreden.

Voor Omgevingsdienst NL en voor deze subsidieaanvraag zijn met name subdoelen c, d en e relevant. De onderdelen van deze subsidieaanvraag passen binnen de subdoelen. Zie tabel.

	Doelen	Subsidie onderdelen
C.	Uitvoeringsinstanties en inspectiediensten voeren hun VTH-milieutaken autonoom, onafhankelijk en kwalitatief goed uit.	Visitaties Stelseltaken Omgevingsdienst NL Beheer producten IBP

D.	De informatievoorziening, waaronder het digitaal stelsel, in het VTH-stelsel milieu is eenduidig en doelmatig ingericht, met voortdurende investering in kennisontwikkeling en het versterken van de vaardigheden en kennis van medewerkers.	KIS UPLO Data en IV Arbeidsmarktcampagne ODNL Academie ² Drone-regieorganisatie
E.	Milieucriminaliteit wordt effectief bestreden.	Strafrecht

Binnen de MVV wordt onderscheid gemaakt tussen tijdelijke en doorlopende acties. Tijdelijke acties hebben een eenmalig karakter en een duidelijk eindproduct. Doorlopende acties worden over een langere periode voortgezet of keren met regelmaat terug. In deze subsidieaanvraag wordt het onderscheid tussen tijdelijke en doorlopende acties duidelijk aangegeven.

Monitoring, rapportage, evaluatie

In de concept-MVV zijn de volgende afspraken gemaakt over governance:

- De *stuurgroep Versterking VTH-stelsel* wordt gecontinueerd gedurende de looptijd van de MVV. De stuurgroep richt zich op versterking van het VTH-stelsel, waar onder andere de MVV wordt geagendeerd.
- Met het toegekende *mandaat vanuit het Bestuurlijk Omgevingsberaad (BOB)* kan de stuurgroep sturing geven of besluitvormend zijn ten aanzien van de MVV. Indien er geen consensus is in de stuurgroep, vindt besluitvorming plaats in het BOB.
- *IenW is verantwoordelijk* voor de inzet van de rijksmiddelen voor versterking van het VTH-stelsel en ziet toe op een goede, doelmatige en effectieve besteding.
- Partijen kunnen een voorstel doen voor het aanpassen van de ingezette middelen binnen de vastgestelde kaders. De *stuurgroep adviseert IenW over wijzigingen van budgetten* en acties. IenW beslist over de uiteindelijke inzet en wijzigingen binnen de kaders. De afspraken tussen Omgevingsdienst NL en het ministerie van IenW als subsidieverstrekker met betrekking tot deze subsidieaanvraag vloeien hieruit voort.
- *Omgevingsdienst NL rapporteert periodiek*, twee keer per jaar aan het ministerie van IenW over de voortgang, zowel inhoudelijk als financieel.
- Na *beoordeling door het ministerie van IenW* wordt de voortgangsrapportage gedeeld met de Stuurgroep Versterking VTH-stelsel.
- *Omgevingsdienst NL kan voorstellen doen* voor wijzigingen binnen de vastgestelde kaders. De stuurgroep adviseert IenW ten aanzien van deze voorstellen. IenW beslist over de uiteindelijke inzet en wijzigingen binnen de kaders.

Eerdere subsidies/aanvragen Omgevingsdienst NL

Deze subsidieaanvraag bouwt inhoudelijk door op eerdere subsidies/aanvragen Omgevingsdienst NL:

1. **Subsidie van IenW aan Omgevingsdienst NL** - Verleend op 4 oktober 2022, gericht op het leveren van een bijdrage aan het IBP-VTH en voor inrichten van een Kenniscentrum VTH, looptijd 1 mei 2023 tot 31 december 2024.
2. **Subsidie van IenW aan Omgevingsdienst NL ("eerste fase-subsidie")** - Verleend op 12 december 2024, gericht op het beheer van de opgeleverde producten uit het IBP-VTH en uitvoeren van activiteiten die alle omgevingsdiensten raken, looptijd 2024 t/m eerste kwartaal 2026. Onderdelen:
 - Beheer producten IBP VTH en kennisinfrastructuur (KIS)

² De Omgevingsdienst NL Academie wordt door de leden van ODNL zelf gefinancierd, daarom zijn daar in deze subsidieaanvraag geen middelen voor opgenomen.

-
- Ondersteuningsbehoefte omgevingsdiensten plannen van aanpak
 - Meetinstrumenten
 - Strafrecht en boea's
3. [Subsidieaanvraag van Omgevingsdienst NL bij IenW \("tweede fase-subsidie"\)](#) - aangevraagd op 26 juni 2025, gericht op het beheer van de opgeleverde producten uit het IBP-VTH en uitvoeren van activiteiten die alle omgevingsdiensten raken, looptijd 1 januari 2025 tot en met eerste kwartaal 2026. Deze aanvraag betreft met name een nadere uitwerking van onderdelen die in fase 2 zijn ondergebracht.

2.1 Kennis

2.1.1 Kennisnetwerk

Wat willen we bereiken?

Het doel van het Kennisnetwerk is beschreven in het advies *Kennis hebben is macht, kennis delen is kracht* (IBP-VTH, pijler 4): *"... structureel verbeteren van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de uitvoerende VTH-kennispraktijk door kennis halen, brengen, delen en borgen. Zonder het wiel opnieuw uit te vinden maar door aan te sluiten bij wat er al is."*

In aanvulling op dit doel hebben de omgevingsdiensten een gedeelde ambitie in versterken van de kwaliteit en uniformiteit in de uitvoering van de VTH-taken. Het Kennisnetwerk levert daaraan een belangrijke bijdrage door het ontwikkelen en ontsluiten van kennisproducten en trainingen (in samenwerking met de Omgevingsdienst NL - academie) die bijdragen aan vakmanschap én aan een uniforme, effectieve en efficiënte uitvoering. Dit draagt bij aan snellere besluitvorming, wat een uitgangspunt is van de Omgevingswet. Door het gebruik van kennisproducten via de toekomstige UPLO-kennisbank wordt het mogelijk om steeds vaker op vergelijkbare wijze te handelen in vergelijkbare situaties. Zo draagt het Kennisnetwerk bij aan een kwalitatief beter en gelijk speelveld voor bedrijven, burgers en overheden.

Deze kennispraktijk versterkt de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving, en advisering en levert daarmee een directe bijdrage aan het grotere maatschappelijke doel: een veilige, schone en toekomstbestendige leefomgeving.

Het Kennisnetwerk en het digitale platform UPLO zijn hierbij onlosmakelijk verbonden: waar het Kennisnetwerk de inhoud en verbinding levert, zorgt UPLO voor de digitale infrastructuur als kennisbank én samenwerkingsruimte, waarin professionals gezamenlijk kennis ontsluiten, delen en borgen.

Wat gaan we doen?

In 2025 is het fundament gelegd voor het Omgevingsdienst NL - kennisnetwerk, waar in 2026–2029 op wordt voortgebouwd. Om het overkoepelende doel van het Kennisnetwerk te realiseren, onderscheiden we vier samenhangende kernactiviteiten die voor de prioritaire thema's worden uitgevoerd:

- Netwerk registreren - Registreren thematische netwerken volgens het model 28-6-1 uit het IBP-VTH-advies;
- Kennisproducten programmeren - Opstellen van thematische kennisplannen (met daarin concrete geprogrammeerde kennisproducten) op basis van signalen uit de praktijk (bottom-up), die samen de kennis-paragrafen uit de meerjarenplannen van de omgevingsdiensten input vormen voor de landelijke *Meerjaren Uitvoerings Kennis Agenda (MUKA)* (top-down). Beleidstekorten die daarbij worden gesignaleerd, agenderen we op de juiste tafels;

- Kennisproducten produceren - Ontwikkelen van geprogrammeerde kennisproducten (adviserend of bindend) in werkgroepen binnen de thematische netwerken, gericht op uniforme en uitvoerbare vakkennis;
- Kennisproducten beheren - Ontwikkelen en toepassen van een beheerstructuur per producttype, gericht op publicatie via UPLO, monitoring op actualiteit, en actualisatie op basis van inhoudelijke of wettelijke veranderingen.

De opbouw van het Omgevingsdienst NL - kennisnetwerk richt zich vanaf 2026 in eerste instantie op de in 2024 vastgestelde prioritaire kennisthema's:

- Waterkwaliteit
- Circulaire economie
- Energie
- Zeer zorgwekkende stoffen
- Bodem en ondergrond
- Klimaatadaptatie (in onderzoek)
- Actuele vraagstukken (voorheen hotelfunctie)
- Data en informatievoorziening

De kennisthema's kunnen veranderen, worden bijgesteld of worden afgerond in de jaren na 2026, afhankelijk van de fase van het netwerk, de voortgang in kennisontwikkeling en externe ontwikkelingen, zoals nieuwe wet- en regelgeving of maatschappelijke prioriteiten. Tegelijkertijd kunnen met de dan ontstane ruimte nieuwe thema's ontstaan, op basis van actuele signalen uit de praktijk of strategische opgaven. Gedurende de periode 2026 – 2029 worden acht thema's begroot.

De keuze voor starten, herijken of afronden van een thema vindt plaats binnen het proces van thematische programmering met bijbehorende governance (Kennisplan, MUKA, Stuurgroep KIS-VTH).

Algemene/thema-overstijgende resultaten

Activiteit	Resultaten 2026	Doorkijk 2027-2029
Netwerk regisseren	Focus op omgevingsdiensten, bemensing thematische netwerken geborgd, deelname stelselpartners geborgd, afstemming met overleggen (waaronder kennismakelaars) georganiseerd, eerste stappen gezet in versterking kenniscultuur.	Verdere verbreding naar stelselpartners, netwerken functioneren meer zelfstandig, netwerken zijn stelsel-breed verbonden, netwerken reageren snel op ontwikkelingen, verdere versterking van kenniscultuur.
Kennisproducten programmeren	Kennisplan per thema geactualiseerd en gevalideerd met het netwerk, eerste MUKA, programmering is leidend voor ontwikkeling kennisproducten.	Thematische programmering wordt jaarlijks geactualiseerd en sluit structureel aan op landelijke agenda's, thema's worden bijgesteld, werken met kennisplannen en MUKA is onderdeel van een cyclisch proces.
Kennisproducten produceren	Binnen ieder thema worden met het netwerk kennisproducten ontwikkeld, minimaal drie (adviserende of bindende) kennisproducten per thema opgeleverd en gepubliceerd, kennisproducten voldoen aan kwaliteitscriteria (waaronder duidelijkheid over status, etc.).	Productie voortgezet met nieuwe onderwerpen, formats en toepassingen, per thema een gevarieerd portfolio, aansluitend op praktijkbehoefte en strategische opgaven, kennisproductie is vast onderdeel van netwerkroutine.

Kennisproducten beheren	Verkenning van beheer- en actualisatieproces per producttype gestart, eerste proces opgesteld en getest, voorbereidingen getroffen voor structurele afspraken over rollen en verantwoordelijkheden.	Beheerproces per producttype ingericht en ingebed, producten worden actief beheerd (gemonitord en geactualiseerd), beheer is structureel onderdeel van het werkproces.
--------------------------------	---	--

Thematische resultaten

Onderstaand schema geeft voorbeelden van de thematische resultaten waar de komende jaren aan wordt gewerkt. De programmering voor 2027-2029 wordt in 2026 vastgesteld volgens de procedure die is omschreven in bovenstaande tabel (zie: Netwerk regisseren en Kennisproducten programmeren).

Thema	Resultaten 2026	Doorkijk 2027-2029
Waterkwaliteit	• Evenement: Waternetwerkdag • Handreiking: Standaardvergunningentoetsingsdocument lozingen (incl. LRSO-teksten).	Thematische programmering wordt jaarlijks geactualiseerd en sluit structureel aan op landelijke agenda's.
Circulaire economie	• Uniform acceptatie en verwerkersbeleid afvalbedrijven • Evenement: Landelijke CE en VTH dag • LRSO goedgekeurde criteria CE in de vergunning • Validatie van rechtsoordelen	Thematische programmering wordt jaarlijks geactualiseerd en sluit structureel aan op landelijke agenda's.
Energie	• Evenement: Praktijkuur netcongestie • Update handreiking: controle bodemenergiesystemen	Thematische programmering wordt jaarlijks geactualiseerd en sluit structureel aan op landelijke agenda's.
Zeer zorgwekkende stoffen	• Factsheet: Formaldehyde • Werkwijze: Uitvraag ZZS bij vergunning - en melding plichtige bedrijven.	Thematische programmering wordt jaarlijks geactualiseerd en sluit structureel aan op landelijke agenda's.
Bodem en ondergrond	• Duidelijkheid in governance en structuur om kennis te laten stromen • Memo: Gewasbeschermingsmiddelen.	Thematische programmering wordt jaarlijks geactualiseerd en sluit structureel aan op landelijke agenda's.
Klimaatadaptatie	• Kernthema in onderzoek.	Thematische programmering wordt jaarlijks geactualiseerd en sluit structureel aan op landelijke agenda's.
Actuele vraagstukken	• Landelijk uniform beoordelingskader geur • Ontwikkelen kennisnetwerk bestuursrecht/ strafrecht.	Thematische programmering wordt jaarlijks geactualiseerd en sluit structureel aan op landelijke agenda's.

Hoe gaan we dat doen?

Het kennisnetwerk wordt opgebouwd met inzet van een aantal functionele rollen. Deze zijn nodig om het netwerk te regisseren, kennisproducten te programmeren, produceren en beheren. Dit gebeurt nadrukkelijk in samenwerking met het bredere netwerk.

Kennisregisseurs

Voor elk kennisthema is een kennisregisseur verantwoordelijk voor het regisseren van het thematisch netwerk, programmeren van kennisproducten en coördineren van productie en beheer.

Ondersteuning kennisnetwerk

Ter ondersteuning kunnen de kennisregisseurs een beroep doen op *kennisadviseurs*, die het kennisnetwerk ondersteunen op inhoudelijk -en organisatorisch vlak, en op communicatieadviseurs, die ondersteuning bieden bij bijeenkomsten, uitbrengen van nieuwsbrieven en vergroten van de zichtbaarheid van het netwerk als geheel. Het team van kennisregisseurs werkt nauw samen met het team van UPLO. Door samen de krachten te bundelen wordt de technische oplossing ingericht op hoe er in de praktijk op de meest effectieve manier kennis wordt uitgewisseld. Verder doen de kennisregisseurs een beroep op overige rollen binnen Omgevingsdienst NL, zoals de Omgevingsdienst NL - academie om kennisproducten te verbinden met het scholingsaanbod.

Management en coördinatie

Een manager is verantwoordelijk voor de aansturing van het team van kennisregisseurs en het borgen van de samenhang, kwaliteit en doorontwikkeling van het (inhoudelijk deel van) kennisnetwerk. De manager zorgt voor strategische afstemming met bestuur, stuurgroep KIS-VTH en partners, faciliteert samenwerking binnen het kennisteam en bewaakt de aansluiting op andere onderdelen van de organisatie, zoals Data & Informatievoorziening en Omgevingsdienst NL - academie.

De volgende rollen vallen niet onder de begroting, maar zijn integraal onderdeel van het Kennisnetwerk:

- *Kennisvertegenwoordigers* - Voor ieder kennisthema zijn kennisvertegenwoordigers benoemd. Zij bundelen signalen en kennisvragen uit de regio en brengen deze landelijk in. Daarmee zijn zij de schakel tussen regionale uitvoeringspraktijk en landelijke programmering. De inzet van kennisvertegenwoordigers wordt door de omgevingsdiensten zelf gefinancierd.
- Elke omgevingsdienst levert daarnaast een *kennismakelaar* die signalen en kennisvragen ophaalt in de eigen organisatie en die verbindt met bestaande kennis. De kennismakelaar is daarmee het vaste aanspreekpunt voor het kennisnetwerk binnen de dienst.

Overleggen en afstemming

De governance van het Kennisnetwerk is geborgd via verschillende overlegstructuren. De *Stuurgroep KIS-VTH* geeft richting en besluit over de landelijke kaders. De Adviesraad reflecteert vanuit de uitvoering en adviseert over prioriteiten. De Portefeuilleraden zorgen voor draagvlak en inbedding bij de omgevingsdiensten. In het Vakberaad VTH worden kennisvragen en programmering besproken en afgestemd. Daarnaast vinden thematische werkgroepen en landelijke bijeenkomsten plaats waarin de ontwikkeling en toetsing van kennisproducten gebeurt.

Activiteitenbudget

Voor de uitvoering van de thematische programmering is per thema een activiteitenbudget nodig. Dit budget dekt onder meer de kosten voor ontwikkelen van kennisproducten, de inzet van externe expertise, organiseren van werksessies en bijeenkomsten en redactie, vormgeving en communicatie. De precieze inzet wordt jaarlijks gespecificeerd op basis van het thematische kennisplan, en zal dus per thema (per jaar) verschillen.

Financiële onderbouwing - uitgangspunten

- Uitgangspunt is structurele financiering voor 8 prioritaire kennisthema's. Er zijn 7 platforms onder dit onderdeel begroot; het platform Data en IV staat in onderdeel 3.1 begroot.
- Uitgangspunt van de financiering van de 1-6-28-structuur op basis van het Eindadvies KIS-VTH, dat we ook in deze subsidieaanvraag volgen, is dat per kennisthema alleen de kennisregisseur (het 1-niveau) op basis van Rijksfinanciering wordt bekostigd. De uren van de kennisvertegenwoordigers per kennisthema (het 6-niveau) worden gefinancierd vanuit de contributie van de leden aan Omgevingsdienst NL. Hierbij wordt uitgegaan van gemiddeld 150 uur per deelnemer. Dit uitgangspunt wordt vanaf 2026 ook voor het kennisthema ZZS gevolgd.
- De financiering van een bijdrage van kennisinstellingen aan het kennisnetwerk (zoals RIVM, NIPV etc.) valt buiten scope van deze subsidieaanvraag.

Energie

- Het programma Energiebesparing wordt, in lijn met het *Eindadvies KIS-VTH* en binnen de afgesproken financiële kaders, vanaf 2026 geïntegreerd binnen het kennisthema Energie. Het programmamanagement wordt bekostigd (vanaf 2027) uit de activiteiten budgetten (tot en met 2026 uit de SPUK-THE bijdrage).

Afval of Niet?

Voor het kennisplatform Afval of Niet? is voor 2026 financiering beschikbaar vanuit DLCE (voor het eerste kwartaal 2026 is deze opgenomen in de tweede fase-aanvraag (ad € 94K)). Voorstel is om het platform voor 2027 en 2028 nog eenmalig voor twee jaar ter overbrugging te financieren uit de middelen voor het Omgevingsdienst NL - kennisnetwerk. Dit kan worden gerealiseerd door een verschuiving in het projectenbudget van het kennisnetwerk. De periode 2026-2028 wordt benut voor gesprekken met de partners over structurele financiering van het platform.

Subsidie Aanvraag x € 1.000	begroting heel 2026	Reeds in sub.2e fase	aanvraag 2026	index 2,7% 2027	index PM 2028	index PM 2029	tot. Begroting
1.1. Kennisnetwerk	3.450	629	2.821	3.168	3.168	2.868	12.654
Kennisplatforms (regisseurs)	1.085	350	735	1.113	1.113	1.113	4.424
Ondersteuning kennisnetwerken	676	150	526	693	693	693	2.755
Management & coörd. kennisnetwerk	164	35	129	137	137	137	575
Activiteiten budget platforms	1.225	94	1.131	925	925	925	4.000
Platform Afval of Niet (rechtsoordelen)	300	-	300	300	300	-	900

Toelichting op de financiën kennisnetwerk

- De thematische invulling van de kennisthema's is dynamisch. Thema's kunnen worden gestart, herijkt of afgerond op basis van netwerkvolwassenheid, voortgang in kennisontwikkeling en externe ontwikkelingen. Deze keuzes worden gemaakt binnen het proces van thematische programmering, met bijbehorende governance via het *Kennisplan*, de MUKA en de stuurgroep.
- Inzet en benodigde capaciteit kan per kennisthema verschillen, daarom is flexibiliteit nodig. Dit houdt in dat middelen tussen kennisthema's kunnen verschuiven, veelal na advies van de stuurgroep.
- In de tweede fase-aanvraag zijn de kosten voor de regisseurs en ondersteuning voor het eerste kwartaal van 2026 al meegenomen. In deze aanvraag worden ze daarom in mindering gebracht.
- Ondersteuning platforms bestaat uit de kennisadviseurs voor inhoudelijke en organisatorisch-secretariële ondersteuning van de kennisregisseurs. Management op het kennisnetwerk bestaat uit toerekening van 0,8 fte van de manager van de afdeling waarbinnen het kennisnetwerk is ondergebracht.

In de bijlage zijn de kosten gespecificeerd op basis van de functies, de omvang daarvan en de specifieke activiteiten binnen het kennisnetwerk, verdeeld in personele -materiele kosten en inhuur.

2.1.2 UPLO

Het project digitaal kennisplatform, met UPLO als werktitel, levert in 2026 de MVP (Minimal Viable Product) op. Dit project is gefinancierd uit fase 2 subsidie. Het jaar 2026 is het overgangsjaar waarop de basis van het digitale platform wordt opgeleverd en overgedragen aan de staande organisatie van Omgevingsdienst NL (verenigingsbureau). De doorontwikkeling van het platform, de voortgaande implementatie, adoptie, en beheer lopen structureel door. Het kennisplatform faciliteert de VTH-professionals in delen en ontwikkelen en borgen van kennis. En helpt de kennisregisseurs in hun rol om het uitvoerende veld te stimuleren tot samenwerken en het produceren van kennisproducten die zijn vastgesteld in de kennisplannen.

Wat willen we bereiken?

Het doel is om een interbestuurlijk, toekomstbestendig kennisstelsel te maken, waarin VTH-professionals niet alleen toegang hebben tot actuele en gevalideerde uitvoeringskennis, maar ook digitaal kunnen samenwerken aan verbeteren van het stelsel. De kwaliteit en rechtmatigheid van de uitvoering wordt vergroot, samenwerking kan efficiënter worden georganiseerd, professionalisering van de VTH-professionals wordt ondersteund en kennis is geborgd. Op het digitale platform kunnen VTH-professionals elkaar vinden, samenwerken, kennis delen en kennisdocumenten creëren. De geformaliseerde kennisdocumenten worden toegankelijk en raadpleegbaar opgeslagen in een digitale kennisbank.

De MVP is opgeleverd door het project en in de komende begrotingsperiode is het doel om de continuïteit en doorontwikkeling van het digitale platform te borgen, en het adoptieplan na de lanceringsfase uit te voeren. Het hebben van een digitaal platform is immers geen doel op zich maar een ondersteuning van een manier van werken waarop kennis gaat stromen.

Wat gaan we doen?

De uitvoering in de periode 2026-2029 loopt langs de volgende 3 sporen:

1. **Maken en bouwen** van UPLO - het project heeft de basis opgeleverd voor het digitale platform, de MVP, waarvan onderdeel uitmaakt het profielenmanagement (smoelenboek), samenwerkingsruimten en de digitale kennisbank. De testfase met pilotgroepen wordt in 2026 afgerond en het implementatieplan is in uitvoering. Het verder door ontwikkelen van UPLO is in opdrachtgeverschap ondergebracht bij de interne IT-regieorganisatie. Nieuwe releases in de periode 2026-2029 worden van hieruit aangestuurd. De gebruikersgroep, bestaand uit vertegenwoordigers van de stelselpartners, is een belangrijke bron voor de prioritering waarop de MVP wordt doorontwikkeld, maar is niet de beslissers. Dat ligt bij het bestuur.
2. **Gebruiken en werken** met UPLO – de focus ligt op hoe de professionals het platform effectief willen en kunnen gebruiken. Het platform is in 2026 met een communicatiecampagne gelanceerd. Het adoptieplan is in uitvoering en beschikt over een toolbox voor het 'kunnen' en 'willen' gebruiken van UPLO. Deze box bevat rol-specifieke instrumenten die worden ingezet om professionals te trainen op gebruik, stimuleren, en faciliteren, zodat de professional daadwerkelijk deelneemt aan (fluïde) kennisnetwerken, (geformaliseerde) kennisdocumenten maken en of raadplegen. De box bevat tools als micro-learnings, webinars, workshops en trainingen. Waar gestart is met de 28 Omgevingsdiensten wordt in de loop van deze periode de andere partners uit het VTH-stelsel geactiveerd voor het gebruik van UPLO. Vanzelfsprekend kunnen alle VTH-professionals van alle stelselpartners die willen, gebruik maken van UPLO.

3. **Hebben en beheren** van UPLO als digitaal platform: na oplevering van het UPLO dient de operationele en technische continuïteit van het platform voor de gebruikers te worden gegarandeerd. Hiertoe is intern een IT-regieorganisatie ingericht en operationeel: de helpdesk voor gebruikers, functioneel en strategisch beheer, onderhouden van contracten met leveranciers van software en cloud-services en doen voorstellen voor de doorontwikkeling van het digitale platform en zorgt voor de uitvoering hiervan.
- De IT-regieorganisatie levert de kwartaalrapportages op over het gebruik en de effectiviteit van het platform. Dit levert sturingsinformatie op voor de stuurgroep, en voor de kennisregisseurs die de overall regie voeren op werkgroepen en het functioneren hiervan.

Conversie Kennisnet

Het implementatieplan voor UPLO voorziet in de conversie van de actuele data van Kennisnet 1.0 naar UPLO (kennisnet 2.0). Als onderdeel van spoor 2 worden de werkgroepen uit Kennisnet en uit de teams-omgevingen ge-onboard op UPLO en de relevante documenten uit Kennisnet overgebracht naar de Kennisbank.

Thema	Resultaten 2026	Doorkijk 2027-2029
Maken en bouwen van UPLO	- De MVP is opgeleverd door het project - De interne IT-regieorganisatie is opgeleverd en operationeel - De testfase met pilots is afgerond - Het implementatieplan is in uitvoering - De door ontwikkeling van UPLO (nieuwe releases) is in opdrachtgeverschap ondergebracht bij de IT-regieorganisatie	Projectmatig uitvoeren van grotere releases onder aansturing van IT-regieorganisatie
Gebruiken en werken met UPLO	- De governance op gebruik UPLO is vastgesteld en ingeregeld - Communicatiecampagne is in uitvoering - Adoptie plan met toolkit is in uitvoering (e-learnings, webinars, workshops) - Actieve werkgroepen uit Kennisnet en teams zijn opgebouwd in UPLO - Werkgroepen t.b.v. de uitvoering MUKA zijn ge-onboard in UPLO	Andere stelselpartners worden geactiveerd om gebruik te maken van UPLO. Tools worden aangepast op nieuwe releases. Rapportages geven inzicht in effectiviteit UPLO en leidt mogelijk tot ontwikkeling nieuwe interventies. Het adoptiespoor wordt aangestuurd vanuit de IT-regieorganisatie.
Hebben en beheren van UPLO	- De IT-regie-organisatie is operationeel - De Helpdesk functioneert - Het functioneel beheer is operationeel t.b.v. starten werkgroepen, autorisaties toegang enz. - De contracten met de leveranciers zijn in beheer - De gebruikersgroep is operationeel - Er wordt een portfolio ontwikkeld voor de doorontwikkeling van de MVP.	Uitvoering portfolio doorontwikkeling van de MVP Grotere releases worden projectmatig aangepakt. Het dagelijks beheer wordt routinematig uitgevoerd.

Hoe gaan we dat doen?

De stuurgroep Versterking VTH heeft positief geadviseerd op het programma van wensen en eisen voor UPLO. Na toekenning van de subsidie (tweede-fase-subsidie) voor de bouw van UPLO kan de

aanbesteding starten.

In het vervolgproces worden twee duidelijke go/no-go-momenten ingebouwd.

1. Op het moment dat de aanbestedingsprocedure is doorlopen vindt er een go/no go plaats voordat de opdracht wordt gegund. Gunning vindt plaats in overleg met de Stuurgroep Versterking VTH en het ministerie van IenW.
2. Met het oog op de beheersbaarheid start UPLO met de huidige (28) omgevingsdiensten. Voordat UPLO wordt verbreed, door het aansluiten van andere partners in het stelsel, vindt een go/no go besluit plaats. Dan wordt ook het gesprek gevoerd over de wijze waarop deelname van andere partners in UPLO wordt gefinancierd. Tevens wordt geëvalueerd in hoeverre governance, eigendom en beheer nog aansluiten bij de nieuwe situatie.

Regie voeren op werkgroepen zodat geen wildgroei of overlap ontstaat, werken volgens standaarden zodat er gevalideerde kennisproducten kunnen ontstaan, regisseren van de publicatie van kennisproducten, wordt gedaan door de kennisregisseurs, samen met de kennisvertegenwoordigers en kennismakelaars, en uiteraard de VTH-professionals zelf. Het digitale platform faciliteert dit niet alleen met de hoofdfunctionaliteiten (profielenboek, samenwerkingsruimtes en kennisbank), maar ook met inrichten van de verschillende rollen die functiescheiding en daarmee de integriteit van de werkwijze borgt. In de adoptie-toolkit zitten webinars, micro-learnings en workshops die de VTH-professionals ondersteunen om het digitale platform te kunnen gebruiken, en op een andere manier te willen gaan werken. Deze toolkit is deels generiek en deels rol specifiek opgebouwd.

De IT-regieorganisatie bestaat uit 6 oplopend tot 9 fte en beschikt over in ieder geval de volgende functionarissen ten behoeve van de uitoefening van haar taken:

- *Product Owner* verantwoordelijk voor continuïteit borging van UPLO binnen gecontracteerde dienstverlening met Service Providers
- *Procesmanagers* voor Incident, Probleem en Configuratie beheer
- *Functioneel beheer*/gebruikersondersteuning
- *Beheer UPLO*, architectuur en test- en acceptatie van releases

Financiële onderbouwing - uitgangspunten

De ramingen voor de bouw van het MVP (2^e fase subsidie) zijn indicatief. In het najaar 2025 vindt de aanbesteding plaats voor de bouw (1^e versie). De aanbesteding geeft ook meer inzicht in de te verwachten kosten voor doorontwikkeling en de opzet van de beheersorganisatie. Daarbij de volgende uitgangspunten:

- Het eigendom van het UPLO komt te liggen bij Omgevingsdienst NL, waardoor Omgevingsdienst NL ook verantwoordelijk is voor aanbesteden van bouw en beheer.
- Voor beheer wordt uitgegaan van een eigen organisatie (regie-organisatie) met medewerkers gedetacheerd/in dienst bij Omgevingsdienst NL.
- Licentiekosten voor het gebruik van het UPLO worden centraal bekostigd uit het subsidiebudget.

Subsidie Aanvraag x € 1.000	begroting heel 2026	Reeds in sub.2e fase	aanvraag 2026	index 2,7% 2027	index PM 2028	index PM 2029	tot. Begroting
1.2 UPLO: digitale kennisnetwerk	2.820	1.331	1.489	2.217	2.667	2.911	10.615
Ontwikkeling en bouw MPV (tot 1 april 26)	774	774	-	-	-	-	774
Doorontwikkeling (uplo)	211		211	216	216	216	859
Ontwerp en Bouw releases (uplo)	183		183	154	154	154	645
Licenties (uplo)	540	200	340	594	890	1.038	3.062
Communicatie en educatie (uplo)	200		200	206	206	206	818
Regie organisatie (uplo)	663	154	509	855	1.073	1.169	3.760
Onvoorzien en out of pocket UPLO	249	203	46	192	128	128	697

Toelichting financiën UPLO

- In de fasering over de jaren geldt een verwachte groei van het aantal kennisproducten dat wordt beheerd, groei in het aantal gebruikers (ook gebruikers uit het hele VTH-stelsel) en groei van de regie-organisatie.

	begroting 2026	raming '27	raming '28	raming '29
Geschatte aantal gebruikers	2.500	3.500	5.500	6.500

In de bijlage zijn de kosten gespecificeerd op basis van de functies, de omvang daarvan en de specifieke activiteiten binnen het UPLO, verdeeld in personele -materiële kosten en inhuur.

2.2 Visitaties

Wat willen we bereiken?

Omgevingsdienst NL heeft in 2022 het initiatief genomen om, als reactie op de bevindingen van de commissie van Aartsen, een visitatiestelsel in te richten dat omgevingsdiensten stimuleert tot het continue leren en verbeteren van de VTH-processen en verbeteren van functioneren van de diensten. De visitaties zijn inmiddels als structurele taak opgenomen binnen het verenigingsbureau.

Wat gaan we doen?

Het jaar 2025 was een tussenjaar waarin de *Rode draden rapportage* is opgesteld. De *Rode draden rapportage* is gebaseerd op de visitatierapporten op basis van 28 visitaties die in de periode oktober 2022 tot en met december 2024 zijn uitgevoerd. De rapportage bevat de conclusies van de eerste volledige cyclus visitaties.

De nieuwe visitatiecyclus start in 2026 en loopt tot en met 2029. De methodiek van de vorige cyclus is geëvalueerd en doorontwikkeld. Daarbij wordt vastgehouden aan de opzet dat de visitaties onder onafhankelijk voorzitterschap worden uitgevoerd. De voorzitters hebben hun sporen verdiend op het terrein van visitaties en auditing. De leden van de visitatiecommissies zijn directeuren, (VTH-) managers, directiesecretarissen, strategisch adviseurs en kwaliteitsmanagers van omgevingsdiensten en steeds twee secretarissen/rapporteurs. Door deze samenstelling wordt geprofiteerd van zowel gezonde distantie als branche-eigen kennis.

De belangrijkste aanpassing voor de nieuwe visitatiecyclus is de aandacht voor de samenwerking tussen bestuur en directie en de samenwerking met de ketenpartners. Mede naar aanleiding van de constatering in de *Rode draden rapportage* dat de bestuurlijke context van de omgevingsdienst een belangrijke factor van invloed blijkt te zijn bij de positionering en taakuitoefening van de dienst.

Hoe gaan we dat doen?

De visitatiecyclus beslaat 4 jaar. In de eerste 3 jaar worden alle omgevingsdiensten getoetst (de visitatie) op de uitvoering van VTH-taken, met daaropvolgend een jaar van samenbrengen van bevindingen, evalueren en door ontwikkelen en voorbereiden van de nieuwe visitatiecyclus.

De hoofdactiviteiten

- In 2026-2028: Uitvoering visitaties; er wordt uitgegaan van 28 visitaties; vanwege fusies van omgevingsdiensten kan dit aantal minder worden in de periode 2026-2029.
- De visitaties worden gecoördineerd, georganiseerd en tussentijds gerapporteerd (incl. de verbeterplannen) door een projectleider en secretaris.
- In 2029: wordt aan de hand van de uitkomsten een 'Rode draden rapportage' opgesteld, de visitatiemethodiek geëvalueerd en doorontwikkeld voor de ronde na 2029, de verbeterplannen gemonitord en de volgende ronde voorbereid.

Financiële onderbouwing

Subsidie Aanvraag x € 1.000	begroting heel 2026	Reeds in sub.2e fase	aanvraag 2026	index 2,7% 2027	index PM 2028	index PM 2029	tot. Begroting
2. Visitaties	846	330	516	868	800	356	2.870
Management & coörd. (visitaties)	226		226	233	233	233	925
Uitvoeren (visitaties)	332	330	2	340	302	-	974
(Rode draden) rapportages	20		20	20	20	80	140
Doorontwikkeling (visitaties)	7		7	7	7	43	64
Bijdrage aan kst. OD's (visitatie)	261		261	268	238	-	767

Toelichting financiën Visitaties

De kosten van de totale 4-jarige cyclus zijn al in de aanvraag voor 1^e fase (overbrugging) subsidie '25-1^e kw. '26) in kaart gebracht. In de financiële tabel is die aanvraag geactualiseerd op het aantal omgevingsdiensten per 1 januari 2026 (26 i.p.v. 28), en is boekjaar 2029 toegevoegd.

Verder geldt:

- Op dit moment zijn er (2 x) 9 visitaties in 2026 en 2027 gepland en 8 visitaties in 2028 (2 fusie-organisaties per 1 januari 2026). Dit aantal kan door mogelijke andere fusies nog dalen.
- De kosten voor de uitvoering van visitaties bestaan uit inhuur van een voorzitter, bemensing van commissies, secretaris en rapporteur.
- Alle omgevingsdiensten ontvangen een budget voor vergoeding van out-of pocket kosten die ze moeten maken ten behoeve van de visitatie en de commissie (reis- en verblijfkosten).

In de bijlage zijn de kosten gespecificeerd op basis van functies, omvang en de specifieke activiteiten voor visitaties, verdeeld in personele -materiële kosten en inhuur.

2.3 Versterking VTH-stelsel

Met het *Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel* zijn belangrijke stappen gezet om het VTH-stelsel te versterken. Met de ondertekening van de *Samenwerkingsafspraken* na afloop van het IBP hebben de betrokken partijen zich gecommitteerd om te blijven werken aan de continue versterking en doorontwikkeling van het stelsel en om met elkaar te borgen dat de door partijen in het IBP VTH opgeleverde producten worden geïmplementeerd en doorontwikkeld.

Gelet op de centrale rol die de omgevingsdiensten in het VTH-stelsel spelen draagt versterking van de omgevingsdiensten bij aan de versterking van het VTH-stelsel als geheel.

Omgevingsdienst NL ziet voor zichzelf met name een rol bij initiatieven die:

- de samenwerking binnen het VTH-stelsel versterken
- tot uniformiteit of standaardisatie binnen het VTH-stelsel leiden
- die innovatie en kennisdeling binnen de omgevingsdiensten stimuleren
- die de operationele efficiëntie van vergunningverlening, toezicht en handhaving verhogen

In deze aanvraag geeft Omgevingsdienst NL invulling aan wat in het kader van de *Samenwerkingsafspraken* is afgesproken. Ook bouwen we voort op onderwerpen die in een eerder stadium gezamenlijk door het Ministerie van IenW en Omgevingsdienst NL zijn geïdentificeerd als onderwerpen die versterking behoeven of waarop samenwerking gewenst is en waar middelen voor beschikbaar zijn gesteld.

In dit hoofdstuk zijn opgenomen:

1. Data en informatievoorziening
2. Beheer producten IBP-VTH
3. Strafrecht
4. Arbeidsmarktcampagne
5. Dronebeheersorganisatie

2.3.1 Data en informatievoorziening

Omgevingsdienst NL werkt samen met de omgevingsdiensten en stelselpartners aan een slim, samenhangend en toekomstbestendig VTH-stelsel. Door te bouwen aan één betrouwbare informatiebasis voor vergunningverlening, toezicht en handhaving – en door landelijke standaardisatie, eenduidige gegevensuitwisseling en gerichte innovaties – wordt door gezamenlijke inspanningen het VTH-werk sneller, slimmer en effectiever.

De missie van Omgevingsdienst NL is helder: data strategisch inzetten om beleid te onderbouwen, risico's vroegtijdig te signaleren en toezicht gericht te organiseren. Daarmee leveren de omgevingsdiensten een directe bijdrage aan een gezonde, veilige, duurzame leefomgeving.

De hieronder opgenomen doelen, activiteiten en kosten zijn gebaseerd op de uitgangspunten van augustus 2025. Deze kunnen de komende jaren wijzigen door de concretisering en/of nieuwe prioriteiten in het *Programma Digitalisering VTH* (voorheen Programma Digitaal VTH Stelsel Milieu, opgezet en uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat). Indien nodig, zal hiervoor een addendum op de subsidieaanvraag worden ingediend.

Omgevingsdienst NL is een onmisbare schakel in realiseren van de doelen van het *Programma Digitalisering VTH*. Onderstaand wordt die rol nader toegelicht, in samenhang met de rol van de stelselverantwoordelijke - het ministerie van IenW.

Wat willen we bereiken?

Vier strategische ambities:

- *Uniforme werkwijze* - standaardiseren van begrippen, processen, gegevens en technische voorzieningen binnen het gehele VTH-stelsel, zodat samenwerking efficiënter en effectiever wordt;
- *Actuele en herbruikbare VTH-informatie* - digitaliseren van informatie uit documenten (zoals aanvragen, vergunningen, controlerapporten en handhavingsbesluiten). Deze informatie wordt beschikbaar, betrouwbaar en direct op landelijk niveau (her)bruikbaar voor beleid en uitvoering;
- *Bruikbare en betrouwbare data van externe bronnen* - ondersteunen van VTH-taken met data van derden (bijvoorbeeld RVO, ILT), die voor alle omgevingsdiensten beschikbaar wordt gemaakt en op uniforme wijze wordt ingezet;
- *Wendbaarheid en innovatiekracht* - vergroten van het vermogen van de omgevingsdiensten om flexibel in te spelen op veranderende maatschappelijke opgaven en op technologische ontwikkelingen.

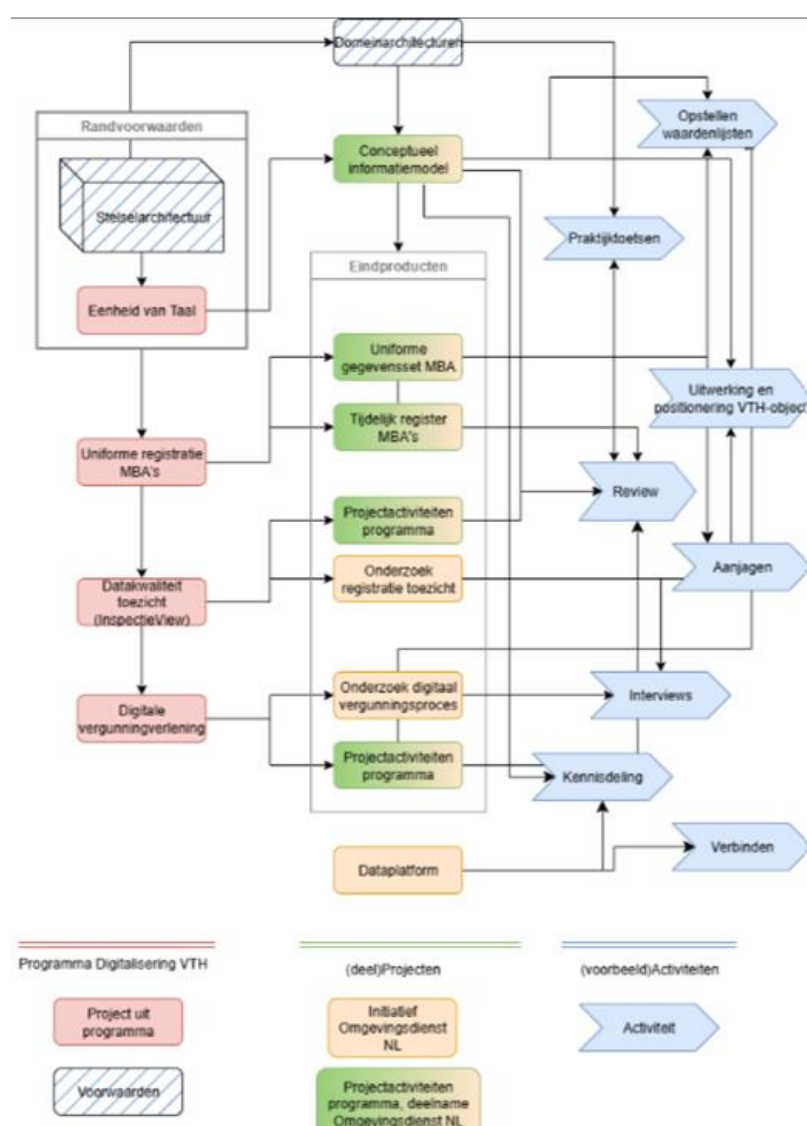
De inzet van Omgevingsdienst NL is gericht op vier strategische ambities, die ieder gekoppeld zijn aan een aantal concrete producten/activiteiten. Deze koppeling geeft richting aan de gezamenlijke ontwikkeling van het digitale VTH-stelsel en is de basis voor de resultaten die Omgevingsdienst NL de komende jaren wil realiseren.

	Strategische ambitie	Producten
1.	Uniforme werkwijze: het standaardiseren van begrippen, processen, gegevens en technische voorzieningen binnen het gehele VTH-stelsel, zodat samenwerking efficiënter en effectiever wordt.	. Architectuur . Conceptueel Informatiemodel Fysieke Leefomgeving (CIM Flo) . Uniforme registratie milieubelastende activiteiten (MBA-register) . Datakwaliteit toezichtinformatie . Digitalisering vergunningverlening . Dataplatform
2.	Actuele en herbruikbare VTH-informatie: digitaliseren van ongestructureerde informatie (zoals aanvragen, vergunningen, meldingen en controlerapporten en handhavingsbesluiten). Deze informatie wordt beschikbaar, betrouwbaar en direct op landelijk niveau (her)bruikbaar voor beleid en uitvoering.	. Architectuur . Conceptueel Informatiemodel Fysieke Leefomgeving (CIM Flo) . Uniforme registratie milieubelastende activiteiten (MBA-register) . Datakwaliteit toezichtinformatie . Digitalisering vergunningverlening . Dataplatform
3.	Bruikbare en betrouwbare data van externe bronnen: ondersteunen van VTH-taken met data van derden (bijvoorbeeld RVO, ILT), die voor alle omgevingsdiensten beschikbaar wordt gemaakt en op uniforme wijze wordt ingezet.	. Architectuur . Conceptueel Informatiemodel Fysieke Leefomgeving (CIM Flo) . Uniforme registratie milieubelastende activiteiten (MBA-register) . Dataplatform
4.	Wendbaarheid en innovatiekracht: vergroten van het vermogen van de omgevingsdiensten om flexibel in te spelen op veranderende maatschappelijke opgaven en op technologische ontwikkelingen.	Kennisnetwerk Data & IV (in relatie tot AI, dataplatform en andere thema's)

Wat gaan we doen?

Onderstaande visualisatie laat zien hoe de strategische ambities, programma's en projecten van Omgevingsdienst NL op het gebied van Data en informatievoorziening met elkaar samenhangen. Het schema maakt inzichtelijk hoe landelijke programma's, gezamenlijke voorzieningen en lokale implementatie elkaar versterken.

Deze samenhang is de basis voor de in dit hoofdstuk beschreven resultaten en toekomstige inzet. Onderstaande graphic beschrijft de samenwerking binnen het *Programma Digitalisering VTH* (en andere Stelselpartners) en Omgevingsdienst NL, waarbij alle resultaten overzichtelijk in kaart zijn gebracht. Een kanttekening dat sommige onderdelen nog definitief besloten of ingepast moeten worden in het Programma Digitalisering VTH, en dat afstemming en synchronisatie met Omgevingsdienst NL en andere stelselpartners nog nodig is.

In de periode 2026–2029 wordt samengewerkt met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) binnen het *Programma Digitalisering VTH* aan vijf kernonderdelen: Stelselarchitectuur, CIM Flo, Uniforme registratie van milieubelastende activiteiten (MBA's), Verbetering van

toezichtinformatie en verdere ontwikkeling van Digitalisering vergunningverlening. Daarnaast investeert Omgevingsdienst NL in de opbouw van een Centraal dataplatform en Kennisnetwerk Data en informatievoorziening.

Stelselarchitectuur

Sinds 2024 werkt het ministerie van IenW aan stelselarchitectuur als richtinggevend kader en toetsingskader voor alle digitale ontwikkelingen in het VTH-stelsel. Het doel is heldere kaders te formuleren zodat landelijke voorzieningen toekomstbestendig zijn en goed aansluiten op de uitvoering.

Omgevingsdienst NL vervult een brugfunctie, door reviewen van architectuurproducten, vertalen van landelijke kaders naar de praktijk, knelpunten bespreekbaar maken bij de juiste gremia en tijdig betrekken van omgevingsdiensten - met hun leveranciers - bij implementatievraagstukken. Omgevingsdienst NL zorgt ervoor dat de architectuur niet alleen op papier staat, maar ook landt in de praktijk. Omgevingsdienst NL brengt expertise in en toetst via reviewprocessen bij de omgevingsdiensten, waarbij de bevindingen worden teruggekoppeld aan het *Programma Digitalisering VTH*. Daarnaast ondersteunt Omgevingsdienst NL de aangesloten leden op het gebied van architectuur.

Met gebundelde architectuurexpertise bewaakt en stimuleert Omgevingsdienst NL de samenhang in ontwikkelingen, ook in relatie tot het *Programma Digitalisering VTH*. Toetsen en betrekken van architecten van de omgevingsdiensten vraagt inzet van zowel Omgevingsdienst NL als de omgevingsdiensten zelf, maar levert richting en duidelijke keuzes op.

Zo wordt de architectuurtoets een vanzelfsprekend onderdeel van nieuwe digitale ontwikkelingen en ontstaat samenhang tussen standaarden, koppelingen en voorzieningen. Omgevingsdienst NL neemt actief deel aan het CIO-beraad de architectuurraad van het *Programma Digitalisering VTH*.

Eenheid van taal – Conceptueel Informatiemodel Fysieke Leefomgeving (CIM Flo)

Het ministerie van IenW ontwikkelt en voert het Conceptueel Informatiemodel Fysieke Leefomgeving (CIMFlo) landelijk in. Dit model is de semantische basis voor gegevensuitwisseling in het VTH-stelsel en geeft eenduidig weer welke informatie relevant is en hoe deze samenhangt.

Om eenduidig gebruik en aansluiting op de werkprocessen van omgevingsdiensten te kunnen borgen dient het *Programma Digitalisering VTH* regie te nemen op drie richtlijnen: a. De relatie tussen CIMFlo en het model voor zaakgericht werken (RGBZ, ZTC-OW) (en eventuele nieuwe verdiepende modellen), b. Definieren van waardenlijsten in het CIMFlo; c. Toepassen van het CIMFlo op de bestaande datamodellen van o.a. Inspectie View en RMBA.

Omgevingsdienst NL draagt bij aan de ontwikkeling van deze richtlijnen, brengt via klankbordsessies praktijkervaring van omgevingsdiensten in en legt de verbinding tussen landelijke kaders en de uitvoering. Zo ontstaat draagvlak en een gezamenlijke stem richting IenW. Daarmee ontstaat draagvlak, een gezamenlijke stem richting IenW en een stevige basis voor een eenduidige semantiek binnen het VTH-stelsel.

Omgevingsdienst NL stelt daarnaast kwaliteitscriteria op ten aanzien van de gegevens die de omgevingsdiensten vastleggen en met welke diepgang zij dat doen. Dit verschilt per (vergunde of gemelde) situatie en is afhankelijk van wat je met de gegevens wilt bereiken ten aanzien van beleid en uitvoering.

Omgevingsdienst NL ziet toe op dat de juiste governance (Informatiemanagers overleg, vakberaden, bestuur, ALV) worden doorlopen, zodat vaststelling van het CImFlo plaatsvindt, inclusief de hierboven genoemde richtlijnen en kwaliteitscriteria. De focus ligt op breed commitment binnen alle omgevingsdiensten.

De omgevingsdiensten implementeren CImFlo op basis van geleverde richtlijnen en kwaliteitscriteria, door processen en systemen aan te passen en leveranciers te betrekken. Omgevingsdienst NL ondersteunt de omgevingsdiensten als kennispartner bij de implementatie. Het gaat hierbij om het ondersteunen bij het maken van (contractuele) afspraken met leveranciers, om eenheid in de uitvoering te bereiken. Omgevingsdienst NL zorgt daarbij voor aansluiting op het leveranciersmanagement dat binnen het Programma Digitalisering VTH wordt uitgevoerd.

In het project *Eenheid van taal* zal het CImFlo verder worden doorontwikkeld en verdiept. Omgevingsdienst NL ondersteunt de aangesloten omgevingsdiensten, die als kennispartner expertise en praktijkervaring inbrengen. Met deze rol borgt Omgevingsdienst NL de continuïteit en eenheid in de uitvoering.

Uniforme registratie van milieubelastende activiteiten (MBA's) – MBA-register

In 2025 is de MBA-gegevensset vastgesteld en door alle omgevingsdiensten geïmplementeerd. Deze is de basis voor een betrouwbare landelijke gegevensvoorziening.

IenW ontwikkelt het tijdelijke Register Milieubelastende Activiteiten (RMBA), waarvan het beheer en de afspraken daarover binnen het *Programma Digitalisering VTH* worden belegd, en dat – mede afhankelijk van de verdere stelselontwikkelingen – uiteindelijk zal uitmonden in definitieve voorzieningen. Omgevingsdienst NL draagt ten behoeve van de uniforme MBA-registratie en het tijdelijke RMBA bij aan de ontwikkeling van richtlijnen en stelt kwaliteitscriteria op en reviewt de solution-architectuur en toetst in samenwerking met architecten en data-specialisten de RMBA-gegevensset expliciet aan het CImFlo.

In overleg met de omgevingsdiensten inventariseert Omgevingsdienst NL dienst overstijgende knelpunten. Zij bewaakt de samenhang met VTH-systemen en ondersteunt daartoe de diensten in managen van de contacten met leveranciers. Borging van eenheid in uitvoering en kwaliteit van de aansluiting op het RMBA, is een taak van Omgevingsdienst NL. De omgevingsdiensten zorgen voor uitvoering, immers zij registreren gegevens, voeren controles en conversies uit, reserveren capaciteit en bekostigen ICT-koppelingen. Zo ontstaat in de samenwerking een solide basis voor de overgang naar het definitieve RMBA.

Datakwaliteit toezichtinformatie

IenW beheert landelijke voorzieningen, zoals Inspectieview milieu. Daarin worden gegevens over inspecties van verschillende toezichthouders voor stelselpartners inzichtelijk gepresenteerd. Omgevingsdienst NL richt zich op verbetering en uniformering van toezichtinformatie. In 2025 zijn de verschillen in registratie van bevindingen, overtredingen en handhavingsmaatregelen in beeld gebracht. Het onderzoek levert belangrijke inzichten uit de praktijk, en geeft een inzicht in de informatiebehoefte van een omgevingsdienst in het toezicht proces. Door deze inzichten mee te nemen in de programma-activiteiten voor *Datakwaliteit toezicht milieu* ontstaat de wisselwerking tussen met landelijke kaders en bieden de standaarden uit het programma richting, terwijl de resultaten van dit onderzoek kunnen helpen om de toepasbaarheid en haalbaarheid te toetsen.

Door een intensieve samenwerking tussen het projectteam *Datakwaliteit toezicht milieu* en Omgevingsdienst NL, kunnen de ambities van het programma Digitalisering VTH vertaald worden naar concrete en haalbare verbeteracties. Vanaf 2026 wordt gewerkt aan de implementatie van

CIMFlo en Zaakgericht werken (RGBZ, ZTC-OW) Deze activiteiten leggen de basis voor uniforme vastlegging van controles, bevindingen, overtredingen en handhavingsmaatregelen. Dat is tevens een bijdrage aan de relevantie en kwaliteit van de gegevens die worden uitgewisseld in Inspectieview. Het biedt bovendien kansen om pilots voor uniform vastleggen van toezichtinformatie te identificeren. Bijvoorbeeld voor de thema's energie en asbest. Door themagewijs te werken aan opstellen van uniforme sets bevindingen, groeit stapsgewijs een uniforme gegevens en analyseerbare gegevens van omgevingsdiensten in Inspectieview.

Digitalisering vergunningverlening

Omgevingsdienst NL inventariseerde in 2025 de behoeften van de omgevingsdiensten rond datagedreven vergunningverlening. In 2026 komen adviezen over de vervolgstappen en de ontwikkeling van kaders voor uniforme vergunning informatie - in lijn met CIM Flo. Deze activiteiten worden afgestemd met het *Programma Digitalisering VTH* en de leveranciers van de omgevingsdiensten. Omgevingsdienst NL brengt praktijkcasussen in en deelt ervaringen met de aangesloten leden opdat afspraken aansluiten bij de praktijk.

De komende jaren richt Omgevingsdienst NL zich verder op digitalisering van vergunningverlening. Dit betreft zowel de vergunde als de gemelde situatie, evenals de informatieplicht. Met de omgevingsdiensten wordt een gezamenlijke visie opgesteld die richting geeft aan deze digitalisering. Daarvoor zijn uniforme standaarden voor de vastlegging en uitwisseling van vergunningsdata en vertalen deze naar de praktijk. Doel is een voor vergunningverleners, toezichthouders en beleidsmakers bruikbaar systeem. Het CIM Flo biedt hiervoor een belangrijke basis.

Omgevingsdienst NL verbindt uiteenlopende initiatieven van omgevingsdiensten en stemt deze op elkaar af om versnippering te voorkomen zodat schaalbare oplossingen ontstaan. Organiseren van kennisdeling, afstemmen met leveranciers en landelijke partners, en bewaken van de samenhang met het stelsel en het *Digitaal Stelsel Omgevingswet* is een taak van Omgevingsdienst NL. Daar hoort bij monitoren van de voortgang en ondersteunen van de implementatie bij de omgevingsdiensten. Zo vloeien praktijkervaringen terug naar de landelijke kaders en wordt stap voor stap gebouwd aan een toekomstbestendige en uniforme digitalisering van de vergunningverlening.

Dataplatform

Bij omgevingsdiensten wordt gewerkt aan de kwaliteit van registratie en van data. De inzet van (externe) databronnen wordt voor risicogericht toezicht steeds relevanter. Het verkrijgen van de informatie uit verschillende databronnen vereist aanleggen en onderhouden van koppelingen voor tussen alle omgevingsdiensten. Dit kan efficiënter. Dataplatform(s) waarop al deze informatiebronnen centraal kunnen worden ontsloten, en de omgevingsdiensten slechts één koppeling naartoe hoeven leggen, zou daar een oplossingsrichting kunnen zijn.

Inzet van (extern) databronnen beperkt zich niet alleen tot het beschikbaar hebben van deze databronnen, maar ook uniform gebruik binnen toezichts- en prioriteringsprocessen. Voor een uniforme en uitlegbare werkwijze is het van belang dat alle omgevingsdiensten over dezelfde informatie beschikken om risicoanalyses te kunnen doen.

Enkele omgevingsdiensten zijn gestart met initiatieven rond dataplatforms en zoeken uit eigen beweging samenwerking met andere omgevingsdiensten. Omgevingsdienst NL ziet het belang om dergelijke initiatieven te verbinden en goed op elkaar af te stemmen. Dat komt de uitwisselbaarheid en schaalbaarheid ten goede. In deze processen wordt aangesloten bij het *Programma Digitalisering VTH*. Omgevingsdienst NL regisseert, coördineert, organiseert en verbindt initiatieven, kaders en kennisdeling. Omgevingsdiensten leveren praktijkervaring, nemen deel aan pilots en experimenten en brengen behoeften en inzichten in. Doel is gezamenlijk bouwen aan een robuuste en uniforme

informatievoorziening die toezicht, beleid en uitvoering versterkt en aansluit op toekomstige landelijke ontwikkelingen. Dit draagt direct bij aan risicogericht toezicht, beleidsontwikkeling en uitvoeringskracht, en voorkomt versnippering van initiatieven.

Kennisnetwerk Data en IV

Kennisontwikkeling is cruciaal voor digitalisering van het VTH-stelsel. De vraag naar kennis, kaders en gezamenlijke afspraken groeit, onder meer rond AI, gebruik en ontwikkeling van dataplatforms (als thema voor kennisdeling en standaarden) en digitale veiligheid. Zonder coördinatie dreigt versnippering. Een gezamenlijke aanpak versterkt de uitvoeringskracht.

Omgevingsdienst NL coördineert dit vanuit het Kennisnetwerk Data en IV, met de kennisregisseur als spil. De kennisregisseur bundelt initiatieven, ontwikkelt richtlijnen en zorgt voor gestructureerde kennisdeling. In 2026 wordt een kennisplan en afwegingskader opgeleverd. Vanaf 2027 worden jaarlijks minimaal drie landelijke innovaties opgepakt.

Hoe gaan we dat doen?

Het *Programma Digitalisering VTH* is een gedeelde verantwoordelijkheid van het ministerie van IenW, Omgevingsdienst NL en de aangesloten omgevingsdiensten.

- IenW ontwikkelt en beheert de landelijke bouwstenen (stelselarchitectuur, CIM Flo, RMBA, etc.) en zorgt voor een robuuste basis. Door ontwikkeling en beheer bij het ministerie te beleggen is de continuïteit geborgd.
- Omgevingsdienst NL vervult de brugfunctie, door reviewen en vertalen van landelijke kaders naar de praktijk, ontwikkelen van richtlijnen, organiseren van klankbordsessies en pilots, en bewaken dat praktijkervaring invloed heeft op landelijke keuzes.
- Omgevingsdiensten zijn verantwoordelijk voor toepassing in hun processen en systemen; implementatie van architectuur en CIMFlo, registratie in MBA gegevensset, kwaliteitscontroles, pilots en praktijkcasussen. Ook nemen zij zelf initiatief op het onderwerp dataplatforms, ondersteund door Omgevingsdienst NL.

Zo ontstaat een cyclisch proces waarin landelijke afspraken en praktijkervaring elkaar versterken. Voor de uitvoering van deze activiteiten staan de manager Data en IV, de strategisch informatiemanager, de coördinator Digitale projecten, informatiemanager, adviseur Data en IV, Kennisregisseur Data en IV. Deze medewerkers nemen actief deel in de projectgroepen onder leiding van het *Programma Digitalisering VTH*.

Financiële onderbouwing

Subsidie Aanvraag x € 1.000	begroting heel 2026	Reeds in sub.2e fase	aanvraag 2026	index 2,7% 2027	index PM 2028	index PM 2029	tot. Begroting
3.1 Data en IV	1.203	190	1.013	1.227	1.227	1.227	4.884
Data en IV; man. en coördinatie	67		67	69	69	69	274
Kennisnetwerk data en IV	155		155	159	159	159	632
Activiteitenbudget Data en IV	60	43	17	60	60	60	240
Eenheid van taal (CIM-Flo)	233	56	177	238	238	238	947
Uniforme registratie MBA's	194	20	174	199	199	199	791
Datakwaliteit Toezichtinformatie	110	39	71	112	112	112	446
Datagedreven vergunningverlening	211	10	201	214	214	214	853
Stelsel architectuur	56	22	34	56	56	56	224
Dataplatform	117		117	120	120	120	477

Toelichting financiën Data en informatievoorziening

De kosten voor het (8ste) kennisplatform bestaan uit de loonkosten van de kennisregisseur én het activiteitenbudget. Ook hier geldt dat het nodig is dat de activiteitenbudgetten flexibel kunnen worden ingezet over de jaren heen en per onderwerp. In de 2e fase subsidie waren de kosten van de

kernbezetting voor het 1e kwartaal 2026 begroot. Op basis van onderstaande zijn deze verdeeld over de producten.

Uitgangspunt is een kernbezetting van 6 fte voor de genoemde onderdelen (exclusief kennis). Sommige medewerkers worden dedicated op één onderwerp ingezet, anderen zijn flexibel inzetbaar. Er is een aanname gedaan voor de verdeling van de loonkosten over de volgende onderwerpen.

- Conceptueel Informatiemodel Fysieke Leefomgeving (CIMFlo), circa 25%
- Uniforme registratie milieubelastende activiteiten (MBA's), circa 20%
- Toezicht en handhaving, circa 12%
- Digitale vergunningverlening, circa 23%
- Doorontwikkeling stelselarchitectuur, circa 5%
- Dataplatform, circa 15%

Separaat wordt nagedacht over ondersteuning van de omgevingsdiensten bij implementatie van de producten door de omgevingsdiensten. Daarvoor wordt mogelijk een beroep gedaan op het budget van het *Programma Digitalisering VTH*. In de bijlage zijn de kosten gespecificeerd op basis van de functies, de omvang daarvan en de specifieke activiteiten voor Data en IV; verdeeld in personele - materiële kosten en inhuur.

2.3.2 Stelseltaken Omgevingsdienst NL

Wat willen we bereiken?

Omgevingsdienst NL ziet voor zichzelf expliciet een rol in de versterking van het VTH-stelsel. Door meer af te stemmen en gebruik te maken van de kennis bij omgevingsdiensten wordt de uitvoering uniformer en beter. Door collectief en met ondersteuning van onze partners te investeren in kennis en kwaliteit (Omgevingsdienst NL - kennisnetwerk), opleidingen (Omgevingsdienst NL - academie) en Omgevingsdienst NL - data en informatievoorziening, wordt het VTH-stelsel versterkt. Omgevingsdiensten hebben een unieke kennispositie die waardevol is voor beleidsontwikkeling bij Rijk, gemeenten en provincies. De kennis en expertise van de fysieke leefomgeving en de informatie en data kunnen gebruikt worden om op verschillende fronten in het VTH-stelsel het verschil te maken.

Wat gaan we doen?

Het onderdeel Stelseltaken Omgevingsdienst NL valt in twee delen uiteen:

1. Coördinatie/afstemming namens omgevingsdiensten ten behoeve van het stelsel

Omgevingsdienst NL coördineert en faciliteert de gezamenlijke inbreng van omgevingsdiensten. Dit kan onder andere gaan over onderzoeken, de Staat van de VTH, nieuwe wetgeving of Kamervragen.

2. Beheer producten IBP-VTH

Omgevingsdienst NL is één van de ondertekenaars van de *Samenwerkingsafspraken* en is in die hoedanigheid samen met de andere partijen verantwoordelijk voor uitrollen van trajecten vanuit het IBP en het beheer van opgeleverde producten.

In de *Samenwerkingsafspraken* en in afspraken met IenW is vastgelegd dat Omgevingsdienst NL verantwoordelijk is voor de implementatie en het beheer van een aantal producten ontwikkeld binnen het IBP-VTH. In veel gevallen vindt implementatie en beheer in samenwerking of in nauwe afstemming met IPO en VNG plaats. Om onze rol zo goed mogelijk te duiden vermelden we steeds wat de afspraken zijn die hiervoor reeds zijn gemaakt en wat onze inzet in 2026-2029 is.

Financieringssystematiek

In de *Samenwerkingsafspraken* is vastgelegd dat IPO, VNG en Omgevingsdienst NL gezamenlijk de

agenderende partijen zijn voor de financieringssysteem. In de incidentele subsidie ("eerste fase") die aan Omgevingsdienst NL is verleend is afgesproken dat Omgevingsdienst NL verantwoordelijk is voor het beheer van de producten die in het kader van de financieringssysteem worden opgeleverd.

In de "tweede fase"-aanvraag is in afstemming met IPO en VNG een voorstel gedaan voor implementatie van de financieringssysteem. Het voorstel is om ten behoeve van de coördinatie van het proces van implementatie van de financieringssysteem een projectleider aan te stellen.

Deze projectleider krijgt de volgende taken, die tijdens de looptijd van de tweede-fase-subsidie worden uitgevoerd (juli 2025-31 maart 2026):

1. Opleveren (van een deel van de) concrete producten uit implementatieplan
2. Ondersteuning koplopers
3. Basis leggen voor bredere implementatie

Hoewel er tijdens de looptijd van de tweede fase-subsidie belangrijke stappen zullen worden gezet, zal de bredere implementatie van de financieringssysteem voor een belangrijk deel plaatsvinden in de periode na 31 maart 2026. Omgevingsdienst NL stelt daarom voor om de projectleider ook voor het resterende deel van 2026 en voor 2027 in te zetten voor de bredere implementatie. Het betreft een voorstel voor incidentele financiering. Mocht medio 2027 blijken dat de inzet van de projectleider voor een langere periode vereist is, dan gaat Omgevingsdienst NL daarover in gesprek met de partners in het stelsel.

A Activiteiten Omgevingsdienst NL 2026-2027

Taken projectleider

1. Opleveren van de resterende producten uit het implementatieplan;
2. Ondersteuning koplopers;
3. Uitvoering geven aan de bredere implementatie.

Beheer financieringssysteem

Doorvoeren van wijzigingen in de standaard methodiek voor de financieringssysteem, op basis van de input van de stakeholders. Coördineren van de samenhang met andere producten van het IBP VTH, adviseren hierover en voorleggen ter besluitvorming aan het BOB.

B Regionale beleidscyclus

In de *Samenwerkingsafspraken* is vastgelegd dat IPO de agenderende partij is voor beheer en implementatie van de handreiking Regionale beleidscyclus. In de incidentele subsidie ("eerste fase") die aan Omgevingsdienst NL is verleend, is afgesproken dat Omgevingsdienst NL verantwoordelijk is voor beheer en onderhoud van de handreiking. IPO heeft eind juli 2025 een subsidie van IenW toegekend gekregen voor implementatie van de handreiking Regionale beleidscyclus en heeft hiervoor een aanbestedingstraject gestart.

Activiteiten Omgevingsdienst NL 2026-2029

Toeziën op doorvoeren van wijzigingen in de handreiking, op basis van de input van de stakeholders. Coördineren van de samenhang met andere producten van het IBP VTH, adviseren hierover en voorleggen ter besluitvorming aan het BOB.

C Modelmandaat

In de *Samenwerkingsafspraken* is vastgelegd dat VNG de agenderende partij is voor het modelmandaat. In de incidentele subsidie ("eerste fase") die aan Omgevingsdienst NL is verleend is afgesproken dat Omgevingsdienst NL verantwoordelijk is voor beheer van het modelmandaat. In een ronde langs alle gemeenten heeft VNG de gemeenten over het modelmandaat en de doelstelling ervan geïnformeerd. VNG heeft recent in juli 2025 een subsidie van IenW toegekend gekregen voor het verbindingsteam. Het verbindingsteam is onder meer belast met het implementatietraject Modelmandaat.

Activiteiten Omgevingsdienst NL 2026-2029

Toezien op doorvoeren van wijzigingen in het modelmandaat, op basis van de input van de stakeholders. Coördineren van de samenhang met andere producten van het IBP VTH, adviseren hierover en voorleggen ter besluitvorming aan het BOB.

D Horizontale verantwoording

In de *Samenwerkingsafspraken* is vastgelegd dat Omgevingsdienst NL de agenderende partij is voor *Horizontale verantwoording: tool voor omgevingsdiensten* en dat VNG de agenderende partij is voor *Horizontale verantwoording: raden in positie brengen*. Om omgevingsdiensten te ondersteunen bij horizontale verantwoording is binnen het IBP een 'gereedschapskist' ontwikkeld die omgevingsdiensten (en bevoegd gezag) kunnen gebruiken bij gesprekken met Raden en Staten. VNG heeft in juli 2025 een subsidie van IenW toegekend gekregen voor het project *Horizontale verantwoording*. Verder heeft IenW recent opdracht verleend aan een onderzoeksbureau om in beeld te brengen hoe horizontale verantwoording op dit moment werkt bij de omgevingsdiensten.

Activiteiten Omgevingsdienst NL 2026-2029

Toezien op doorvoeren van wijzigingen in de tool voor omgevingsdiensten, op basis van de input van de stakeholders. Coördineren van de samenhang met andere producten van het IBP VTH, adviseren hierover en voorleggen ter besluitvorming aan het BOB.

Hoe gaan we dat doen?

- Voor de implementatie van de financieringsmethodiek wordt een projectleider gezocht, die lokale projectleiders kan ondersteunen, c.q. het geheel kan coördineren.
- Het beheer van de andere producten (vergen relatief geringe inspanning) wordt ondergebracht bij adviseurs binnen Omgevingsdienst NL.

Financiële onderbouwing

Subsidie Aanvraag x € 1.000	begroting heel 2026	Reeds in sub.2e fase	aanvraag 2026	index 2,7% 2027	index PM 2028	index PM 2029	tot. Begroting
3.2 Coördinatie VTH - Beheer prod. IBP	198	126	72	151	56	56	461
Hor. Verantw. / beleidscyclus / mandaat / i	55	47	8	56	56	56	223
Financieringsmethodiek	143	79	64	95	-	-	238

Toelichting financiën - ondersteuning OD's en versterking VTH

- Het voorstel met betrekking tot de financieringssystematiek is een vervolg op het voorstel dat in de tweede fase-aanvraag is gedaan. De kosten daarvoor zijn voor 2026 en 2027 doorgetrokken.
- Voor het beheer van de overige producten is circa 0,4 fte geraamd.

2.3.3 Strafrecht

Wat willen we bereiken?

In de concept *Meerjarenagenda Versterking VTH-stelsel* wordt de bestrijding van milieucriminaliteit expliciet als één van de subdoelen genoemd. Een effectieve bestrijding van milieucriminaliteit vraagt om een effectieve inzet van de instrumenten die het bevoegd gezag ter beschikking staan, zowel via het bestuursrechtelijke- als via het strafrechtelijke spoor, en om een goede samenwerking en afstemming tussen beide sporen.

Verhogen kwaliteit proces-verbalen

In de *Samenwerkingsafspraken* is afgesproken dat het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV), Openbaar Ministerie (OM) en Omgevingsdienst NL verder werken aan het verhogen van de kwaliteit van proces-verbalen.

Strategische milieukamer

In april 2025 is het *instellingsbesluit voor de Strategische milieukamer* (SMK) gepubliceerd. Met de formalisering van de SMK krijgen de partners die samenwerken bij de aanpak van milieucriminaliteit meer slagkracht voor vaststellen van een nationale strategie, een dreigingsbeeld milieucriminaliteit, vaststellen van gezamenlijke prioriteiten en geven van advies. Eén van de directeurs is namens de omgevingsdiensten lid van de SMK.

Wat gaan we doen?

Voor de verdere versterking van de inzet van strafrecht en de samenwerking tussen bestuursrecht en strafrecht voert Omgevingsdienst NL in de periode 2026-2029 de volgende activiteiten uit.

- **Inrichten en coördineren** van de landelijke overlegstructuur voor Boa's (1-6-28-structuur). Deze landelijke overlegstructuur voedt onder meer de bijdrage van Omgevingsdienst NL aan de SMK en LMK (zie onder).
- **Versterken van kennispositie** (opleidingen, kennisuitwisseling) en kwaliteit van Boa's.
- **Uitvoeren landelijke afspraken** (randvoorwaarden) met betrekking tot dataminimalisatie en andere randvoorwaarden uit de AVG en WPG.

Verhogen kwaliteit proces-verbalen

Samen met JenV en OM/FP zorgt Omgevingsdienst NL voor een betere uitwisseling tussen omgevingsdiensten en OM/FP over de kwaliteit van proces-verbalen, zowel landelijk als regionaal, zodat omgevingsdiensten kunnen leren van de feedback van OM/FP. De opgedane inzichten krijgen een plek in opleidingen. Het zal ook leiden tot uniformering en standaardisering.

Strategische Milieukamer en Landelijke Milieukamer

- Ondersteuning van de deelnemer namens de omgevingsdiensten in de Strategische Milieukamer;
- Ondersteuning van en deelname aan de Landelijke Milieukamer (LMK);
- Leveren input (data, kennis, ervaring) bij opstellen landelijk dreigingsbeeld milieucriminaliteit;
- Vanuit omgevingsdiensten een bijdrage leveren aan uitwerking van geprioriteerde thema's (dreigingsbeeld, deelname thematafels);
- Vanuit de omgevingsdiensten een bijdrage leveren aan opstellen van gezamenlijk beeld van de informatiepositie met betrekking tot geprioriteerde thema's uit het dreigingsbeeld en zetten van de benodigde stappen om de informatiepositie te versterken;
- Met de partners uitwerken van interventies en uitvoeren van deze interventies;
- Acties gericht op doorwerking van het dreigingsbeeld in de uitvoering door omgevingsdiensten, onder meer instrueren van toezichthouders, bevorderen van - via het

proces van de regionale beleidscyclus - opnemings in de (meer)jarenplannen en monitoring van de uitvoering;

- Actieve bijdrage vanuit de omgevingsdiensten aan de masterclass Milieucriminaliteit.

In de uitvoering vindt afstemming plaats met de kwartiermaker bestuursrecht-strafrecht die in opdracht van JenV aan de slag gaat en - voor het onderdeel strafrecht - met de projectleider regionale beleidscyclus die in opdracht van IPO aan de slag gaat.

Hoe gaan we dat doen?

- Om de SMK goed te laten functioneren en invulling te kunnen geven aan de taken, wordt een ondersteuningsbureau opgericht. De verschillende deelnemers dragen daaraan bij. Omgevingsdienst NL coördineert de landelijke overlegstructuur voor Boa's;
- Vaste ondersteuning voor deelnemer SMK namens de omgevingsdiensten;
- Vaste deelnemer aan landelijke LMK namens de omgevingsdiensten;
- Insteek is om vanuit verschillende omgevingsdiensten een bijdrage te leveren aan de producten (dreigingsbeeld, thematafels, informatiepositie, interventies, masterclass milieucriminaliteit), om hiermee zoveel mogelijk vanuit een landsdekkend beeld te werken. De bijdrage vanuit de omgevingsdiensten wordt vanuit ODNL gecoördineerd.

Financiële onderbouwing

Subsidie Aanvraag x € 1.000	begroting heel 2026	Reeds in sub.2e fase	aanvraag 2026	index 2,7% 2027	index PM 2028	index PM 2029	tot. Begroting
3.5 Strafrecht: secretaris en coördinatie	222		222	224	227	227	900
Inrichting kennisstructuur (strafrecht)	67		67	66	69	69	271
Verbeteren kwaliteit processen verbaal	93		93	95	95	95	378
Strategische milieukamer (smk/lmk)	62		62	63	63	63	251

Toelichting financiën - versterking strafrecht

- De gevraagde middelen betreffen het vervolg op de subsidie aanvraag 2e fase (overbruggingssubsidie 2025-1e kwartaal 2026) en loopt vanaf 1 april 2026.
- De gevraagde middelen worden zowel ingezet voor een beleidsmedewerker, als ook voor bekostiging van de inzet uit Omgevingsdiensten bij het SMK/LMK's.

NB. De beschreven structuren voor verdere versterking van de inzet van strafrecht en de samenwerking tussen bestuursrecht en strafrecht zijn nog in opbouw. Het moet nog blijken of de aangevraagde financiering hiervoor volstaat of dat meer inzet van middelen nodig is. In een eventuele bijstelling van deze subsidieaanvraag zullen wij hier dan voorstellen voor doen.

2.3.4 Arbeidsmarktcampagne

Wat willen we bereiken?

Als onderdeel van het IBP VTH is de landelijke arbeidsmarktcampagne *Werken bij de omgevingsdiensten* gestart. De campagne had als doel de naams- en inhoudsbekendheid van de omgevingsdiensten te vergroten bij relevante doelgroepen. De campagne draagt substantieel bij aan traffic naar de 'werken-bij-pagina's' van de omgevingsdiensten. Daardoor wordt de positie van omgevingsdiensten op de arbeidsmarkt en het imago van werken in het VTH-stelsel, sterk verbeterd.

Sinds 1 oktober 2024 valt de campagne onder de verantwoordelijkheid van Omgevingsdienst NL. Concreet wordt gewerkt aan de doelstelling: 'het duidelijk en zichtbaar maken dat omgevingsdiensten bestaan, wat de omgevingsdiensten doen en wat je kan doen als je bij een Omgevingsdienst werkt door middel van een landelijke campagne'. De campagne draagt eveneens bij aan positionering van de omgevingsdiensten in het VTH-stelsel.

In februari 2025 is met een kleiner budget (ongeveer een derde van het eerdere budget, nu €200.000) een doorstart gemaakt (tot eind 2025) met de ontwikkelde landelijke campagne. Het accent in de lopende campagne ligt meer op de inhoud van het dagelijks werk en wordt gedragen door de omgevingsdiensten. De content wordt bepaald in overleg met de communicatieadviseurs van omgevingsdiensten.

Wat gaan we doen?

De arbeidsmarktpositie van omgevingsdiensten en het VTH-stelsel blijft ook de komende jaren een aandachtspunt. Daarom wordt voorgesteld de landelijke campagne in de periode 2026-2027 voort te zetten en opnieuw aan te besteden. Het betreft een voorstel voor incidentele financiering. Omgevingsdienst NL gaat in gesprek met de partners in het stelsel voor financiering vanaf 2028.

De activiteiten die in 2026-2027 worden uitgevoerd zijn:

- Ontwikkelen en bewaken concept, strategie advies
- Creëren van content en verhalen
- Inzet sociale media en meten van bereik
- Adverteren en radiocommercials
- Coördinatie en projectmanagement (extern)

Hoe gaan we dat doen?

Voor de aanbesteding en ontwikkeling van het campagneconcept wordt een werkgroep samengesteld van communicatieadviseurs. Wekelijks wordt met de communicatieadviseurs van de omgevingsdiensten de inhoud en voortgang van de campagne besproken. Om de campagne goed te kunnen laden, wordt een onderzoek gedaan naar de ontwikkelingen in het personeelsbestand bij de omgevingsdiensten. De leden van de werkgroep leveren input voor de inhoud van de campagne en werken mee aan de uitwerking. Het ontwikkelde concept wordt gedeeld met de communicatieadviseurs van de stelselpartners.

Financiële onderbouwing

Geraamd is een bedrag van € 250.000 per jaar. De subsidie aanvraag is voor een tijdelijke financiering tot en met 2027. Daarna zullen de omgevingsdiensten dit moeten overnemen. In de bijlage zijn de kosten verder gespecificeerd.

2.3.5 Drone ontwikkel en beheersorganisatie

Wat willen we bereiken?

Via een financiële bijdrage in het kader van het IBP in 2023 en 2024 en vervolgens via de subsidie aan Omgevingsdienst NL in 2025 heeft het ministerie van IenW middelen beschikbaar gesteld voor ontwikkelen van de drone-regieorganisatie van Omgevingsdienst NL.

Omgevingsdienst NL beschikt over een exploitatievergunning om drones te kunnen gebruiken bij vergunningverlening, toezicht en handhaving. Omgevingsdiensten die een convenant met Omgevingsdienst NL hebben ondertekend kunnen gebruik maken van deze exploitatievergunning. Meer dan twee derde van de omgevingsdiensten maakt hier gebruik van. Om aan de exploitatievergunning te voldoen moet een centrale vliegorganisatie ingesteld worden. Omgevingsdienst NL vertegenwoordigt en ondersteunt de omgevingsdiensten die onder de vergunning vallen. Dit wordt geborgd in de regieorganisatie Omgevingsdienst NL.

Het is gewenst om het bestaan van de drone-regieorganisatie duurzaam te borgen, met als hoofddoel de inzet van geavanceerde dronetechnologie door omgevingsdiensten te continueren en versterken.

Het betreft een voorstel voor incidentele financiering voor 2026 en 2027. Omgevingsdienst NL gaat in gesprek met de partners in het stelsel voor financiering vanaf 2028.

Wat gaan we doen?

De regieorganisatie voert in 2026-2027 de volgende activiteiten uit:

- De regieorganisatie voert alle activiteiten uit die nodig zijn om te borgen dat de [gezamenlijke exploitatievergunning](#) voor de omgevingsdiensten in stand blijft. Een voorwaarde in de exploitatievergunning is bijvoorbeeld het hebben van een beheerstool voor opslaan van informatie en monitoren van vluchten.
 - Omgevingsdienst NL stelt de tool beschikbaar aan de deelnemende omgevingsdiensten, die verplicht zijn de tool te gebruiken. Omdat de exploitatievergunning onderhevig is aan wijzigende wetgeving zijn regelmatig acties nodig om de vergunning up to date te houden. Verder is het gewenst om met de vergunning in te kunnen spelen op nieuwe ontwikkelingen. Daarbij staat de regieorganisatie in nauw contact met de regionale vliegteams.
 - De regieorganisatie [borgt de kwaliteit](#) van de inzet van drones, via uniforme werkwijzen, uniforme standaarden en eenduidige protocollen en via gezamenlijke trainingen. Piloten die onder de vergunning vliegen moeten aantonen dat ze 'current' zijn (voldoende vliegreuen maken). Dit doen ze door een jaarlijks trainingsprogramma te volgen dat wordt gefaciliteerd door de regieorganisatie.
 - De regieorganisatie [bevordert kennisdeling en samenwerking](#). Er wordt kennis uitgewisseld via Kennisnet. Tot nu toe vooral kennisuitwisseling om tot de exploitatievergunning te komen. De focus verandert in investeren in kennisdelen en samenwerking, met name op het vlak van innovaties (denk aan emissiemetingen met drones) om elkaars kennis en ervaringen goed te benutten en om te voorkomen dat op meerdere plekken in het land het wiel opnieuw wordt uitgevonden.
 - Landelijke [samenwerking met ketenpartners](#) (structurele deelname Drone2Go). In het kader van de tweede fase-subsidieaanvraag heeft Omgevingsdienst NL incidentele financiering aangevraagd (tot met eerste kwartaal 2026) om deel te kunnen nemen aan een project in het kader van Drone2Go. Drone2Go is een innovatief samenwerkingsproject van Rijkswaterstaat met politie, brandweer, ILT Aerosensing, douane, kustwacht en NVWA. Omgevingsdienst NL wil structureel (actief) kunnen deelnemen aan Drone2Go, en eventuele andere samenwerkingen met ketenpartners. Dit om toegang te krijgen tot een platform waarbinnen kennis wordt ontwikkeld en aan innovaties wordt gewerkt bij de inzet van drones. Hiermee zorgen we ervoor dat middelen voor kennisontwikkeling en innovatie efficiënt worden ingezet en het voorkomt dat overheidsorganisaties, en zo ook de omgevingsdiensten, zelf het wiel uitvinden als het gaat om de inzet van drones.
-

Hoe gaan we dat doen?

In totaal wordt de huidige regieorganisatie ingevuld door vijf personen van verschillende omgevingsdiensten. De rol van Flight operations manager betreft een dubbele rol. De urenraming voor de invulling van de rollen binnen de regieorganisatie ODNL is gebaseerd op de taken en verantwoordelijkheden per rol zoals opgenomen in het operationeel handboek en ervaringscijfers.

Op dit moment zijn nog niet alle omgevingsdiensten aangesloten. De exploitatievergunning kan makkelijk uitgebreid worden met omgevingsdiensten die er ook gebruik van willen maken.

Financiële onderbouwing

Geraamd is een bedrag van ruim € 300.000 per jaar, bestaande uit inhuurkosten voor de medewerkers uit omgevingsdiensten. Daarnaast de licenties en kosten voor vergunningen die centraal worden geregeld. De subsidie aanvraag is voor een tijdelijke financiering tot en met 2027. Daarna zullen de omgevingsdiensten dit moeten overnemen. In de bijlage zijn de kosten verder gespecificeerd.

2.4 Nieuwe ontwikkelingen

Het ministerie van IenW bouwt in de *Meerjaren agenda Versterking VTH-stelsel* (MVV) ruimte in voor flexibiliteit en nieuwe ontwikkelingen. Het ministerie biedt Omgevingsdienst NL de mogelijkheid om geld aan te vragen, middels aanvullende projectplannen, voor projecten die op dit moment nog niet voorzien of onvoldoende concreet zijn.

Denk aan

- Implementatie financieringssysteem (samen met IPO en VNG);
- Eventueel vervolg robuustheid omgevingsdiensten;
- Eventueel vervolg meetdiensten (implementatie advies landelijke dekking);
- Nieuw opkomende onderwerpen, die niet vanuit het innovatiebudget kunnen worden bekostigd;
- Innovatie in het stelsel.

Hoofdstuk 2 - De vereniging

Governance en Financiering vereniging, Academie en Bedrijfsvoering

Om de ambities van de vereniging te kunnen realiseren, is een professioneel en goed functionerend bureau essentieel. In 2025 leidde de toegenomen begrotingsomvang tot een snelle groei van het bureau en maakte het noodzakelijk om versneld (financiële) processen in te richten. Voor 2026 ligt de focus op creëren van stabiliteit in structuur, processen en personeel. In de jaren daarna op consolidatie en verdere ontwikkeling en inhoudelijke verdieping.

3.1 Governance Omgevingsdienst NL

Om invulling te geven aan de meerjaren ambities is het goed functioneren van de vereniging belangrijk. Na het *Interbestuurlijk Programma VTH* is het aantal taken van de vereniging gegroeid. De Algemene Ledenvergadering (ALV) heeft eind 2024 een voorgenomen besluit genomen over de nieuwe juridische vorm, passend bij die opgave. Dat wil zeggen door ontwikkelen naar een vereniging van omgevingsdiensten (zie verder onder "Naar een vereniging van omgevingsdiensten").

Algemene Ledenvergadering (ALV)

De hoogste beslissingsmacht van de vereniging berust bij de Algemene ledenvergadering (ALV), medio 2025 bestaande uit de 28 directeuren van de omgevingsdiensten³. De ALV stelt de kaders vast. Dat doet zij aan de hand van de *Strategische meerjarenagenda* en *Begroting*. Ook stelt de ALV de jaarrekening vast en eventuele statutenwijzigingen. De ALV kiest uit haar midden het bestuur.

Bestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor uitvoering van de door de ALV vastgestelde begroting en *Strategische meerjarenagenda* 'Samen, beter, slimmer, sneller'. Het bestuur vertegenwoordigt de vereniging extern. Het bestuur stelt jaarlijks een begroting op voor de verenigingsactiviteiten. Over de uitvoering legt het bestuur verantwoording af in de jaarrekening. Over de ontvangen subsidies worden specifieke verantwoordingen opgesteld. Over de voortgang wordt tussentijds aan de ALV gerapporteerd. De jaarrekening en subsidieverantwoordingen worden voorzien van een beoordeling door een onafhankelijke accountant.

Bureau van de vereniging

De directeur heeft de leiding over het bureau. De directeur werkt in opdracht van het bestuur. Zij voert de *Strategische meerjarenagenda* en de *Begroting* uit. Het bureau bestaat uit vier afdelingen aangestuurd door een manager: Expertise & Samenwerken, Omgevingsdienst NL - academie, Data & Informatievoorziening en Bedrijfsvoering & Bestuursondersteuning. Het bureau werkt vanuit de kernwaarden: slagvaardigheid, vertrouwen in samen, focus op resultaat en energie en lef. Het bureau heeft sinds medio 2024 een snelle groei doorgemaakt met een kernbezetting van 5 naar 30 personen medio 2025. In 2026 ligt de focus voor het bureau op borgen van stabiliteit in mensen, processen en structuur.

Portefeuilleraden

In februari 2025 heeft de ALV de opzet voor de portefeuilleraden vastgesteld. De portefeuilleraden spelen een cruciale rol voor creëren van draagvlak voor besluitvorming en uitvoering van besluiten,

³ Per 2026 zijn door voorgenomen fusies nog 26 directeuren. Voor de gehele tekst geldt dit waar sprake is van 28 diensten.

voor benutten van de strategische expertise van directeuren en ophalen van input voor strategische documenten. Omgevingsdienst NL heeft vijf portefeuilleraden: Data en informatievoorziening, Opleiden en ontwikkelen, Kennisinfrastuctuur, Strafrecht, P&C cyclus en Strategische bedrijfsvoering. Deze laatste heeft tevens de rol van controlecommissie.

Twee vakberaden

De vakberaden zijn de olie van Omgevingsdienst NL. De vakberaden werken ter ondersteuning van de doelen van de vereniging, leveren een belangrijke bijdrage aan de afstemming, kennisdeling, uniformering en implementatie van gezamenlijk initiatieven. Elk vakberaad stelt jaarlijks een jaarplan op, dat ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de ALV.

Er zijn twee vakberaden: [VTH en Bedrijfsvoering](#). In de eerste helft van 2025 heeft een verkenning voor een [vakberaad advies](#) plaatsgevonden. In deze begroting wordt voorgesteld om, in vervolg op de verkenning, een vakberaad advies in te stellen en na twee jaar te evalueren.

Vakberaad advies

Advies is een tak binnen de omgevingsdiensten die sterk in ontwikkeling is. Omgevingsdiensten zijn naar aanleiding van de Omgevingswet en bijbehorende taken en werkwijzen bezig de adviestaken, door onder meer een grotere (milieu)beleidsruimte, bij de gemeente uit te breiden. Het vertrekpunt hiervoor is per dienst verschillend. In het *Vakberaad advies* worden de managers advies van de omgevingsdiensten verenigd. Hiermee zorgen we voor een efficiëntere, betere en vermoedelijk snellere ontwikkeling en borging van de adviestaken. Het vakberaad richt zich op integrale advisering onder de Omgevingswet, de ruimtelijke vraagstukken vanuit gemeenten en advisering over beleidskaders en planregels op de verschillende (milieu)thema's.

Vakberaad advies

- Door afstemming en toepassing van gedeelde kennis bij te dragen aan een level playing field op het gebied van Advies op landelijk niveau;
- Een actieve bijdrage te leveren aan landelijke ontwikkelingen op het gebied van advisering;
- Door een goed netwerk, kennisdeling en opleidingen bij te dragen aan een gezamenlijk en verhoogd kwaliteitsniveau en robuustheid van het advieswerk van omgevingsdiensten;
- De doelen van Omgevingsdienst NL te ondersteunen waar deze raken aan advies.

Deze doelen worden geconcretiseerd in een jaarplan. De ALV stelt vast. Hiervoor wordt samenwerking en afstemming gezocht met het vakberaden bedrijfsvoering en VTH. Ondersteuning voor het vakberaad advies wordt op dezelfde wijze als voor het vakberaad BV en VTH georganiseerd vanuit het bureau van Omgevingsdienst NL.

Naar een vereniging van omgevingsdiensten

In 2025 is een traject gestart met de voorzitters van de omgevingsdiensten om een nieuwe status van de vereniging vorm te geven. Bij de voorzitters is unaniem steun voor de omvorming naar een vereniging van omgevingsdiensten. Het streven is de omvorming in 2026 gerealiseerd te hebben. Dit zal consequenties hebben voor de governance van de vereniging zoals hierboven beschreven.

Het voorstel is om het bestuur van de vereniging te laten bestaan uit directeuren. De voorzitters van de omgevingsdiensten dragen in de ALV de verantwoordelijkheid voor de begroting, jaarrekening, statutenwijzigingen en strategische meerjarenagenda.

3.2 Financiering vereniging

De activiteiten van Omgevingsdienst NL worden gefinancierd op basis van vier geldstromen.

Subsidie ministerie IenW

Omgevingsdienst NL vraagt een 4-jarige subsidie van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW). De belangrijkste activiteiten die met deze subsidie worden gefinancierd zijn het Kennisnetwerk, UPLO, Data en informatievoorziening en beheer van producten uit het IBP.

De huidige (overbruggingssubsidie) subsidie van IenW loopt tot en met het eerste kwartaal van 2026. Met de onderliggende aanvraag wordt subsidie aangevraagd voor de periode vanaf het tweede kwartaal van 2026 tot en met 2029.

Contributie leden en diverse inkomsten

Uit deze middelen worden de verenigingsactiviteiten (bestuur/ALV en ondersteuning leden) bekostigd. Het betreft de kosten voor management (p-taken) en staf en materiële kosten voor bedrijfsvoering, zoals huisvesting, kantoor-ICT, organisatieontwikkeling en communicatie.

Omgevingsdienst NL Academie

De leden van Omgevingsdienst NL vergoeden de kosten voor de coördinatie en ontwikkeling van opleidingen via een vaste bijdrage. De kosten van de opleidingen als zodanig worden gedekt op basis van een vaste prijs per deelnemer.

Projectgerichte subsidies

Omgevingsdienst NL ontvangt subsidies voor verschillende projecten van meerdere ministeries. Het betreft o.a.:

- **Portefeuille-aanpak** - ondersteuning VTH op BES-eilanden, door het ministerie van BZK;
- **Meerjarenagenda Versterking Omgevingsveiligheid (2025-2028)** - vanuit het ministerie van IenW;
- **Uitvoering meerjarenplan energiebesparing (t/m 31-12-2027)** - vanuit het ministerie KGG/RVO.

Totaal kosten en baten vereniging

Begroting Vereniging x € 1.000	begroting heel 2026	2027	2028	2029	tot. Begroting
4. Academie	2.328	2.723	3.134	3.195	11.380
kosten kernbezetting	885	908	928	956	3.677
kosten opleidingen en ontwikkeling	1.443	1.815	2.206	2.239	7.703
5. Bureau	2.335	2.196	2.258	2.323	9.112
kosten bezetting	1.108	1.169	1.207	1.247	4.731
piofha functies	545	489	497	510	2.041
projecten vereniging	682	538	554	566	2.340
Totaal kosten vereniging	4.663	4.919	5.392	5.518	20.492
Baten					
Academie	2.331	2.736	3.187	3.244	11.498
Vaste bijdrage	885	908	928	956	3.677
Verkoop opleidingen	1.446	1.828	2.259	2.288	7.821
Bureau	2.333	2.185	2.208	2.278	9.004
Contributie	2.018	2.071	2.126	2.182	8.397
Ovige baten	315	114	82	96	607
Baen vereniging	4.664	4.921	5.395	5.522	20.502
Saldo vereniging	1	2	3	4	10

4. Omgevingsdienst NL - academie

De Omgevingsdienst NL - academie is 1 januari 2025 formeel gestart als het landelijke opleidingsplatform voor 28 omgevingsdiensten. Sindsdien is in korte tijd een solide basis gelegd voor de verdere professionalisering. Alle omgevingsdiensten maken inmiddels gebruik van het aanbod van de Omgevingsdienst NL - academie, zowel via open inschrijving als via maatwerktrajecten.

Inhoudelijke ontwikkelingen in 2025

Hoewel de officiële start in 2025 plaatsvond, is in het voorjaar van datzelfde jaar al een eerste herijking van het opleidingsportfolio uitgevoerd. Deze herijking is tot stand gekomen in samenwerking met vakberaden, kennisregisseurs, HR-managers, VTH-managers, managers bedrijfsvoering, VTH-experts en het bestuur, en vormt de basis voor een structurele jaarlijkse cyclus.

Uit de eerste ervaringen blijkt dat behoefte is aan zichtbaarheid en positionering van de Omgevingsdienst NL - academie, met name op het niveau van teamleiders en HR-functionarissen. Daarnaast is zichtbaar dat de vraag zich steeds meer verplaatst van open inschrijvingen naar in-company-trajecten.

In 2025 zijn gerichte acties ingezet, waaronder een pilot met de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT), communicatiecampagnes, herinrichting van trainingsplanning en aanpassen van de annuleringsgrens, met als doel de zichtbaarheid en toegankelijkheid van de Omgevingsdienst NL - academie te vergroten. Ook is begonnen met de ontwikkeling van landelijke kwalificatiedossiers en toetsmatrijzen:

- **Kwalificatiedossiers** beschrijven per functieprofiel – zoals toezichthouder of vergunningverlener – welke kennis en vaardigheden nodig zijn, inclusief leerdoelen en minimale opleidingsduur.
- **Toetsmatrijs** is een instrument dat gebruikt wordt om objectief te beoordelen of een deelnemer aan de eisen voldoet.

Met deze instrumenten legt de Omgevingsdienst NL - academie het fundament voor een uniforme, hoogwaardige opleidingsstructuur binnen het VTH-stelsel.

Verbreding aanbod

Een doelgroep die momenteel nog onvoldoende wordt bediend, maar waarvoor de behoefte vanuit de omgevingsdiensten toeneemt, is die van juristen. Hun opleidings- en ontwikkelbehoefte wijkt op onderdelen af van die van toezichthouders en vergunningverleners. Omgevingsdienst NL - academie neemt zich voor om deze doelgroep expliciet mee te nemen in de doorontwikkeling van kwalificatiedossiers en leerlijnen, zodat ook voor juristen een passend, modulair en kwalitatief hoogstaand opleidingsaanbod beschikbaar komt.

Omgevingsdienst NL - academie is vanaf de start ingebed in het kennisnetwerk en vervult daarin een coördinerende en verbindende rol in de ontwikkeling en borging van vakinhoudelijke kennis.

Uitbreiding klantengroepen

In 2025 is gestart met uitbreiding van de klantengroep, door met de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) een pilot te starten. En er is een belangrijke stap gezet door de aansluiting van de BES-eilanden. In samenwerking met lokale partijen en IenW is gestart met de ontwikkeling van een basisprogramma voor toezichthouders en vergunningverleners op Bonaire, Sint-Eustatius en Saba (BES). Daarmee vergroot de academie haar bereik en maatschappelijke impact, ook buiten het Europese deel van Nederland.

Wat willen we bereiken?

Onze ambitie vanaf 2026 is dat de Omgevingsdienst NL - academie zich ontwikkelt tot dé landelijke opleider voor VTH-professionals, binnen én buiten de omgevingsdiensten. De academie voorziet in een breed, modulair opleidingsportfolio dat aansluit op alle ervaringsniveaus en functieprofielen. In

2026 ligt de nadruk nog met name op de vakinhoudelijke kennis en specialistische opleidingen die direct bijdragen aan de kwaliteitscriteria (het bestaande opleidingsportfolio 2025 met een kleine aanvulling). De al bestaande trainingen op het gebied van persoonlijke ontwikkeling en leiderschap (zoals Bewust persoonlijk leiderschap, Persoonlijke effectiviteit en Coaching) worden daarbij voortgezet.

Vanaf 2027 wordt de portfolio structureel uitgebreid met leerlijnen waarin vakinhoudelijke kennis wordt gecombineerd met persoonlijke ontwikkeling, leiderschapsvaardigheden en strategisch handelen. De academie fungeert dan als spil in een gedeelde leer- en kennisinfrastructuur, die ook actief wordt benut door ketenpartners, zoals IPO, VNG, ILT en de Unie van Waterschappen.

Doelstellingen - groei & bereik

- Aantal cursisten - jaarlijks een groei van 10% in het aantal cursisten vanaf 2026;
- Bereik binnen de doelgroep - in 2028 volgt minimaal 70% van de VTH-professionals bij omgevingsdiensten (OD's) ten minste één opleiding via de Academie;
- Ketenpartners - in 2028 komt 20% van de deelnemers van buiten de OD's (bijvoorbeeld IPO, VNG, ILT, waterschappen);
- Omzetgroei - jaarlijkse omzetgroei van 8-10%.

Kwaliteit & waardering

1. Tevredenheidsscore - gemiddeld een waardering van minimaal een 8 op cursusinhoud en toepasbaarheid;
2. Leerrendement - 80% van de deelnemers geeft aan dat opgedane kennis binnen 3 maanden toepasbaar is in hun werk.

Wat gaan we doen?

Vanaf 2026 wordt jaarlijks het proces van herijkt, waarbij Omgevingsdienst NL -academie input ophaalt uit vakberaden, deelnemersfeedback, gebruiksdata en strategische kennisontwikkelingen. Deze cyclische werkwijze waarborgt de actualiteit, kwaliteit en draagvlak van het opleidingsaanbod. In 2026 vormt de herijking van het opleidingsportfolio een belangrijk inhoudelijk ijkpunt voor de voorbereiding van een nieuwe aanbesteding.

Evaluatie en aanbesteding opleidingen

De huidige raamovereenkomsten met opleiders lopen eind 2026 af. Ze kunnen maximaal tweemaal met één jaar worden verlengd. Dat betekent dat in 2026 een evaluatie plaatsvindt, en uiterlijk in 2028 een nieuwe aanbesteding moet plaatsvinden, met ingang van 2029.

Deze nieuwe aanbesteding wil nadrukkelijk inhoudelijk sturen vanuit de Omgevingsdienst NL -academie, op basis van vastgestelde kwalificatiecriteria en opleidingsinhoud. Hiermee voorkomen we dat de interpretatie en invulling te veel bij opleiders komt te liggen, en zorgen we voor meer grip op kwaliteit, inhoud en structuur. Opleiders kunnen zich dan gericht inschrijven op het gedefinieerde aanbod. In de aanbesteding zal ook ruimte worden opgenomen voor een gebalanceerde mix van uitvoering door externe opleiders en eigen, via train-de-trainerprogramma's opgeleide, trainers uit het veld.

Implementatie kwalificatiedossiers en toetsmatrijzen

In de periode 2025 (Q4)–2026 worden de landelijke kwalificatiedossiers en toetsmatrijzen stapsgewijs in het cursusaanbod geïmplementeerd. Deze vormen op termijn de inhoudelijke standaard voor opleidingen binnen het VTH-stelsel en bieden tevens een fundament voor landelijke certificering. Door deelnemers niet alleen op kennis, maar ook op toepassing en vaardigheden te beoordelen, maken we vakbekwaamheid zichtbaar en meetbaar. Dit bevordert transparantie, versterkt onderling vertrouwen en ondersteunt de structurele kwaliteitsontwikkeling van vergunningverlening, toezicht en handhaving. De VTH-kwaliteitscriteria 3.0 vormen de landelijke norm voor de inrichting en uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Een belangrijk onderdeel daarvan is de borging van deskundigheid: omgevingsdiensten moeten

aantoonbaar maken dat hun medewerkers beschikken over de juiste kennis en vaardigheden. De Omgevingsdienst NL - academie levert hieraan een directe bijdrage door het ontwikkelen en implementeren van kwalificatiedossiers en toetsmatrijzen. Daarmee ontstaat een objectieve en uniforme basis waarmee vakbekwaamheid meetbaar wordt gemaakt en structureel kan worden geborgd. De academie ondersteunt diensten en ketenpartners zo bij het aantoonbaar voldoen aan de kwaliteitscriteria en draagt bij aan de verdere professionalisering en versterking van het VTH-stelsel als geheel. De academie legt hiermee tevens de basis voor landelijke certificering, waarbij de uiteindelijke certificering door een onafhankelijke instantie wordt uitgevoerd.

Uitbreiding bereik en nieuwe initiatieven

Ook buiten de omgevingsdiensten wordt het bereik uitgebreid en richten de focus nadrukkelijk op 'zelfredzame professionals' en VTH-medewerkers van ketenpartners. De ondersteuning van de BES-eilanden wordt daarbij verder uitgebouwd, met als doel een structurele kwaliteitsimpuls te realiseren voor de uitvoering van toezicht en handhaving op Caribisch Nederland. Omgevingsdienst NL coördineert de opzet van een landelijk VTH-traineeship in samenwerking met de omgevingsdiensten, waarin basisopleidingen worden gecombineerd met regionale differentiatie.

De digitale omgeving ondersteunt deze leerstructuur met toegang tot lesmateriaal, voortgangsregistratie, naslagwerken en certificaten. Door gebruiksdata en deelnemersfeedback structureel te analyseren, worden opleidingen continu geëvalueerd en verbeterd.

Daarnaast investeert de academie in opleidingscapaciteit binnen het stelsel door middel van train-de-trainer-programma's. Daarbij worden ervaren professionals uit het veld – in dienst van omgevingsdiensten – opgeleid en gecertificeerd om als docent op te treden binnen het opleidingsaanbod van de Omgevingsdienst NL -academie. De inzet van eigen medewerkers uit de omgevingsdiensten als docent of trainer wordt nadrukkelijk gezien als een aanvulling op het aanbod van professionele opleiders. Dit vergroot de beschikbaarheid van vakspecifieke trainers, versterkt de kennisborging in het veld en draagt bij aan een herkenbare en kwalitatieve landelijke leerinfrastructuur.

De missie is om te komen tot een gebalanceerde mix van externe opleiders en interne kennisexperts, waarbij de Omgevingsdienst NL - academie de regie voert over de inzet. Zo waarborgt de academie een uniform, actueel en praktijkgericht opleidingsaanbod dat toegankelijk is voor alle diensten en bijdraagt aan een samenhangend en toekomstgericht stelsel.

Monitoring en evaluatie

De academie monitort en evalueert jaarlijks de impact van het aanbod op basis van deelnamecijfers, leerresultaten, feedback en toepassing in de praktijk. In 2026 worden aanvullende indicatoren voor leerdoelbereiking en structurele toepassing opgesteld.

Hoe gaan we dat doen?

De ontwikkeling van opleidingen wordt opgepakt in samenhang met kennisstructuren en ontwikkelingen in het VTH-veld. In nauwe samenwerking met het Kennisnetwerk, kennisregisseurs en netwerk van vakinhoudelijke experts signaleert de academie structureel kennishiaten, trends en leerbehoeften. Deze worden systematisch vertaald naar nieuwe of aangepaste leerlijnen. De jaarlijkse herijking van het opleidingsportfolio, waarvan de eerste in 2025 is uitgevoerd, is een cyclisch en transparant proces. Daardoor blijft het aanbod actueel en goed afgestemd op de praktijk, beleidsontwikkelingen en strategische opgaven binnen het VTH-stelsel.

Het opleidingsportfolio beweegt zich van losse trainingen naar samenhangende leerlijnen, waarin vakinhoudelijke verdieping wordt gecombineerd met de ontwikkeling van vaardigheden zoals adviseren, samenwerken, politiek-bestuurlijke sensitiviteit en strategisch handelen. De academie zet in op innovatieve werkvormen zoals blended learning, coaching en intervisie, zodat het leren duurzaam en praktijkgericht wordt verankerd. Tegelijkertijd groeit het aantal incompany-trajecten, waarmee we beter inspelen op organisatiegerichte ontwikkelbehoeften.

Ontwikkelen van toetsmatrijzen is echter niet in alle gevallen direct aan de orde. In 2025 richt de academie zich primair op het uitwerken van de inhoud van de cursussen op basis van de vastgestelde kwalificatiecriteria.

Aan de hand daarvan kan in 2026 worden gestart met de ontwikkeling van toetsmatrijzen, waar dat relevant en passend is. Dat wordt zorgvuldig afgewogen voor welke opleidingen toetsing daadwerkelijk toegevoegde waarde heeft, want een toets bij een meerdaagse leerlijn ligt voor de hand, terwijl dit voor een eendaagse training mogelijk minder zinvol is. Deze keuzes vragen om verdere doordenking en afstemming binnen het netwerk, met het oog op haalbaarheid, proportionaliteit en impact op het stelsel. Er wordt toegewerkt naar onafhankelijk beheer van deze kwalificatiedossiers als landelijke norm, zodat alle opleiders en diensten kunnen werken met dezelfde kwaliteitsstandaarden.

Deze aanpak vormt geen onderdeel van de VTH-kwaliteitscriteria 3.0 zelf, maar ondersteunt omgevingsdiensten en opleiders wél bij het aantoonbaar voldoen aan de daarin opgenomen deskundigheidseisen.

Omgevingsdienst NL – academie ontwikkelt door tot een landelijk opererende leeromgeving die inhoudelijke ontwikkeling, professionele groei en stelselversterking met elkaar verbindt. Door deze integrale benadering draagt de academie structureel bij aan een robuust, wendbaar en toekomstgericht VTH-stelsel. Daarmee wordt structureel een bijdrage geleverd aan een gezonde, veilige, duurzame leefomgeving voor iedereen.

Financiële onderbouwing

DEEL 2: Vereniging x € 1.000	begroting 2026	index 2,7% 2027	index 2,7% 2028	index 2,7% 2029	tot. Begroting
4. Academie	2.328	2.723	3.134	3.195	11.380
Kernbezetting Academie	885	908	928	956	3.677
Overhead kosten academie	54	60	62	63	239
Ontwikkeling & aanbestedingskosten academie	71	109	71	51	302
Inkoop opleidingen Academie	1.318	1.646	2.073	2.125	7.162

De kosten van de academie bestaan uit de volgende onderdelen:

- De vaste kernbezetting en vaste kosten vanuit de organisatie van de academie - De financiering hiervan loopt via een bijdrage van alle omgevingsdiensten. Deze bijdrage (zie bijlage) wordt evenredig aan de omvang van de begrotingen van omgevingsdiensten bepaald. De methodiek is gelijk aan die van het variabele deel van de contributie.
- Naast de personele kosten is een aantal materiele kosten voor beheer, aanbesteding en doorontwikkeling geraamd. Deze worden onderdeel van de kostprijs van een opleiding en bestaan uit:
 - Doorontwikkeling processen, dashboards, koppelingen (AFAS);
 - Externe functioneel beheerder;
 - Kosten leverancier (AFAS);
 - Jaarlijkse kleine aanbesteding (1 perceel per jaar);
 - Grote aanbesteding in 2028 (voorbereid in 2027);
 - Externe begeleiding aanbestedingen;
 - Juridische toetsing.

De opbrengsten

- De kosten voor de opleidingen worden bekostigd door een vast tarief per deelnemer per opleidingsdag. Vanaf 2026 worden drie afzonderlijke tarieven gehanteerd, namelijk:
 - Een tarief voor standaardopleiding (vrije inschrijving);
 - Een tarief voor 'in compagnie' trainingen;

- Een (opslag)tarief voor deelnemers die niet werkzaam zijn bij OD's, waardoor zij ook bijdragen aan de vaste kosten van de academie.
- Maatwerk opdrachten - voor speciale trainingen, dan wel ontwikkeling en ondersteuning op verzoek brengen we offertes uit aan vragende partijen. Ons tarief voor de inzet wordt gelijk aan het uniforme tarief binnen alle OD's (zie bijlage).

Baten x € 1.000	begroting 2026	2027	2028	2029	tot. Begroting
4. Academie	2.331	2.736	3.187	3.244	11.498
Vaste bijdrage academie	885	908	928	956	3.677
Verkoop opleidingen	1.346	1.728	2.159	2.188	7.421
Verkoop maatwerk opleidingen	100	100	100	100	400
Saldo Academie	3	13	53	49	118

De tarieven structuur en volume ramingen voor de academie zijn in de bijlagen opgenomen.

5. Bureau Omgevingsdienst NL

Om de ambities van de vereniging te kunnen realiseren, is een professioneel en goed functionerend bureau essentieel. In 2025 leidde de toegenomen begrotingsomvang tot een snelle groei van het bureau en maakte het noodzakelijk om versneld (financiële) processen in te richten. Voor 2026 ligt de focus op het creëren van stabiliteit in personeel, processen en structuur.

Wat willen we bereiken?

Voor het goed functioneren van de vereniging is het van belang dat:

- Besluitvorming zorgvuldig plaatsvindt;
- (Financiële) processen adequaat zijn ingericht;
- Communicatie helder en zorgvuldig verloopt.

Het kwaliteitsniveau van de bedrijfsvoering en de ondersteuning van het bestuur spelen hierin een cruciale rol. Deze elementen dragen direct bij aan behalen van de strategische doelen van de vereniging.

Wat gaan we doen?

In de begroting 2025 zijn de verschillende ontwikkelfases van het bureau benoemd:

- 2024 - inrichting van basisvoorwaarden, zoals de digitale werkomgeving, tijdelijke huisvesting en HR-ondersteuning;
- 2025 - investering in de vorming van een bureau, ontwikkeling van samenwerking, kernwaarden en werkprocessen. Tevens is de bedrijfsvoering geprofessionaliseerd, met onder meer een uitgewerkte administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB) en op orde brengen van de financiële administratie;
- 2026 - het streven is dat de vereniging opereert in de nieuwe juridische vorm en het bureau zelfstandig functioneert, met consolidatie van de processen en governance;
- 2027 – 2029 - verdere ontwikkeling en verdieping op de inhoud. In deze periode worden de resultaten uit de strategische doelen in volle omvang zichtbaar.

Het in 2024 opgestelde bedrijfsplan zal in 2026 worden geactualiseerd. Ter voorbereiding daarop wordt een integrale review van de organisatie uitgevoerd.

In onderstaande tabel staan de kostencategorieën van het bureau, zoals deze in het bedrijfsplan waren vermeld.

DEEL 2: Vereniging		begroting 2026	index 2,7%	index 2,7%	index 2,7%	tot. Begroting
x € 1.000			2027	2028	2029	
5.	Bureau Omgevingsdienst NL	1.653	1.658	1.704	1.757	6.772
	Directie en management	447	477	491	503	1.918
	Staf medewerkers bureau	500	527	547	571	2.145
	Bestuur/ALV/Vakberaden/enz	161	165	169	173	668
	Piofha functies	475	489	497	510	1.971
	Onvoorzien	70	-	-	-	70

Inhoudelijke toelichting op de verenigingskosten

Personeel

Gezien de groei en complexiteit van het bureau wordt de organisatie uitgebreid. Naast de drie managers voor de inhoudelijke afdelingen wordt in 2026 een manager Bedrijfsvoering en Bestuursondersteuning aangesteld. Deze functionaris draagt zorg voor de dagelijkse aansturing van de ondersteunende processen en borgt de kwaliteit van de interne bedrijfsvoering. Een groot deel van de inzet van de managers wordt toegerekend aan respectievelijk de subsidies of academie.

De stafmedewerkers bestaan voornamelijk uit control-, bedrijfsvoering- en communicatieclusters. Voor bestuur, ALV, vakberaden zijn de beleidsadviseurs en ondersteunende functies binnen het bureau belegd.

Onderzocht wordt of het bureau in 2026 medewerkers in dienst kan nemen. Daarbij wordt ook gekeken naar aansluiting bij het ABP-pensioenfonds. Dit is afhankelijk van de voortgang in de overgang naar de nieuwe verenigingsvorm.

Piofha functies

Kantoorautomatisering en informatievoorziening

Het beheer van de digitale omgeving van het bureau wordt eind 2025 belegd bij een externe partij. Deze is op moment van schrijven nog niet gecontracteerd. Een leverancier wordt ingehuurd voor de inrichting en beheer van de MS-teams omgeving en informatiebeveiliging.

Omgevingsdienst NL werkt met AFAS als bedrijfssysteem. De brede functionaliteit wordt komende jaren ingericht. Op dit moment worden de processen van de academie, inkoop en financiën ondersteund in het systeem. Vanaf 2026 worden ook HR en CRM verder ontwikkeld.

Met betrekking tot de managementinformatie. AFAS schakelt eind 2025 over naar Power BI voor de inzichten in financiële resultaten. Het bureau zal die ontwikkeling vanaf einde 2025 volgen.

Financiële functie

Een groot deel van de financiële functie is uitbesteed. De boekhouding wordt verzorgd door een administratie en accountantskantoor in Dordrecht. Daarnaast is accountancy ook belegd bij een (ander) kantoor in Dordrecht. Deze accountant verzorgt naast de reguliere jaarrekening (en interim) controles ook de controles op de subsidie trajecten.

De 'control' functie is georganiseerd als onderdeel van de vaste staf en stuurt de externe partijen aan, en verzorgen de planning- en control cyclus (en managementinformatie) over alle onderdelen van de begroting.

Inrichten van de administratieve organisatie behoort ook tot de control werkzaamheden. In 2026 zal een focus komen te liggen op nieuwe up-dates van het handboek AO/IB, en verdere implementatie van functionaliteiten van AFAS.

Communicatie

Het cluster communicatie ondersteunt en faciliteert de activiteiten van Omgevingsdienst NL met als doel versterken van de binding met de leden en het bevorderen van samenwerking. Van belang daarbij is dat de omgevingsdiensten groeien naar een eenheid in boodschappen en uitstraling. Communicatie organiseert tijdige en adequate informatie over de actualiteit en andere relevante ontwikkelingen in de politiek-bestuurlijke omgeving. Communicatie ondersteunt en faciliteert het Kennisnetwerk, Data en IV en academie met advies, evenementen en nieuwsbrieven. In nauw overleg met bestuur wordt stakeholdermanagement ontwikkeld. Persvoorlichting wordt gedeeld en afgestemd met bestuur, management en de leden.

Met de communicatieadviseurs van de 28 omgevingsdiensten wordt wekelijks de actualiteit besproken en gedeeld, wordt in werkgroepen content gemaakt over actuele thema's, de landelijke campagne doorontwikkeld en gewerkt aan eenheid in boodschap en uitstraling. De interne en externe communicatie wordt ondersteund en gefaciliteerd door content op de website, intranetberichten voor leden en verschillende (thema/doelgroep) elektronische nieuwsbrieven. Communicatie levert redactiecapaciteit voor bestuur, management en de vier pijlers van Omgevingsdienst NL.

Huisvesting

In 2026 wordt het bureau gevestigd op een definitieve locatie, centraal in het land. Een gezamenlijke fysieke werkplek draagt bij aan teamvorming, samenwerking en slagvaardigheid. De kosten voor de huisvesting zullen gaan stijgen ten opzichte van 2025. De huisvesting bij de ODdV is een tijdelijke, waar we een vaste vergoeding betalen die nog gebaseerd is op de omvang van de organisatie begin 2025.

Voor 2026 en verder wordt gezocht naar een plek waar alle medewerkers meer dagen per week het team aanwezig kan zijn, we landelijke vergaderingen (en eventueel opleidingen van de Academie) kunnen faciliteren en goed bereikbaar is met openbaar vervoer.

Projectkosten van de vereniging

DEEL 2: Vereniging		begroting 2026	index 2,7%	index 2,7%	index 2,7%	tot. Begroting
x € 1.000			2027	2028	2029	
5.1	Projecten	682	538	554	566	2.340
	Projecten vereniging	20	20	20	21	81
	Kennisvertegenwoordigers	507	518	534	545	2.104
	Programma energie (man. & ondersteuning)	155	-	-	-	155

Toelichting

- De projecten hier vermeld betreffen de kosten voor de LSRO en Impel.
- Uit de post kennisvertegenwoordigers worden de experts uit de omgevingsdiensten bekostigd die inzet leveren aan de kennisplatforms. Hiervoor geldt dat een uniform tarief wordt gehanteerd per schaal.
- Het programma energie gaat vanaf 2026 onder het kennisnetwerk vallen. De financiering valt daar per 2027 ook onder. In 2026 is er nog een spuk-the bijdrage vanuit de omgevingsdiensten.

Financiële onderbouwing/dekking

Baten x € 1.000	begroting 2026	index 2,7% 2027	index PM 2028	index PM 2029	tot. Begroting
5. Vereniging	2.332	2.185	2.208	2.278	9.003
Contributie	2.018	2.071	2.126	2.182	8.397
Spuk-the bijdrage	156	-	-	-	156
Rente baten	150	100	60	60	370
Overige baten	3	4	7	11	25
Toegerekende bureaunkosten aan subsidies	5	10	15	25	55
Saldo Bureau	-3	-11	-50	-45	-109

De verenigingskosten worden gedekt uit de contributie. Deze is in 2025 verhoogd tot € 1,9 miljoen. Voor de begrotingen 2026-2029 wordt geen contributieverhoging voorgesteld, behoudens jaarlijkse indexering.

Een tweede dekkingsbron zijn rente-inkomsten. Deze zijn lastig te voorspellen, zijn sterk afhankelijk van de tijdstippen van betalingen van de subsidievoorschotten en de tijdstippen waarop omgevingsdiensten en leveranciers rekeningen in dienen.

De contributie bestaat uit een vast component en een variabele, afhankelijk van de omvang van de begroting. Dit is bij de grondslagen toegelicht. In de bijlage zijn de bedragen per omgevingsdienst weergegeven.

Hoofdstuk 3 - Projecten

6. Overige subsidies

6.1 MVO

Wat willen we bereiken?

Omgevingsdienst NL is als mede-uitvoerder betrokken bij de *Meerjarenagenda Versterking Omgevingsveiligheid (MVO) 2025-2028*. Hiervoor neemt Omgevingsdienst NL deel aan het kernteam met MVO-partners IenW, IPO, VNG, JenV/VR.

De *Meerjarenagenda Versterking Omgevingsveiligheid* heeft als doel de uitvoering van overheidstaken rond externe- en omgevingsveiligheid te versterken. Overheden worden vanuit de MVO ondersteund om hen goed toegerust te krijgen en houden op bestaande en nieuwe ontwikkelingen op het vlak van omgevingsveiligheid.

Wat gaan we doen?

De MVO 2025-2028 bestaat uit twee clusters:

- Kennisnetwerk Omgevingsveiligheid
- Impulsen en Projecten

Omgevingsdienst NL vervult een ondersteunende en coördinerende rol in het cluster *Impulsen en Projecten*. Het cluster bestaat uit twee onderdelen:

- Impulsen Register Externe Veiligheid (REV)
- Ontwikkelbudget voor nieuwe prioriteiten omgevingsveiligheid.

Hoe gaan we dat doen?

Impulsen REV

Onder Impulsen REV vallen de projectmatige werkzaamheden en impulsen die overheden helpen om omgevingsveiligheid uniform mee te nemen bij de implementatie van de Omgevingswet in Omgevingsvisie en -plan maar ook bij de invulling en consequenties van aandachtsgebieden.

Het gaat om:

- Invoer van nieuwe milieubelastende activiteiten (mba's) in het REV;
- Inregelen van het proces van datakwaliteitsbeheer.

De rol van Omgevingsdienst NL bestaat uit het betaalbaar stellen van de vastgestelde bijdragen aan omgevingsdiensten. Voor Impulsen REV wordt uitgegaan van 2 momenten waarop meerjarige opdrachten worden verstrekt.

Ontwikkelbudget

Onder het Ontwikkelbudget vallen projecten die overheden beter voorbereiden op toekomstige ontwikkelingen met gevolgen voor de omgevingsveiligheid. Inhoudelijke focuspunten waarop overheden projectaanvragen kunnen indienen zijn: Energietransitie, Arbeidsmarkt, Ruimtelijke afweging en -inpassing en Overige ontwikkelingen omgevingsveiligheid. Toekenning van bijdragen voor een ontwikkelbudget vindt plaats op aanvraag. Het Ontwikkelbudget wordt eind 2025 in de eerste inschrijftermijn in zijn totaliteit beschikbaar gesteld. Eventuele restbudgetten uit tranche 1 schuiven door naar latere tranches. Projecten dienen uiterlijk in 2028 afgerond te worden.

Rol en beoogde resultaten

Omgevingsdienst NL coördineert en faciliteert het proces van aanvraag, beoordeling en verantwoording van projecten. Tevens treedt Omgevingsdienst NL op als kassier voor projecten uit het *Ontwikkelbudget* en draagt zij zorg voor kennisdeling door communicatie over projectresultaten. Samengevat fungeert Omgevingsdienst NL als spil tussen de subsidieverstrekker, MVO-partners en uitvoerende overheidspartijen. De (bureau)werkzaamheden van Omgevingsdienst NL stellen uitvoerende partijen in staat hun projecten ter versterking van de omgevingsveiligheid uit te voeren.

Financiële onderbouwing

Financiering MVO '25-'28 x € 1.000	Aanvraag project	Voorschot	% voorschot	toegerekende besteding	% realisatie
2025	1.600,0	1.280,0	80%	-	0%
2026	1.485,0	1.188,0	80%	-	0%
2027	926,0	740,8	80%	-	0%
2028	750,0	600,0	80%	-	0%
Totaal	4.761,0	3.808,8	80%	-	0%

MVO '25-'28 x € 1.000	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028
Inzet omgevingsdienst NL	56,1	58,0	37,0	29,0
Inhuur (OD's en markt)	27,5	5,0	3,0	2,0
Materiele kosten	8,8	23,0	14,0	12,0
Bijdrage verlening				
- 2e tranche uit MVO '21-'24	190,1	-	-	-
- Impuls bijdrage-verlening REV	658,7	834,0	778,0	707,0
- Impuls projecten omg. Veiligheid	658,7	565,0	94,0	-
Totaal kosten	1.600,0	1.485,0	926,0	750,0

Toelichting financiën MVO

Voor deze subsidie geldt dat onder- of overbestedingen in een jaar kunnen worden meegenomen naar een volgend boekjaar.

6.2 Portefeuille aanpak energiebesparing (BZK)

Wat willen we bereiken?

In het *Klimaatakkoord* is afgesproken om het voor grote gebouweigenaren mogelijk te maken, om door middel van vierjaarlijkse portefeuilleroutekaarten verantwoording af te leggen aan bevoegd gezag op basis van werkelijk energiegebruik. Doel van de portefeuilleaanpak is om voor bedrijven de administratieve lasten te verminderen, meer te sturen op doelen in plaats van op losse maatregelen op korte termijn, meer ruimte te hebben voor een planmatige uitvoering op concernniveau, meer tijd te hebben om te voldoen aan de wettelijke energiemaatregelen op gebouwniveau en een landelijk uniforme beoordeling door bevoegde gezagen te krijgen. In ruil daarvoor committeren deelnemers zich aan een bovenwettelijk ambitieniveau.

Wat gaan we doen?

Het programma is gestart in september 2022 en loopt tot en met 31 december 2027. In de tabel is de stand tot en met 31 december weergegeven. De eindafrekening vindt in 2028 plaats op basis van de subsidievoorwaarden van het ministerie van BZK, tezamen met een controleverklaring van een accountant.

Financiële onderbouwing

Financiering Port. Aanpak '24-'28 x € 1.000	Aanvraag project	Voorschot	% voorschot	toegerekende besteding	% realisatie
2022	64,6	498,5	80%	-	
2023	558,6			461,6	74%
2024	300,0	240,0	80%	333,6	111%
2025	313,1	250,4	80%	-	0%
2026	262,6		0%	-	0%
2027	193,2		0%	-	0%
Totaal	1.692,1	988,9	58%	795,1	47%
Toegerekende subsidie				795,1	0%
Bijdrage ILT 2024/2025	35,2	35,2			0%
Bijdrage Defensie			PM		0%
Te veel ontvangen subsidie	1.727,3	1.024,1		795,1	

Port. Aanpak '24-'28 (BZK) x € 1.000	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027
inzet personeel (vanuit Omgevingsdienst NL))			
Control werkzaamheden	22,3	2,0	2,0
inhuur uit de markt			
Port. Aanpak: algemeen en proj.	191,4	176,0	127,0
Port. Aanpak: beoord. PRK's en	7,0	7,0	7,0
Port. Aanpak: ontwikkeling methoden en	30,8	-	-
materiele kosten	61,6	77,6	57,2
Totaal kosten Port. Aanpak (BZK)	313,1	262,6	193,2

Port. Aanpak overige financiers			
Defensie	95,7	78,0	74,0
ILT	78,0	48,0	-
Totaal Port. Aanpak (BZK - Defensie en ILT)	486,7	388,6	267,2

Toelichting op de financiën:

- Voor deze subsidie geldt dat onder- of overbestedingen in een jaar kunnen worden meegenomen naar een volgend boekjaar. Voor de begroting 2026 geldt dat de begrote € 262.600 hoger of lager kan uitvallen, afhankelijk van de besteding in 2025.
- Voor defensie loopt nog een subsidie aanvraag.

6.3 Meerjaren uitvoeringsprogramma energie (KGG)

Wat willen we bereiken?

Bedrijven en instellingen in Nederland zijn verplicht tot energiebesparing, een taak waarin omgevingsdiensten een centrale rol spelen. Omgevingsdienst NL zet zich in voor het versterken en verbinden van kennis en expertise, is sparringpartner voor overheden, partners en omgevingsdiensten en het loket voor vragen over vergunningverlening, toezicht en handhaving. Binnen Omgevingsdienst NL houdt het Programma Energiebesparing zich specifiek bezig met de plicht op energiebesparing.

In 2024 is via het project 'professionaliseren van de organisatie op energiebesparing' een start gemaakt met het verdergaand professionaliseren van het Programma Energiebesparing en daarmee

ook de energiebesparingstaken van omgevingsdiensten. Dit project, gesubsidieerd door het ministerie van KGG, bestond uit de volgende onderdelen:

- Een **uitvoeringsagenda** waarin de belangrijkste kansen en aandachtspunten worden genoemd;
- Een onderzoek naar de **structuur voor intensievere samenwerking** en uniformering (als onderdeel van de uitvoeringsagenda);
- Een **onderzoek om het opleidingsaanbod** te verbeteren om zo een professionaliseringsslag te maken voor toezicht en handhaving (als onderdeel van de uitvoeringsagenda);
- Een behoefteonderzoek ten aanzien van gebruik data-energiebesparingsplicht.

Wat gaan we doen?

Een belangrijk deel van bovenstaande resultaten zijn geland in het *Meerjarig uitvoeringsplan* (MUP). Met deze subsidie gaat Omgevingsdienst NL het MUP realiseren. Om verder bij te dragen aan meer uniformiteit, meer kwaliteit en meer efficiëntie bij de omgevingsdiensten op het gebied van energiebesparingstaken.

Deze drie hoofddoelen zijn leidend voor het Programma Energiebesparing in de komende jaren. Om aan deze doelen te kunnen werken is er in het MUP een voorstel gedaan voor zeven werkhema's. Deze zijn als volgt: 1. Wetgeving; 2. Werkwijzen; 3. Kennisdeling; 4. Samenwerking; 5. Innovatie & Ontwikkeling; 6. Data; 7. Opleidingen.

Hoe gaan we dat doen?

Aan deze werkhema's zijn 26 concrete producten gekoppeld die de komende jaren gerealiseerd gaan worden. Deze producten bestaan uit voorstellen en beschrijvingen van werkgroepen, strategieën en producten die erop gericht zijn om zowel de kwaliteit en uniformiteit van het werkveld te versterken als de impact van bestaande kennis te vergroten. Het uiteindelijke doel van het MUP is om via een structurele methode een constant verbeterproces te waarborgen.

Financiële onderbouwing

De subsidieperiode loopt van 1 september 2025 tot en met 31 december 2027.

Financiering KGG x € 1.000	Aanvraag project	Ontvangen voorschot	% voorschot	toegerekende besteding	% realisatie
2025	111,7		0%	13,0	0%
2026	230,5		0%	-	0%
2027	230,5		0%	-	0%
Totaal	572,7	-	0%	13,0	0%

KGG: MUP - energie 2025 - 2027	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027
inzet personeel (vanuit Or	1,2	13,0	13,0
inhuur personeel (vanuit C	104,4	205,0	205,0
materiele kosten	6,1	12,5	12,5
	111,7	230,5	230,5

Toelichting op de financiën:

Voor deze subsidie geldt dat onder- of overbestedingen in een jaar kunnen worden meegenomen naar een volgend boekjaar.

6.4 Versterking VTH – BES eilanden

Wat willen we bereiken?

Omgevingsdienst NL ondersteunt de openbare lichamen Bonaire, Saba en Sint-Eustatius (BES-eilanden) bij versterken van de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). Deze ondersteuning is voortgekomen uit het werkbezoek in mei 2024 en het daarop gebaseerde assistentieaanbod, dat op 11 oktober 2024 is vastgesteld door de Stuurgroep VTH-CN. De uitvoering hiervan is eind 2024 gestart met de inzet van operationele en adviserende teams van Omgevingsdienst NL, samengesteld uit de expertpool van aangesloten omgevingsdiensten. De samenwerking is adviserend van aard en nadrukkelijk géén taakovername. Lokale uitvoering heeft de voorkeur. De inzet vanuit Omgevingsdienst NL is aanvullend en gericht op duurzame versterking, met behoud van lokale regie. Deze werkwijze is afgestemd op de specifieke bestuurlijke en organisatorische context van elk eiland.

Wat gaan we doen?

Het formele assistentieaanbod loopt tot en met 31 december 2025. Hoewel belangrijke stappen zijn gezet, is de VTH-functie op de eilanden dan nog niet op het gewenste niveau. In 2026 wordt daarom een vervolg gegeven aan de samenwerking. Met elk eiland wordt een separate samenwerkingsovereenkomst gesloten, met daaraan gekoppeld een uitvoeringsprogramma per eiland.

De inzet in 2026 is gericht op:

- Verdere capaciteitsopbouw bij lokale organisaties;
- Versterken van werkprocessen en kwaliteitsborging binnen VTH;
- Kennisdeling en training;
- Realiseren van structurele samenwerkingsvormen tussen BES-eilanden en Omgevingsdienst NL.

Financiële onderbouwing

De financiering van deze vervolgactiviteiten maakt nog geen onderdeel uit van de begroting 2026 en zal naar verwachting deels worden gedragen door de eilandbesturen en deels door betrokken ministeries. Hiertoe worden in 2025 afspraken gemaakt over de verdeling van middelen en verantwoordelijkheden. Voor een toekomstbestendige, kwalitatief hoogwaardige VTH-uitvoering op de BES-eilanden is structurele samenwerking noodzakelijk, ingebed in heldere governance en maatwerkafspraken per eiland.

De omvang van de activiteiten nog niet volledig in kaart gebracht, en is daarom nog niet opgenomen in de begroting voor 2026 – 2027. Mogelijk volgt een begrotingswijziging wanneer er afspraken zijn over de omvang en de financiering van de taken.

Indicatief geldt:

- Subsidie vanuit BZK/I&W loopt af op 31 december 2025 - Het vermoedelijke resterende budget is circa € 450.000. Er is ambtelijke overeenstemming tussen ODNL en de ministeries dat dit bedrag overgeheveld kan worden naar 2026.
- Huidige inschatting is dat voor de samenwerking de volgende structurele bedragen nodig zijn (in het UP zal dit nader worden aangegeven, bedragen kunnen dus nog aangepast worden, mede op basis van behoefte van de eilanden):
 - o Saba en Sint Eustatius: € 250.000 per jaar per eiland.
 - o Bonaire: € 500.000 per jaar.

Totale inschatting per jaar: € 1 miljoen.

6.5 Platform Overheid en Kwaliteit Bodembeheer

De directie van het DG Water en Bodem (ministerie van IenW) overweegt een subsidie voor het uitvoeren van visitaties op het gebied van bodem. Doel is om deze te synchroniseren met de visitaties van omgevingsdienst NL. De uitwerking daarvan is nog niet gereed ten tijde van deze begroting. Mogelijk volgt een begrotingswijziging op dit onderdeel.

Het financieel beslag betreft circa € 0,1 miljoen per jaar voor de jaren dat de subsidie gaat lopen.

6.6 Projecten 1e kw. 2026 (2e fase subsidie)

In de aanvraag voor de 2^e fase subsidie is een aantal projecten opgenomen die doorlopen tot 1 april 2026. De middelen zijn taakstellend, derhalve is geen aanvulling hierop in deze subsidie aanvraag. Ten behoeve van het complete overzicht zijn de kosten opgenomen.

2e fase subsidie Projecten x € 1.000	begroting heel 2026	Reeds in sub. 2e fase	aanvraag 2026	index 3,4% 2027	index 3,4% 2028	index 3,4% 2029	tot. aanvraag '26-'29
Projecten uit 2e fase							
5. Robuustheid omgevingsdiensten	1.434	1.434	0	-	-	-	-
6. Ondersteuning meetdiensten	382	382	0	-	-	-	-
7. Versterking strafrecht & Boa	115	115	0	-	-	-	-
8. Overig			-				

Toelichting financiën

- De formele beschikking voor de tweede fase wordt begin oktober 2025 verwacht. Dit is later dan verwacht. Voor de consequenties zie risico paragraaf;
- De middelen voor de meetdiensten worden waarschijnlijk nog later beschikt, vanwege een toets op Europese regels (staatssteun).

De gevolgen voor de begroting 2026 zijn qua hoogte van de bedragen mogelijk minimaal, qua doorlooptijd kan er een verschuiving optreden.

Hoofdstuk 4 - Begroting 2026 – 2029 en Risicoparagraaf

7. Inrichting en uitgangspunten begroting

In de voorgaande hoofdstukken is per begrotingsonderdeel aangegeven welke activiteiten er zijn gepland voor 2026, en voor zo ver er zicht op is, voor 2027, 2028 en 2029. Waar ontwikkelingen nog minder duidelijk zijn, is gekozen voor extrapolatie van de financiële ramingen voor 2026.

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de financiële structuur van Omgevingsdienst NL en de opbouw van de financiële functie (AO/IB). Een robuuste financiële functie is van zeer groot belang vanwege de omvang van de begroting met alle bijkomende vereisten rond verantwoording, kasbeheer en compliance aan de (financiële) wet- en regelgeving, zoals aanbesteding, wet op de jaarrekening en aanbestedingsbeleid. Bij een robuuste dienst hoort ook dat er wordt stilgestaan bij de financiële risico's en de maatregelen om dit kunnen mitigeren. De belangrijkste zijn in de risico-paragraaf opgenomen.

7.1 Financiële structuur

De uitgangspunten voor de financiële structuur (in opbouw) zijn: eenvormig en efficiënt en voorspelbare exploitatie

Eenvormig

Omgevingsdienst NL houdt de structuur eenvoudig. Uit deze begroting blijkt dat er vijf grote afzonderlijke geldstromen zullen zijn, die elk specifieke eisen (qua administratie en verantwoording) met zich meebrengen. Edoch zullen basisprocessen gelijkelijk worden vormgegeven. Dit houdt bijvoorbeeld in dat voor alle activiteiten hetzelfde aanbestedingsbeleid geldt, gelijke tariefstructuur, dezelfde verdeelsleutels, enz.

Efficiënt

Eenvormigheid leidt tot efficiëntie (en tot effectiviteit). Een bureau in opbouw, waarbij een aantal basiselementen van de administratie nog verder moeten worden ontwikkeld, is zeer gebaat bij zo min mogelijk afwijkende afspraken. Elke afwijking leidt tot complexiteit in de administratie, met meer kans op vertraging (en fouten) bij afhandeling. Ook is het duurder.

Exploitatie

Omgevingsdienst NL werkt met een voorspelbare en betrouwbare begroting. Oftewel, de planning- en control cyclus zo inrichten dat de stakeholders (o.a. leden, subsidiegevers) periodiek van de juiste stuur – en verantwoordingsinformatie wordt voorzien. Deze processen zijn inmiddels beschreven in een handboek. Omgevingsdienst NL werkt met een 4 maand-rapportage cyclus. Dus driemaal per jaar (in mei, september en januari). Hiermee wordt gestart in 2^e halfjaar 2025.

7.2 Financiering Omgevingsdienst NL

Er is een vijftal categorieën van financiering

- **Subsidie voor structurele taken die bij Omgevingsdienst NL** - zijn belegd (vanuit IBP). Dit is een vierjarige subsidie van het Ministerie IenW. De activiteiten die hieronder vallen zijn in deel 1 van deze begroting beschreven.
- Contributie van de leden van Omgevingsdienst NL (zie deel 2)

- Bijdragen van omgevingsdiensten (en derden) aan de kosten van de ODNL-academie (deel 2);
- Programma -en projectsubsidies (deel 3);
- **Overige inkomsten** (waaronder rente en vergoedingen). Deze behoren bij het verenigingsdeel 2.

Subsidie kennisnetwerk en UPLO & versterking VTH-stelsel.

Als aanvulling op hetgeen al in Deel 1 is beschreven is voor de begroting van belang dat met name in het boekjaar 2026, er sowieso twee (mogelijk meer) afzonderlijke deel subsidies lopen.

Er is in december 2024 een overbruggingssubsidie verstrekt met een looptijd voor sommige onderdelen tot en 31 maart 2026. In juli 2025 is de 2e fase van deze overbruggingssubsidie ingediend. Ook die loopt tot 31 maart 2026.

Hoofdstuk 1 van deze begroting betreft de aanvraag, welke start per 1 april 2026. Voor deze begroting, (met name boekjaar 2026) geldt dat de kosten voor het hele boekjaar gelden, maar dat de financiering bestaat uit meerdere onderdelen.

Contributie

De contributie dekt alle kosten van de vereniging, qua bedrijfsvoering en bestuurs- ondersteuning. Jaarlijks wordt via de begroting inzichtelijk gemaakt welke kosten dit zijn. Er geldt vooralsnog een plafond voor de contributie. Deze is in de begroting 2025 vastgesteld op (afgerond) € 2 miljoen (exclusief indexering).

De leden van Omgevingsdienst NL betalen de contributie. Er is in 2024 afgesproken dat de contributie bestaat uit een vaste component en een variabele, afhankelijk van de omvang van de primaire begroting voor het betreffende jaar.

In 2026 zal het aantal omgevingsdiensten afnemen (door fusie). Dit heeft gevolgen voor de vaste component van de contributie. Deze wordt vanaf 2026 gedragen door 26 leden in plaats van nu 28 leden. Hierdoor is sprake van een lichte stijging van de vaste bijdrage per deelnemer. Voor het variabele deel zal er een gering effect zijn, omdat de begrotingen van de nieuwe fusie-omgevingsdiensten in omvang stijgen.

Bekostiging Omgevingsdienst NL - academie

De systematiek is reeds beschreven bij de toelichting op dit onderdeel.

Samengevat:

- De vaste kosten van de academie worden bekostigd met een bijdrage van de leden op basis van de omvang van de begroting;
- Voor de afgenomen opleidingen wordt een tarief gehanteerd per deelnemer per dag, met onderscheid tussen 'open inschrijvingen' en 'In company'. Deelnemers van buiten OD's betalen een opslag (ter dekking vaste kosten).

De ALV besluit over de tarieven door middel van goedkeuring van deze begroting.

Programma -en projectsubsidies

Omgevingsdienst NL coördineert, ondersteunt, en adviseert op een aantal trajecten waarvoor vanuit diverse overheden subsidie wordt verleend. Voor sommige subsidies is Omgevingsdienst NL ook de kassier. Inhoudende dat we een loket zijn om de beschikbare subsidie door te geleiden (na toetsing voorwaarden) aan de aanvrager.

Overige inkomsten

Omgevingsdienst NL heeft een gering eigen vermogen dat kan dienen als buffer voor de liquiditeit. Het financieringsbeleid bestaat uit 2 elementen: Voor alle geldstromen (1 tot en met 4) geldt dat er met voorschotten wordt gewerkt.

Vanuit de subsidiegevers is veelal het beleid dat na goedkeuring er 80% als voorschot wordt gegeven per jaarschijf. Voor contributie-inning (en ODNL-academie) geldt dat de voorschotten worden gefactureerd in de eerste helft van het jaar. Uitgaven volgen niet dit patroon. Hierdoor gaan er (grote) saldi ontstaan op de bank, met dito rente-inkomsten. Deze rente-inkomsten worden toegerekend aan de vereniging; het is een dekking voor de bedrijfsvoeringskosten.

Binnen een aantal subsidiestromen, met name degene waarvoor we ook een 'kassiers-functie' uitvoeren is een opslag berekend. Deze opslag wordt eveneens aangewend ter dekking van indirecte kosten in de bedrijfsvoering.

Baten x € 1.000	begroting 2026	index 2,7% 2027	index PM 2028	index PM 2029	tot. Begroting
1. (Structurele) subsidies I&W	11.235	8.464	8.145	7.645	35.489
Subsidie IenW '26-'29	9.304	8.464	8.145	7.645	33.558
2e fase subsidie	1.931	-	-	-	1.931
2. Overige subsidies	2.058	1.424	751	-	4.233
subsidie BES '26-'27 (BZK)	-	-	-	-	-
subsidie Port. Aamp. '22-'27 (BZK)	263	193	-	-	456
Subsidie MUP '25-'27 (KGG)	231	230	-	-	461
subsidie Port. Aamp. '24-'27 Defensie	78	74	-	-	152
subsidie MVO '25-'28	1.486	927	751	-	3.164
3. Opbrengsten diensten	48	-	-	-	48
Maatwerk ILT (facturering)	48	-	-	-	48
Totaal subsidies	13.341	9.888	8.896	7.645	39.770
Verenigingsbaten		index 2,7%	index 2,7%	index 2,7%	
4. Academie	2.331	2.736	3.187	3.244	11.498
Vaste bijdrage academie	885	908	928	956	3.677
Verkoop opleidingen	1.346	1.728	2.159	2.188	7.421
Verkoop maatwerk opleidingen	100	100	100	100	400
5. Vereniging	2.332	2.185	2.208	2.278	9.003
Contributie	2.018	2.071	2.126	2.182	8.397
Spuk-the bijdrage	156	-	-	-	156
Rente baten	150	100	60	60	370
Overige baten	3	4	7	11	25
Toegerekende bureaunkosten aan subsidi	5	10	15	25	55
Totaal baten vereniging	4.663	4.921	5.395	5.522	20.501
Totaal baten	18.004	14.809	14.291	13.167	60.271

7.3 Kostenstructuur en grondslagen voor de exploitatie.

In de begroting en administratie wordt gewerkt met een 'driedimensionale' structuur. Dit houdt in dat de exploitatie vanuit drie invalshoeken inzichtelijk wordt gemaakt.

Dit zijn:

- **Programmastructuur** - financiën gerelateerd aan de activiteiten en resultaten;
- **Kostensoorten structuur** (categoriale begroting) - geeft inzicht in het type kosten, materieel en personeel, met daaronder specificaties over de capaciteit (bezetting, vast en inhuur) en de verplichtingen daarbij;
- **Afdelingen structuur** - gericht op de sturing vanuit het management van Omgevingsdienst NL. Deze dimensie is niet opgenomen in deze begroting vanwege het interne karakter.

Grondslagen

Voor kostenramingen in deze begroting is een aantal uitgangspunten gehanteerd. Hieronder zijn per kostensoort deze grondslagen toegelicht.

- **Personele kosten** - Omgevingsdienst NL heeft (nog) geen eigen medewerkers in dienst. Alvorens zelf mensen aan te nemen, zal eerst de transitie naar een vereniging van omgevingsdiensten worden afgerond. Daarna kunnen de uitgangspunten voor arbeidsvoorwaarden worden ontwikkeld en vastgesteld en aansluiting worden gezocht bij een CAO en pensioenfonds.

In deze begroting wordt volledig uitgegaan van de huidige werkwijze, namelijk dat de bemensing ingevuld wordt via detacheringen (voornamelijk via ODdV) en/of andere overheden/partijen.

- Bij het begroten van de benodigde capaciteit is een splitsing gemaakt tussen detacheringen en inhuur voor kortere tijd. Detacheringen worden begroot op het aantal fte's (1 fte = 1.400 uur) x loonkosten per schaal. De norm voor loonkosten zijn ontleend aan de gemeentelijke CAO, uitgaande van het maximum van de schaal (zie bijlage). Qua realisatie geldt dat de werkelijke loonkosten in rekening worden gebracht.

Uniformering van tarieven

- Voor inhuur bij omgevingsdiensten geldt een uniform tarief per schaal (zie bijlage). In 2025 is nog gewerkt met de verkooptarieven van de omgevingsdiensten zelf. Het voorstel is om dit te uniformeren (gelijk speelveld) vanwege de grote verschillen die tussen de OD's gelden. Een tweede reden voor uniformering is voortgekomen uit een bevinding van de accountant, die heeft geconstateerd dat de tarieven van OD's onvoldoende in lijn zijn met de tarieven in subsidie aanvragen. Voor inhuur uit de markt geldt dat we begroten op basis van de tarieven voor OD's; op sommige gebieden met een opslag.
- **Materiële kosten** - dit zijn onder meer de geraamde kosten voor onderzoeken en adviezen en stelposten voor diverse (kleinere) out of pocketkosten.
- Er zullen in 2025 vooralsnog geen afschrijfkosten worden begroot. Voor het ontwikkelen van een ICT-infrastructuur zijn de plannen in ontwikkeling. Hieruit kan mogelijk voortkomen dat er substantieel wordt geïnvesteerd, waarbij een afweging kan worden gemaakt om de kosten af te schrijven. Die zullen dan eerder in een begroting 2026 naar voren komen dan in 2025.

Inrichting administratieve organisatie/interne beheersing

In februari 2025 is het handboek AO/IB door het bestuur vastgesteld. Hierin zijn de belangrijkste prioriteiten voor sturing en het waarborgen van financiële risico's beschreven. Hieronder een aantal toegelicht.

Planning en Control-cyclus

In de meeste subsidie beschikking is afgesproken om 4-maandelijks te rapporteren over inhoud en financiële resultaten/prognoses. Op basis van de rapportages kan besloten worden tot bijstelling van de budgetten, c.q. overgaan tot aanvullende aanvragen.

Intern is dit het regiem. Ook de andere onderdelen worden in een 4-maandcyclus gerapporteerd aan bestuur en portefeuillehouders (raden).

Voor de ALV geldt dat inzicht in de realisatie minimaal 2x per jaar wordt gegeven. De planning voor begroting(en) is oktober van elk jaar. De jaarrekening volgt elk jaar in mei/juni.

Aanbestedingsbeleid

In het handboek zijn processen beschreven voor de aanbesteding en aangaan van contracten met omgevingsdiensten en externe partners.

In hoofdlijn geldt dat:

- Het bestuur verplichtingen aangaat die boven de Europese aanbestedingsgrens liggen, mits deze passen binnen de vastgestelde begroting;
- Dat de directeur van Omgevingsdienst NL een volmacht heeft om tot die aanbestedingsgrens te handelen, mits binnen de vastgestelde begroting. Hierbij zijn transacties in de kapitaalmarkt (bv leningen, deposito's) uitgesloten. Er gelden volmachten voor afdelingsmanagers;
- Voor Europese aanbestedingen geldt dat we specialisten inschakelen voor begeleiding, bij inhuur van medewerkers kiezen we voor publicatie via een DAS constructie;
- Onder de EA-grens worden onderhands meervoudig aanbesteed; onder de grens van € 50.000 wordt enkelvoudig onderhands aanbesteed.

Inrichting administratie en accountancy

Per 1 januari 2024 heeft Omgevingsdienst NL een eigen administratief pakket aangeschaft. Afas. Voor de boekhouding is gekozen voor uitbesteding bij een administratiekantoor. Hiermee wordt functiescheiding en kwaliteitsborging bereikt.

- Een onderdeel van het [administratieve proces betreft de opdrachtverstrekking](#). Vanaf 2025 geldt dat alle opdrachten aan omgevingsdiensten en leveranciers boven een bedrag van €1.500 worden vastgelegd in zogenoemde inkooporders. Facturering vanuit omgevingsdiensten kan alleen plaatsvinden op basis van deze orders.

Omgevingsdienst NL behoeft conform de geldende criteria vanuit de accountancy, op dit moment nog geen verplichte controle. Indien omzet en balanstotalen groter worden, kan dat in de toekomst wel gaan gelden. Omgevingsdienst NL heeft ondanks dit gegeven gekozen voor een vrijwillige jaarrekening controle. Hiervoor is een accountantskantoor gecontracteerd. In 2025 hebben zij de controle over boekjaar 2024 uitgevoerd, evenals de controles op de subsidies IBP en MVO. Voor allen geldt dat er goedkeurende verklaringen zijn afgegeven.

8. Risico's

In dit hoofdstuk worden de risico's beschreven in relatie tot de subsidies en de bedrijfsvoering. Voor elk risico is aangegeven welke mitigerende maatregelen al zijn getroffen. Daarna is een inschatting gemaakt van de kans waarop het voordoet (in termen van klein, middel, groot) en welke financiële effecten (na mitigatie) kunnen optreden. (Rest-Risico = Kans x Effect).

Met het geheel van de risico's in financiële wordt bepaald welk weerstandsvermogen nodig is om het af te dekken. Het streven is een ratio van 1,0 tot 1,4; inhoudende dat voor elk € miljoen aan rest-risico minimaal een € miljoen weerstandsvermogen nodig is.

8.1 Perspectief subsidie(s) na 2029

Omgevingsdienst NL gaat vanuit haar doelstellingen langlopende verplichtingen aan die met de huidige afspraken over een 4-jarige subsidie kunnen leiden tot risico's bij afbouw van subsidies. Bij opstellen van deze subsidieaanvraag heeft Omgevingsdienst NL het vertrekpunt gehanteerd dat er in het tweede jaar van subsidieperiode (2027) gesprekken worden gestart op een nieuwe (4-jarige) subsidie voor uitvoering van de structurele activiteiten.

De subsidie voor de periode 2026-2029 is onderdeel van de middelen die het ministerie van IenW heeft voor de versterking van het VTH-stelsel. Los van mogelijke politieke besluitvorming op dit

budget (€ 18 miljoen) gebruikt het ministerie deze middelen voor het *Digitaal Stelsel* (voorgeen pijler3), hun stelselverantwoordelijkheid (bijvoorbeeld Kennis) en voor aanjaagsubsidies ter versterking van het VTH-stelsel. Beheer en exploitatie ziet IenW qua financiering structureel liggen bij omgevingsdiensten en diens partners zelf.

Dit houdt in dat continuering van de huidige subsidie na 2029 nog niet gegarandeerd is. Dit geldt in mindere mate voor het kennisnetwerk en visitaties, in hogere mate voor de exploitatie van het UPLO en activiteiten voor het digitaal programma (Data en IV).

Mitigatie

Met IenW de (bestuurlijke) gesprekken vroegtijdig (in 2027) opstarten over continuering van de subsidie na 2029. Er is een aantal scenario's (op hoofdlijn):

Continuering

- Bekostiging beheer door bevoegd gezag - met dit scenario zullen substantiële onderdelen van de subsidie worden bekostigd vanuit de begrotingen van omgevingsdiensten. In dit geval zal dat in de P&C cycli moeten worden meegenomen. De kaders voor een begroting 2030 worden uiterlijk medio 2028 bepaald;
- Indien er middelen vanuit IenW worden overgeheveld naar gemeente of provinciefonds (hetgeen een bespreekbaar scenario kan zijn) is waarschijnlijk langer nodig;
- Afbouw van activiteiten - Ook deze moeten vroegtijdig in kaart worden gebracht om het risico op mogelijke frictiekosten bij beëindiging van (arbeids)contracten voor te zijn, en dus geen beslag leggen op omgevingsdiensten;
 - Hierbij geldt dat de bekostiging van mogelijke frictiekosten onderdeel moet worden van de gesprekken hierover met het ministerie.

Rest-risico

In deze begroting zijn de kosten voor het UPLO en Data en IV samen geraamd op circa € 4 miljoen. Afhankelijk van bovenstaand scenario is er een rest-risico, dat kan bestaan uit mogelijke de frictiekosten bij contract beëindigingen. De andere scenario's vormen vooral een risico qua timing voor omgevingsdiensten. Een schatting van mogelijke frictiekosten is nu nog niet te maken; met name rond het beheer-UPLO zijn nu nog geen structurele verplichtingen aangegaan. Voor de medewerkers bij Data en IV wordt verwezen naar de risico- paragraaf over medewerkers. Wie de risico's draagt is nog geen onderdeel geweest van de gesprekken met IenW.

8.2 Risico toekenning subsidie 2026 – 2029

In deel 1 van deze begroting is de subsidie aanvraag voor de periode 2026 – 2029 weergegeven. Het ministerie van IenW koppelt de subsidieverstrekking aan het MVV (*Meerjarenprogramma versterking VTH-stelsel*). Dit MVV is de basis voor de politieke besluitvorming van de middelen. Het ministerie van IenW heeft aangegeven dat de formele subsidietoekenning niet eerder zal plaatsvinden nadat de begroting van IenW is goedgekeurd in de 1^e kamer⁴. Dit proces loopt niet parallel met onze noodzaak om verplichtingen aan te gaan voor 2026, met name waar het gaat over verlenging van detacheringsovereenkomsten of werven van personeel.

Daarnaast geldt dat sommige onderdelen van de subsidie aanvraag nog niet akkoord zijn bevonden door IenW. Het ministerie wil uiterlijk eind december 2025 overeenstemming hierover hebben.

⁴ Geschatte planning: februari 2026

Mitigatie

Met IenW is afgesproken dat er ambtelijk een toezegging komt (eind september 2025) dat het ministerie 'voornemens' is om subsidie te verlenen. Daarbij worden expliciet de betreffende onderdelen aangegeven. Op basis hiervan kunnen verplichtingen worden aangegaan voor die onderdelen. Voor de onderdelen waar nog geen fiat voor is (eind september), geldt dat omgevingsdienst NL nog geen verplichtingen aangaat. De consequentie daarvan is dat er vertraging in de uitvoering kan ontstaan.

Rest-risico

De kans dat politiek andere besluiten worden genomen is gering. Ondanks de hogere financiële impact van meer dan € 5 miljoen is het risico voor de vereniging beperkt.

8.3 Loon- en prijsstijgingen

In de *Subsidieaanvraag 2026-2029* gaat Omgevingsdienst NL uit van de raming uit de MEV van het CPB⁵. Voor 2026 is "de loonvoet geraamd op 2,8%" en de "imoc" (index materiële overheidsconsumptie) 2,3%. Gemiddeld 2,65% (uitgaande van verhouding 70%-30%). Dit percentage is verwerkt in de financiële onderbouwing van de subsidie-aanvraag en deze begroting.

Het ministerie van IenW (en de Rijksoverheid in het algemeen) hanteren eigen methodieken voor indexering. Die komt erop neer dat jaarlijks wordt bepaald of en welke prijscompensatie wordt toegekend aan de verschillende budgetten. Er is een zeer reëel risico dat de loon -en prijsstijgingen niet volledig worden gecompenseerd.

Mitigatie

We hebben de subsidieaanvraag inclusief een geraamde prijsstijging ingediend. Er is aangegeven dat indexatie in 2027 kan worden toegepast voor de loonkosten omdat deze al vastligt in de Gemeentelijke CAO-afspraken (die lopen tot 31 maart 2027). Voor de latere jaren (2028-2029) is de afspraak dat we, op basis van tussenresultaten, aanvullende aanvragen kunnen indienen, mocht de daadwerkelijke kostenstijging de komende jaren hoger liggen dan nu geraamd.

Voor de onderdelen die worden bekostigd door de leden, is in deze begroting het voorstel gedaan om de contributie en de bijdragen/tarieven voor de academie jaarlijks te indexeren.

Rest-risico

Er blijft vanwege de doorlooptijden een restrisico over, met name op bestedingen die al contractueel zijn vastgelegd (incl. index). Het restrisico is vanaf 2028 is 2,65% van het subsidiebedrag. Circa € 0,225 miljoen per jaar

⁵ CPB: MEV dd. 16 sept. 2025

8.4 Medewerkers (in dienst van) Omgevingsdienst NL

Inzet en beschikbaarheid medewerkers bij omgevingsdiensten

Realiseren van alle ambities van Omgevingsdienst NL staan (of vallen) met de kwaliteit en inzet van de medewerkers en een goede samenwerking tussen die medewerkers, ongeacht waar deze formeel in dienst zijn.

Er is een aantal risico's op het niet realiseren van de doelen als de inzet en beschikbaarheid niet goed zijn geregeld en afgesproken. Deze risico's kunnen ontstaan bij gebrekkige afspraken of (veel vaker) bij financieringsproblemen. Een deel van de inzet (bijvoorbeeld kennismakelaars en experts) worden geacht door omgevingsdiensten of hun partners bekostigd te worden.

Mitigatie

Via de contributie wordt € 0,5 miljoen geïnd om de inzet van VTH-specialisten die participeren aan onder meer de kennisplatforms te bekostigen. Daarmee wordt de inzet op het zgn. landsdelen niveau gemitigeerd. Vanuit hen, en vanuit de kennisregisseurs worden ook anderen ingeschakeld voor het leveren van expertises (28 niveau). Door commitment te vragen en door tijdig eventuele knelpunten te onderkennen kunnen omgevingsdiensten (en omgevingsdienst NL) hierop anticiperen.

Rest-risico

Anticipatie op de knelpunten leidt niet per definitie tot oplossing. Het meest waarschijnlijk is dat activiteiten en resultaten met een andere planning worden opgeleverd. Voor het financiële probleem biedt deze begroting geen uitkomst.

Detacherings- overeenkomsten voor medewerkers bij Omgevingsdienst NL

Omgevingsdienst NL heeft ervoor gekozen om, zolang ze een vereniging van directeuren zijn, geen eigen medewerkers in dienst te nemen. Alle medewerkers worden nu gedetacheerd vanuit een Omgevingsdienst (merendeel via ODdV), dan wel ingehuurd op uurbasis vanuit een Omgevingsdienst (of de private markt). Hiermee wordt bereikt dat de arbeidsvoorwaarden vanuit de publieke sector op hen van toepassing blijft.

Pas nadat de nieuwe juridische status is vormgegeven verwachten we dat er aansluiting kan worden gevraagd bij een publieke CAO en het ABP. De verwachting is dat tot diep in 2026/begin 2027 Omgevingsdienst NL gebruik zal maken van detacheringen voor de kernbezetting.

Mitigatie verlengen detacherings- overeenkomsten

De detacheringscontracten die zijn afgesloten met medewerkers en OddV (OD De Vallei) zijn allen van tijdelijke aard; afgestemd op de looptijd van de subsidie waar de betreffende medewerkers uit wordt gefinancierd. Voor de meesten is dat een jaar, voor de medewerkers van academie en management (bekostiging uit contributie en bijdragen van leden) is dat langer. Verlenging van de contracten, dan wel aanstelling voor onbepaalde tijd, is afhankelijk van bovenstaande toezegging en subsidiebeschikking.

Rest-risico

Er zal op beperkte schaal discrepanties ontstaan tussen de (in)formele toezeggingen voor subsidie en de noodzaak voor continuïteit om detacheringscontracten te verlengen, dan wel om werving van medewerkers op te starten. Dit zal gaan over enkele functies gedurende een korte looptijd. Geschat risico € 0,15 miljoen.

Verzuim

Het risico van langdurig verzuim en verloof ligt bij Omgevingsdienst NL voor degene die gedetacheerd zijn. Bij inhuur ligt dat risico bij de uitlener. In beide gevallen zullen er toch interim/overbruggingskosten gaan ontstaan als activiteiten worden waargenomen door anderen.

Mitigatie

Voor gedetacheerde medewerkers bekostigt uit de subsidies, gaat Omgevingsdienst NL ervan uit dat dit een risico is, dat binnen de subsidievoorwaarden kan worden gemitigeerd. Binnen het tarief in de subsidie aanvraag is rekening gehouden met een opslag voor dit risico. Bijkomende kosten worden dus bekostigd uit de marge tussen werkelijke loonkosten en gevraagde subsidie. Daarnaast kan in sommige gevallen een voorziening worden getroffen voor kosten die te maken hebben met transitie van medewerkers naar andere werkomgeving.

Rest-risico

Voor medewerkers bekostigd uit de subsidie is het risico gering. Voor medewerkers bekostigd uit verenigingsmiddelen geldt dat de geschatte omvang 3 maandsalarissen is. Het inschatten van het aantal medewerkers is niet te doen; het opbouwen van een voorziening tot € 200.000 is in de begroting opgenomen.

8.5 Risico's in de bedrijfsvoering

Naast een de risico's die vooral samenhangen met de subsidieverstrekking geldt dat er een aantal risico's in de bedrijfsvoering, ongeacht de omvang van die subsidies.

Het merendeel van deze risico's worden gemitigeerd middels structurele maatregelen en checks bij de uitvoering van de processen. Deze zijn vastgelegd in het handboek AO/IB (administratieve organisatie en interne beheersing). Er heeft in 2025 al veel focus gelegen op het professionaliseren van de interne organisatie en processen. De AO/IB is op orde gebracht (heeft geresulteerd in een door de accountant goedgekeurde jaarrekening 2024)⁶.

Risico's bij aanbesteding

Voor vrijwel alle middelen binnen de begroting geldt dat ze worden aanbesteed in de markt, of bij Omgevingsdiensten. Hierbij ontstaan risico's van onrechtmatige aanbesteding (buiten de wettelijke of intern afgesproken) aanbestedingsregels⁷ en niet bevoegde functionarissen, dan wel risico's in financiële zin (boven budget aanbesteden).

Mitigatie

In het handboek AO/IC zijn deze processen beschreven. De belangrijkste maatregel zijn de duidelijke limitatief beschreven volmachten. Daarnaast geldt een meer-ogen principe tussen budgethouders en control-medewerkers.

Rest-risico

Er is ten alle tijden een risico dat aanbestedingen onopgemerkt blijven en uiteindelijk tot financiële – of rechtmatigheids-problemen leiden. Dit risico wordt niet hoog ingeschat; de kans erop is gering.

⁶ Omgevingsdienst NL valt qua criteria nog onder de grens van verplichte accountscontrole. De ALV heeft besloten om een (vrijwillige) volwaardige controle te laten uitvoeren.

⁷ Omgevingsdienst NL is verplicht Europese aanbestedingen te doen. Verder geldt meervoudige aanbesteding boven de € 50.000.

Bij overtreding van de Europese aanbestedingsrichtlijnen volgt een onrechtmatigheidsverklaring door de accountant, het geen grote imago-schade geeft.

Overbesteding van de beschikbare middelen

Er is een financieel risico dat er meer wordt aanbesteed dan er middelen zijn (voor de betreffende onderdelen), dan wel er al verplichtingen worden aangegaan voor periodes waarvoor nog geen begroting of subsidie is.

Mitigatie

De volmachten van bestuur en directie met betrekking tot aanbestedingen, hebben een restrictie; ze gelden binnen de vastgestelde begroting door de ALV. Er wordt een aanvullende procedure vastgesteld om begrotingswijzigingen te behandelen in de ALV.

De belangrijkste beheersing van dit risico is door het ontwikkelen van de P&C-cyclus. Met name begroten en verantwoorden. Er is voorzien in een viermaandelijks rapportage over inhoud en bestedingen. Dit start in 2025.

Rest-risico

Ondanks de focus hierop, blijft er een (rest)risico op tegenvallers en onbegrote doch noodzakelijke activiteiten. Deze worden meegenomen in de periodieke rapportage. Na bespreking hiervan met het ministerie kan dit leiden tot aanvullende subsidie afspraken.

Voor de activiteiten gekoppeld aan de vereniging geldt dat de risico's worden afgedekt middels een post onvoorzien en in uiterste gevallen het weerstandsvermogen.

Onderbesteding

De keerzijde van overbesteding is het risico op onderbesteding van toegezegde gelden. Deze kan ontstaan door enerzijds de onzekerheid over de hoogte van de te verwachten kosten of de omvang activiteiten (we ramen voor de periode tot 2029), en/of anderzijds door vertragingen in de uitvoering. Het effect is vooral imago afbreuk bij de financiers.

Mitigatie

De P&C-cyclus, waarin de 4-maandsrapportages zijn opgenomen, gaan meer inzicht bieden in de bestedingen en inhoud. Hierop kan dan worden bijgestuurd. Er ontstaat dan een vorm van rolling forecast.

Renterisico

Omgevingsdienst heeft op dit moment geen leningen lopen, geen beleggingen of andere financiële producten met banken afgesproken. Er is één bankrekening bij de BNG, van waaruit alle financiële transacties lopen.

Op deze rekening courant ontvangt Omgevingsdienst NL rente. Deze rente is onderdeel van de baten van de vereniging en op dit moment substantieel en belangrijk voor een stukje bekostiging van de vereniging.

Mitigatie lager rentepercentage

In de meerjarenbegroting worden de rente-inkomsten conservatief ingeschat. Dit geldt met name voor 2027 en verder. Er geldt wel dat via een liquiditeitsplanning en goede afspraken met de ministeries over de bevoorschotting van de subsidies, er een gezond liquiditeitssaldo wordt nagestreefd.

Rest-risico

Omgevingsdienst NL heeft geen enkele invloed op de rentestand, die door macro-economische ontwikkelingen sterk kan fluctueren. Het rest-risico is komende jaren gemiddeld € 0,1 miljoen per jaar.

Informatiebeveiliging en privacy

Onze informatiepositie bevat gevoelige gegevens (bedrijfsinformatie, persoonsgegevens en interne besluitvorming). Belangrijkste risico's zijn: ongeautoriseerde toegang (met name via externe toegang), verlies aan beschikbaarheid van AFAS, UPLO (toekomstige voorziening), Kennisnet en onze kantoorautomatisering door storingen of aanvallen (zoals bijvoorbeeld DDoS of ransomware), integriteitsschade door onbevoegde wijzigingen, en ketenrisico's bij leveranciers die onderdeel uitmaken van onze informatieketen.

Mitigatie

Ter beheersing van deze risico's zullen wij ons informatiebeveiligingsbeleid en de maatregelen inrichten conform de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).

Rest-risico

Op dit moment moeilijk is te schatten; de consequenties kunnen zowel qua image als financieel substantieel zijn.

Subsidieverantwoordingen

Onder- (en over-) bestedingen (per financieringsstroom) worden vanuit eindverantwoordingen en jaarrekeningen definitief vastgesteld. Uit de controles van de accountant op het MVO, IBP en KGG-subsidie⁸ (allen begin 2025) is gebleken dat het opdracht en facturatieproces nauwgezet moet worden ingericht, opdat alle declaraties tijdig worden ingediend, zijn voorzien van handtekeningen en onderbouwingen (urenstaten). Dit vergt ook het nodige van omgevingsdiensten zelf. Voor alle facturen die niet aan deze eisen voldoen is het risico dat deze buiten de subsidie vallen.

Mitigatie

De AO is mede naar aanleiding van de ervaringen bij de subsidie controles diepgaander ingericht. Alle opdrachten aan OD's en externen worden via inkoopproces (binnen AFAS) gefaciliteerd. Zonder opdracht worden er geen rekeningen (meer) betaald.

Rest-risico

Er is een reëel gebleken (rest)-risico dat niet tijdig wordt gefactureerd, rekeningen zoekraken, verkeerde adressering, etc. Per casus zal blijken of dit risico gedragen moet worden door de betreffende omgevingsdienst of door de vereniging. Het kan gaan om bedragen oplopend tot € 0,1 miljoen per jaar.

Misbruik en Fraude

Elke organisatie heeft te maken met het risico van misbruik van middelen en fraude. Het is ook een vereiste dat hiervoor voldoende waarborgen in de organisatie worden ingebouwd. Een accountant toetst hierop.

Reeds gememoreerd in dit hoofdstuk; Een aantal basis afspraken zijn gemaakt (qua volmachten en procuratie in de bank). Daarnaast geldt dat aandacht en betrokkenheid het zicht op zwaktes in het proces verkleinen. Ook wordt aan de opzet (en werking) van de AO/IB begin 2026 verder gewerkt.

⁸ Professionalisering energieorganisatie

8.6 Weerstandvermogen

Om de risico's te kunnen afdekken is een weerstandvermogen nodig. Dit wordt uitgedrukt in een ratio, namelijk het weerstandvermogen gedeeld door de geïdentificeerde risico's

Omgevingsdienst NL streeft naar een ratio van 1,0 tot 1,4. Uit een benchmark (uitgevoerd door onze accountant) is gebleken dat deze ratio een gezonde basis biedt voor de toekomst.

Het eigen vermogen van de vereniging is ultimo 2024 (jaarrekening) € 312.000. De geïdentificeerde risico's in deze paragraaf (waar bedragen zijn genoemd) tellen op tot minimaal € 600.000

De komende jaren zal het weerstandvermogen moeten worden opgebouwd.

Omgevingsdienst NL stelt daarbij voor dat dit geleidelijk gebeurt, middels batige saldi van de vereniging (overschotten op subsidies worden afgerekend). Deze kunnen ontstaan bij zowel het verenigingsgedeelte als bij de academie.

Mitigatie

Om dit te bereiken is in ieder geval een post onvoorzien opgenomen in de begroting. Zonder tegenvallers valt deze vrij.

Daarnaast geldt vooral de begrotingsdiscipline; bij meevallers op begrotingsposten wordt gekeken of deze kunnen worden aangewend voor het vermogen, dan wel ingezet op andere onderdelen van de begroting.

Bijlage 1 - Contributie overzicht

In de tabel zijn de begrote contributie en andere bijdragen (2026)⁹ voor omgevingsdiensten weergegeven. De grondslag voor de contributie en bijdrage aan de kernbezetting van de Academie betreft de begrotingen van de omgevingsdiensten 2026. Voor de SPUK-THE bijdrage geldt de grondslag van de ontvangen subsidie. T.o.v. 2025 is deze niet gewijzigd.

De bijdragen van de omgevingsdiensten die fuseren per 1 januari 2026 zijn bij elkaar geteld.

Contributie uitgangspunten en bijdragen academie en SPUK-THE x € 1.000	grondslag (begrotings omvang)		vaste bijdrage	variabele bijdrage	bijdrage kennisvert.	Totaal contributie	Bijdrage academie 2026	grondslag spuk- the	Bijdrage SPUK- THE
	2026								
	%								
			980.000	490.000	490.000		647.000		
			1.006.000	503.000	503.000		885.000	1,75%	
Omgevingsdienst Achterhoek	14.179	1,7%	39.000	9.000	9.000	€ 57.000	€ 15.000	€ 247,1	€ 4.324
Omgevingsdienst Brabant Noord	36.052	4,3%	39.000	22.000	22.000	€ 83.000	€ 38.000	€ 388,8	€ 6.805
Omgevingsdienst DCMR Milieudienst Rijnmond	95.640	11,4%	39.000	57.000	57.000	€ 153.000	€ 101.000	€ 574,2	€ 10.049
Omgevingsdienst De Vallei	17.978	2,1%	39.000	11.000	11.000	€ 61.000	€ 19.000	€ 173,2	€ 3.031
Omgevingsdienst Drenthe	28.422	3,4%	39.000	17.000	17.000	€ 73.000	€ 30.000	€ 259,9	€ 4.548
Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstree	20.495	2,4%	39.000	12.000	12.000	€ 63.000	€ 22.000	€ 322,6	€ 5.646
Omgevingsdienst Fryske Ufrieringsjinst Miljeu er	23.424	2,8%	39.000	14.000	14.000	€ 67.000	€ 25.000	€ 359,2	€ 6.286
Omgevingsdienst Groningen	27.643	3,3%	39.000	17.000	17.000	€ 73.000	€ 29.000	€ 267,0	€ 4.672
Omgevingsdienst Haaglanden	32.327	3,9%	39.000	19.000	19.000	€ 77.000	€ 34.000	€ 506,2	€ 8.858
Omgevingsdienst IJmond	17.233	2,1%	39.000	10.000	10.000	€ 59.000	€ 18.000	€ 232,1	€ 4.062
Omgevingsdienst IJsseland	19.535	2,3%	39.000	12.000	12.000	€ 63.000	€ 21.000	€ 312,6	€ 5.471
Omgevingsdienst Midden- en West Brabant	49.559	5,9%	39.000	30.000	30.000	€ 99.000	€ 52.000	€ 672,4	€ 11.768
Omgevingsdienst Midden-Holland	27.529	3,3%	39.000	17.000	17.000	€ 73.000	€ 29.000	€ 157,8	€ 2.761
Omgevingsdienst Noord-Holland Noord	31.923	3,8%	39.000	19.000	19.000	€ 77.000	€ 34.000	€ 293,5	€ 5.137
Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	90.266	10,8%	39.000	54.000	54.000	€ 147.000	€ 95.000	€ 676,3	€ 11.836
Omgevingsdienst Rivierland	25.488	3,0%	39.000	15.000	15.000	€ 69.000	€ 27.000	€ 159,0	€ 2.783
Omgevingsdienst RUD Limburg-Noord	3.784	0,5%	39.000	2.000	2.000	€ 43.000	€ 4.000	€ 382,0	€ 6.685
Omgevingsdienst RUD Zeeland	22.832	2,7%	39.000	14.000	14.000	€ 67.000	€ 24.000	€ 222,6	€ 3.895
Omgevingsdienst RUD Zuid-Limburg	22.045	2,6%	39.000	13.000	13.000	€ 65.000	€ 23.000	€ 261,6	€ 4.578
Omgevingsdienst Twente	20.237	2,4%	39.000	12.000	12.000	€ 63.000	€ 21.000	€ 355,4	€ 6.219
Omgevingsdienst Veluwe	17.564	2,1%	39.000	11.000	11.000	€ 61.000	€ 19.000	€ 225,0	€ 3.938
Omgevingsdienst West-Holland	23.331	2,8%	39.000	14.000	14.000	€ 67.000	€ 25.000	€ 201,0	€ 3.517
Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	36.536	4,4%	39.000	22.000	22.000	€ 83.000	€ 39.000	€ 210,5	€ 3.684
Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant	32.405	3,9%	39.000	19.000	19.000	€ 77.000	€ 34.000	€ 477,5	€ 8.356
Omgevingsdienst Groene Metropool*	53.946	6,4%	39.000	32.000	32.000	€ 103.000	€ 57.000	€ 307,2	€ 5.377
Omgevingsdienst Utrecht**	46.825	5,6%	39.000	28.000	28.000	€ 95.000	€ 49.000	€ 604,5	€ 10.578
Totaal	837.198	100%	1.014.000	502.000	502.000	€ 2.018.000	€ 884.000	€ 8.849	€ 154.863
* Fusie van ODRA en ODRN									
** Fusie van RUD -en Omgevingsdienst Utrecht									

⁹ De contributie is geïndexeerd. Voor de komende jaren geldt dat deze ook wordt geïndexeerd. In de begroting is uitgegaan van 2,65% per jaar.

Bijlage 2 - Tarieven

De begroting is voor de personele kosten opgebouwd met uniforme genormeerde tarieven. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in drie categorieën: Gedetacheerde medewerkers, inhuur vanuit OD's en inhuur vanuit de markt. Bij de opbouw van het tarief is uitgegaan van de gemeentelijke CAO voor 2025 – 31 maart 2027. Voor de berekening van het uurloon is uitgegaan van de norm in de benchmark "overheidstarieven" ad 1355 uur per fte en de opslagen voor overhead.

Het voorstel in deze begroting is dat de uniforme tarieven (in onderstaande tabel) gelden voor:

- Detacheringen vanuit Omgevingsdiensten¹⁰: de inhuur van medewerkers, bijvoorbeeld bij hun inzet in kennisplatforms. Dit tarief is inclusief reiskosten voor woonwerk verkeer en binnen de CAO vallen vergoedingen voor onder meer thuiswerken, Arbo-faciliteiten, etc. Het is exclusief zakelijke reiskosten.
 - Bij detacheringen geldt geen vergoeding voor huisvesting/facilitair.¹¹
- Bij inhuur geldt aanvullend een vergoeding (obv de handleidingoverheidstarieven) voor huisvesting en ICT-apparatuur.

Hieronder zijn die tarieven weergegeven. De jaartarieven zijn allen naar boven afgerond.

Richtlijn + begrotingsuitgangspunten qua tarief					gebaseerd op overheidstarieven en SGO			DETACHERING		IMOC 3,50%		INHUUR	
schalen per jan 26	CAO einde schaal niv 11	maandloon (peil 2025) incl wg-lasten	jaarloon incl 1,25% per juli 26	uurtarief zonder opslagen	incl. opslagen voor reiskosten (ww) en overige P-kosten	uurtarief obv 1355 uur p/jaar			Huisvesting / facilitair en ICT	uurtarief incl opslagen			
				1.355 €	4.451 €				€	19.458			
18	12.175 €	18.748 €	226.378 €	167 €	231.000 €	170			€	251.000 €		185	
17	11.112 €	17.111 €	206.613 €	152 €	211.300 €	156			€	231.000 €		170	
16	10.147 €	15.625 €	188.670 €	139 €	193.300 €	143			€	213.000 €		157	
15	9.270 €	14.274 €	172.363 €	127 €	177.000 €	131			€	197.000 €		145	
14	8.474 €	13.049 €	157.563 €	116 €	162.200 €	120			€	182.000 €		134	
13	7.740 €	11.918 €	143.915 €	106 €	148.600 €	110			€	169.000 €		125	
12	7.163 €	11.030 €	133.187 €	98 €	137.800 €	102			€	158.000 €		117	
11a	6.751 €	10.396 €	125.526 €	93 €	130.200 €	96			€	150.000 €		111	
11	6.343 €	9.767 €	117.940 €	87 €	122.600 €	90			€	143.000 €		106	
10a	5.947 €	9.157 €	110.577 €	82 €	115.200 €	85			€	135.000 €		100	
10	5.554 €	8.552 €	103.269 €	76 €	107.900 €	80			€	128.000 €		94	
9	5.033 €	7.750 €	93.582 €	69 €	98.200 €	72			€	118.000 €		87	
8	4.499 €	6.928 €	83.653 €	62 €	88.300 €	65			€	108.000 €		80	
7	4.015 €	6.182 €	74.654 €	55 €	79.300 €	59			€	99.000 €		73	
6	3.696 €	5.691 €	68.722 €	51 €	73.400 €	54			€	93.000 €		69	
5	3.534 €	5.442 €	65.710 €	48 €	70.400 €	52			€	90.000 €		66	
4	3.374 €	5.195 €	62.735 €	46 €	67.400 €	50			€	87.000 €		64	
3	3.215 €	4.951 €	59.779 €	44 €	64.400 €	48			€	84.000 €		62	
2	2.978 €	4.586 €	55.372 €	41 €	60.000 €	44			€	80.000 €		59	
1	2.734 €	4.210 €	50.835 €	38 €	55.500 €	41			€	76.000 €		56	
betreft hoogste trede w/d schaal					€	119.700 €	88		€	139.600 €		103	

¹⁰ Voor detacheringen via gastheer (ODdV) geldt: werkelijke loonkosten ipv tarief.

¹¹ In individuele gevallen zijn aanvullende afspraken qua tarief te maken voor bv. Ict-apparatuur of toelagen.

Tabellen uit handleiding 'overheidstarieven'.

Voor het jaar 2025 resulteert dit in de volgende opstelling:

aantal werkdagen	261
aantal feestdagen die op een werkdag vallen	7 -/-
bruto productieve dagen	254
bruto productieve uren (254 × 7,2)	1.829
vakantie-uren ¹²	208 -/-
ziekte-uren (6,3%) ¹³	115 -/-
aanwezige uren	1.506
indirect productieve uren (10%) ¹⁴	151 -/-
netto productieve uren	1.355

Het aantal productieve uren voor 2025 bedraagt 1.355 uren per jaar.

2025 (nieuw)	per fte
Huisvesting	€ 7.700
Kantoorautomatisering	€ 6.000
Overige overhead	
Personeelsadministratie	€ 700
Reiskosten	€ 1.200
Opleiding	€ 1.500
Facilitair	€ 5.100
HR-advies en bedrijfszorg	€ 700
Documentaire informatievoorziening	€ 2.200
Thuiswerkvergoeding	€ 200
IMOC (3,5%) ¹⁵	€ 700
Totaal	€ 26.000

Bijlage 3 - Detailoverzichten kosten

Algemene toelichting

- In deze bijlagen zijn de kosten voor het volledige boekjaar 2026 opgenomen, dus inclusief Q1 2026.
- Voor dit eerste kwartaal 2026 loopt de aanvraag tweede fase-subsidie. In de "hoofdtabelen" zijn de bedragen voor het eerste kwartaal van 2026 zichtbaar gemaakt en in mindering gebracht op de aanvraag.

1.1 Kennisnetwerk

Kennis netwerk x € 1.000	type kosten	fte's / uren /	eenheid	tarief	begroting 2026	raming '27 index 2,65%	raming '28 index PM	raming '29 index PM	toelichting
Kosten geïndexeerd obv CAO 26-27; 2,65%									
inzet personeel (vanuit Omgevingsdienst NL))									
Manager kennisnetwerk	gedet. medew.	0,8 fte		€ 167.000	€ 134,0	€ 137,0	€ 137,0	€ 137,0	neemt af naar 0,5 fte in 2029
Adv. stuurgroep en beleid Kennisnetwerk	gedet. medew.	0,5 fte		€ 155.000	€ 78,0	€ 80,0	€ 80,0	€ 80,0	
Communicatie medew. Kennisnetwerk	gedet. medew.	2,0 fte		€ 155.000	€ 241,0	€ 247,0	€ 247,0	€ 247,0	
Kennisadviseur (inh. & organisatorisch)	gedet. medew.	2,5 fte		€ 137.000	€ 307,0	€ 316,0	€ 316,0	€ 316,0	
Kennis regisseur	gedet. medew.	7,0 fte		€ 155.000	€ 1.085,0	€ 1.113,0	€ 1.113,0	€ 1.113,0	regisseur D&I bij Data & IV begroot
Control en eindverantwoording 2e fase sub.	gedet. medew.	0,2 fte		€ 108.557	€ 30,0	€ -	€ -	€ -	
inhuur personeel (vanuit OD's en inhuur markt)									
Kennisvertegenwoordigers ZZS	inhuur van OD's	0 uur		€ 0	€ -	€ -	€ -	€ -	PM; in 2025 incidenteel budget ad € 8 ton
Kennisvertegenwoordigers AofN	inhuur van OD's	2.451 uur		€ 123	€ 300,0	€ 300,0	€ 300,0	€ -	Tbv vaststellen rechtsoordelen
materiele kosten									bekostiging uit activiteiten budget
Activiteiten budget	div. mat. kosten	7 stuks		€ 175.000	€ 1.225,0	€ 925,0	€ 925,0	€ 925,0	platform D&I is bij Data en IV begroot
Out of pocket kennisnetwerk	div. mat. kosten	1 stelpost		€ 50.000	€ 50,0	€ 50,0	€ 50,0	€ 50,0	incl. accountant en administratie
Totaal kosten					€ 3.450,0	€ 3.168,0	€ 3.168,0	€ 2.868,0	

Toelichting:

- De manager Expertise en Samenwerking binnen Omgevingsdienst NL wordt in het eerste jaar voor 80% toegerekend.
- Binnen dit deel van het kennisnetwerk zijn 7 platforms begroot. Het achtste platform is ondergebracht bij onderdeel 3.1 Data en Informatievoorziening.
- Er is subsidie tot eind 2026 voor het platform "Afval of Niet". Het voorstel is dat de kosten voor de latere jaren tot 2028 aanvullend worden aangevraagd. Daarna nemen de Omgevingsdiensten de financiering over.
- Ter informatie is aangegeven dat vanuit de vereniging de kennisvertegenwoordigers (regio-niveau) worden bekostigd. Daarvoor is een half miljoen beschikbaar binnen de contributie.

1.2 UPLO

UPLO x € 1.000	type kosten	fte's / uren /	eenheid	tarief	begroting 2026	raming '27 index 2,65%	raming '28 index PM	raming '29 index PM	toelichting
Kosten geïndexeerd obv CAO 26-27; 2,65%									
inzet personeel (vanuit Omgevingsdienst NL))									
Management regioorganisatie UPLO	gedet. medew.	0,40 fte		€ 167.000	€ 67,0	€ 69,0	€ 69,0	€ 69,0	
Product owner UPLO	gedet. medew.	1,30 fte		€ 137.000	€ 196,0	€ 201,0	€ 201,0	€ 201,0	
Proces manager UPLO	gedet. medew.	2,00 fte		€ 110.000	€ 220,0	€ 339,0	€ 452,0	€ 548,0	groei naar 4,8 fte in 2029
Functioneel beh. / contr. Arch. UPLO	gedet. medew.	1,50 fte		€ 120.000	€ 180,0	€ 246,0	€ 351,0	€ 351,0	groei naar 2,8 fte in 2029
inhuur personeel (vanuit OD's en inhuur markt)									
Inzet stelselpartners tbv PvE (vn stroom 1 en 2)	inhuur OD's	400 uur		€ 124	€ 49,0	€ 51,0	€ 51,0	€ 51,0	
Opstellen wensen en eisen (vn stroom 1)	inhuur markt	400 uur		€ 135	€ 54,0	€ 55,0	€ 55,0	€ 55,0	
Uitwerken gebruik en adoptie (vn stroom 2)	inhuur markt	400 uur		€ 135	€ 54,0	€ 55,0	€ 55,0	€ 55,0	
Ontwerp Architectuur & Techniek (vn stroom 2)	inhuur markt	400 uur		€ 135	€ 54,0	€ 55,0	€ 55,0	€ 55,0	
Adoptie en communicatie UPLO	inhuur markt	1 stelpost		€ 100.000	€ 100,0	€ 103,0	€ 103,0	€ 103,0	
Educatie UPLO	inhuur markt	1 stelpost		€ 100.000	€ 100,0	€ 103,0	€ 103,0	€ 103,0	
Kennisnet (+ transitie)	inhuur markt	700 stelpost		€ 119	€ 83,0	€ -	€ -	€ -	
materiele kosten									
Ontw. / bouw en licenties MVP (tot 1 april 26)	uitbesteed werk	1 stelpost		€ 774.000	€ 774,0	€ -	€ -	€ -	in 2e fase subsidie opgenomen
Doorontwikkeling MVP -UPLO marktpartij	uitbesteed werk	1 stelpost		€ 100.000	€ 100,0	€ 154,0	€ 154,0	€ 154,0	
Licenties en centrale cloud services UPLO	licenties	2500 stuks		€ 144	€ 360,0	€ 517,0	€ 813,0	€ 961,0	groei naar 3500 - 5500 - 6500 in 27-28-29
Regietooling en inrichting UPLO	licenties	1 stelpost		€ 180.000	€ 180,0	€ 77,0	€ 77,0	€ 77,0	
Out of pocket + onvoorzien UPLO	div. materieel	10% grondslag		€ 2.488.000	€ 249,0	€ 192,0	€ 128,0	€ 128,0	in 26 10% van totaal; afbouw naar 5%
Totaal kosten					€ 2.820,0	€ 2.217,0	€ 2.667,0	€ 2.911,0	

Toelichting:

- De regio-organisatie start met circa 5 fte en groeit mogelijk door naar 8 fte in 2029. De geraamde groei is evenredig aan de geschatte groei van het aantal deelnemers

- Daarnaast wordt een beroep gedaan op de omgevingsdiensten (en de markt) om het gebruik en de implementatie verder vorm te geven.
- De belangrijkste post in materiële zin zijn de licentiekosten voor het UPLO. We gaan daarbij uit van een groei in het aantal gebruikers. De licentiekosten (tarief) zijn gebaseerd op een marktverkenning bij enkele aanbieders. De aanbesteding zal exactere bedragen opleveren.
- In de tweede fase-subsidieaanvraag zijn de kosten voor de bouw van de eerste versie (MVP) geraamd; daarvan valt circa € 775.000 in 2026.
- Vanwege een aantal onzekerheden is een post van 10% onvoorzien geraamd; de verwachting is dat deze afneemt in de komende jaren.

2 Visitaties

Visitaties x € 1.000	type kosten	fte's / uren /	eenheid	tarief	begroting 2026	raming '27 Index 2,65%	raming '28 Index PM	raming '29 Index PM	toelichting
Inzet personeel (vanuit Omgevingsdienst NL)									Kosten geïndexeerd obv CAO 26-27; 2,65%
Programmaleider visitaties	gedet. medew.	1,0	fte	€ 167.000	€ 167,0	€ 171,0	€ 171,0	€ 171,0	
Inhuur personeel (vanuit OD's en inhuur markt)									
Secretaris visitaties	inhuur vanuit OD'	450	uur	€ 119	€ 53,0	€ 55,0	€ 55,0	€ 55,0	mogelijk combi met progr. Man.
Rapporteur visitaties	inhuur vanuit OD'	60	uur	€ 106	€ 6,0	€ 7,0	€ 7,0	€ 7,0	
Materiële kosten									
Voorzitter visitatie	inhuur markt	9	visitaties*	€ 8.700	€ 78,0	€ 80,0	€ 71,0	€ -	onafhankelijk voorzitter *
Coörd. / secr. / rapporteur tijdens visitaties	inhuur (markt of OD's)	9	visitaties*	€ 10.750	€ 97,0	€ 99,0	€ 88,0	€ -	* Op basis van vaste prijs
Vergoeding aan leden visitatie-cie	inhuur OD's	9	visitaties*	€ 17.400	€ 157,0	€ 161,0	€ 143,0	€ -	* Op basis van vaste prijs
Rode draad rapportage	inhuur (markt of OD's)	1	stelpost	€ 19.500	€ 20,0	€ 20,0	€ 20,0	€ 80,0	
Visitatie ontwikkeling en training	inhuur (markt of OD's)	1	stelpost	€ 7.000	€ 7,0	€ 7,0	€ 7,0	€ 43,0	
Bijdrage verlening OD's									
Vergoeding aan OD's kosten visitatie	bijdrage OD's	9	visitaties*	€ 29.000	€ 261,0	€ 268,0	€ 238,0	€ -	uitgaande 26 visitaties
Totaal kosten					€ 846,0	€ 868,0	€ 800,0	€ 356,0	
* Aantal visitaties					9	9	8	0	

Toelichting:

- De visitaties worden in een vierjarige cyclus uitgevoerd. In 2025 is de ronde 2026-2029 voorbereid. De eerste visitatie van de nieuwe ronde start in 2026. Gepland zijn negen visitaties in 2026; negen in 2027 en acht in 2028. In 2029 wordt de eindrapportage (Rode draden rapportage) opgesteld, en de voorbereidingen getroffen voor de volgende (derde) cyclus die start in 2030.
- Er is een full-time programmamanager beschikbaar voor visitaties.
- De voorzitter is een onafhankelijke persoon (buiten de omgevingsdiensten). In de visitatiecommissies participeren directeuren en medewerkers vanuit OD's die een vaste vergoeding krijgen.
- Er is voorzien in een tegemoetkoming van de kosten die omgevingsdiensten maken tijdens de visitaties zelf, zoals reis- en verblijfkosten

3.1 Data en Informatievoorziening

Data & informatie voorz. x € 1.000	type kosten	fte's / uren /	eenheid	tarief	begroting 2026	raming '27 Index 2,65%	raming '28 Index PM	raming '29 Index PM	toelichting
Inzet personeel (vanuit Omgevingsdienst NL)									Kosten geïndexeerd obv CAO 26-27; 2,65%
Manager Data en IV	inhuur	0,4	fte	€ 167.000	€ 67,0	€ 69,0	€ 69,0	€ 69,0	
Coördinator Dig. Projecten	gedet. medew.	1,0	fte	€ 155.000	€ 156,0	€ 160,0	€ 160,0	€ 160,0	excl. Uplo man.
Strategisch Informatie manager	gedet. medew.	2,0	fte	€ 155.000	€ 314,0	€ 320,0	€ 320,0	€ 320,0	
Informatie manager	gedet. medew.	1,0	fte	€ 137.000	€ 138,0	€ 140,0	€ 140,0	€ 140,0	
Adviseur Data en IV	gedet. medew.	2,0	fte	€ 155.000	€ 313,0	€ 319,0	€ 319,0	€ 319,0	
Kennis regisseur D&IV	gedet. medew.	1,0	fte	€ 155.000	€ 155,0	€ 159,0	€ 159,0	€ 159,0	
Materiële kosten									
Activiteiten budget D&I	div. materieel	1	stelpost	€ 60.000	€ 60,0	€ 60,0	€ 60,0	€ 60,0	
Budget out of pocket D&I algemeen	div. materieel	0	stelpost	€ 0	€ -	€ -	€ -	€ -	Uit activiteiten budget
Bijdrage verlening OD's					pm	pm	pm	pm	Optioneel uit project Dig. Stelsel
Totaal kosten					€ 1.203,0	€ 1.227,0	€ 1.227,0	€ 1.227,0	

Toelichting:

- Er is een vaste kernbezetting van 6 fte die flexibel werkt aan de beoogde resultaten van het cluster Data en Informatievoorziening.
- De zevende persoon is een kennisregisseur op het platform.

3.2 Stelseltaken Omgevingsdienst NL

Coördinatie VTH- stelsel / beheer prod. IBP x € 1.000	type kosten	fte's / uren /	eenheid	tarief	begroting 2026	raming '27 index 2,65%	raming '28 index PM	raming '29 index PM	toelichting
inzet personeel (vanuit Omgevingsdienst NL)) Projectleider IBP-prod.	gedet. medew.	1,0	fte	€ 155.000	€ 148,0	€ 151,0	€ 56,0	€ 56,0	Kosten geïndexeerd obv CAO 26-27; 2,65% tbv Hor. ver. / Beleidcycl./Fin. methodiek
materiele kosten / inhuur Div. materieel beheer prod-IBP / fin methodiek	inhuur OD's en lic	1	ste	€ 50.000	€ 50,0	€ -	€ -	€ -	zit in 2e fase subsidie
Totaal kosten					€ 198,0	€ 151,0	€ 56,0	€ 56,0	

Toelichting:

- Voor het beheer van producten IBP (horizontale verantwoording, modelmandaat, regionale beleidscyclus en implementatie van financieringssysteem). Is in totaal 1 fte aan inzet begroot.
- Daarnaast is een budget opgenomen voor materiële kosten, bijvoorbeeld inschakelen van expertise uit de markt.

3.3 Arbeidsmarktcampagne

Arbeidsmarkt campagne x € 1.000	type kosten	fte's / uren /	eenheid	tarief	begroting 2026	raming '27 index 2,65%	raming '28 index PM	raming '29 index PM	toelichting
inzet personeel (vanuit Omgevingsdienst NL)) Coördinator Arbeidsmarkt camp.	gedet. medew.	0,25	fte	€ 155.000	€ 39,0	€ 40,0	€ -	€ -	Kosten geïndexeerd obv CAO 26-27; 2,65%
Communicatie medew. Arbeidsm. camp.		0,15	fte	€ 110.000	€ 17,0	€ 17,0	€ -	€ -	
materiele kosten Ontw. en bewaken concept, strategie advies	uitbesteed werk	1	stelpost	€ 30.000	€ 30,0	€ 30,0	€ -	€ -	
Creëren van content en verhalen	uitbesteed werk	1	stelpost	€ 60.000	€ 60,0	€ 60,0	€ -	€ -	
Inzet sociale media en meten van bereik	uitbesteed werk	1	stelpost	€ 25.000	€ 25,0	€ 25,0	€ -	€ -	
Adverteren en radiocommercials	uitbesteed werk	1	stelpost	€ 75.000	€ 75,0	€ 75,0	€ -	€ -	
Out of pocket Arbeidsmarkt camp.	facilitair	1	stelpost	€ 4.000	€ 4,0	€ 8,0	€ -	€ -	
Totaal kosten					€ 250,0	€ 255,0	€ -	€ -	

Toelichting:

- Het merendeel van het gevraagde budget zal besteed worden aan het ontwikkelen van een nieuwe rondes in de komende jaren, en daarna de uitvoering. Dit wordt extern belegd.
- De coördinatie wordt verzorgd vanuit Omgevingsdienst NL.

3.4 Drone-regieorganisatie

Drone ontwikkel en beheerorganisatie x € 1.000	type kosten	fte's / uren /	eenheid	tarief	begroting 2026	raming '27 index 2,65%	raming '28 index PM	raming '29 index PM	toelichting
inzet personeel (vanuit Omgevingsdienst NL)) Coörd. Dronebeheer vanuit ODNL	gedet. medew.	0,05	fte	€ 155.000	€ 8,0	€ 8,0	€ -	€ -	Kosten geïndexeerd obv CAO 26-27; 2,65%
inhuur personeel (vanuit OD's en inhuur markt) Manager Drone organisatie	inhuur vanuit OD	484	uur	€ 123	€ 59,0	€ 67,0	€ -	€ -	10% groei per jaar
Flight operation man.Drones	inhuur vanuit OD	884	uur	€ 120	€ 106,0	€ 120,0	€ -	€ -	
Trainings man.Drones	inhuur vanuit OD	446	uur	€ 120	€ 54,0	€ 60,0	€ -	€ -	
Maintenance man. Drones	inhuur vanuit OD	438	uur	€ 120	€ 53,0	€ 59,0	€ -	€ -	
materiele kosten Beheertool Drones Aeret	licentie kst	19	stuks	€ 775	€ 15,0	€ 19,0	€ -	€ -	van 19 naar 24 OD's
Out of pocket Drone beheerorg.	divers materieel	1	stelpost	€ 20.000	€ 20,0	€ 21,0	€ -	€ -	
Totaal kosten					€ 315,0	€ 354,0	€ -	€ -	

Toelichting:

- De ontwikkel- & regieorganisatie bestaat uit vijf medewerkers van diverse omgevingsdiensten. Samen circa 2.200 uur = 1,5 fte.
- De inzet gaat naar opleidingen, instructie en kennisuitwisseling naar de deelnemers.
- Opgenomen zijn de kosten van de licenties: het centraal regelen hiervan geeft veel (kosten)voordeel.

3.5 Strafrecht

Strafrecht / BOA ondersteuning x € 1.000	type kosten	fte's / uren /	eenheid	tarief	begroting 2026	raming '27	raming '28	raming '29	toelichting
inzet personeel (vanuit Omgevingsdienst NL)									Kosten geïndexeerd obv CAO 26-27: 2,65%
Secretaris Smk/lmk	gedet. medew.	0,5 fte		€ 137.000	€ 62,0	€ 63,0	€ 63,0	€ 63,0	van q2 - 2026
Beleidsadviseur strafrecht	gedet. medew.	1,0 fte		€ 155.000	€ 155,0	€ 159,0	€ 159,0	€ 159,0	budget ook in te zetten voor inzet uit OD's
materiele kosten / inhuur									
Out of pocket (strafrecht)	inhuur OD's en lic	1 stelpost		€ 5.000	€ 5,0	€ 2,0	€ 5,0	€ 5,0	
Bijdrage verlening OD's									
	bijdrage OD's	0 stelpost	#N/B		€ -	€ -	€ -	€ -	
Totaal kosten					€ 222,0	€ 224,0	€ 227,0	€ 227,0	

Toelichting

- In de tabel zijn ook de kosten opgenomen die in de tweede fase-subsidieaanvraag zitten (en in 2026 worden besteed).
- Daarnaast voorzetting van een secretarisrol voor SMK/LMK, en een beleidsadviseur voor het opbouwen van een kennisstructuur voor strafrechtketen.

Bijlage 4 – Omgevingsdienst NL - academie

Academie	type kosten	fte's / uren / aantallen	eenheid	tarief	begroting 2026	raming '27	raming '28	raming '29	toelichting
inzet personeel (vanuit Omgevingsdienst NL)			vaste bijdrage		€ 885,0	€ 908,0	€ 928,0	€ 956,0	Kosten geïndexeerd obv CBP-index
Manager Academie	gedet. medew.	0,8 fte		€ 167.000	€ 134,0	€ 137,0	€ 141,0	€ 145,0	
Coörd. ontw. & kwaliteit Academie	gedet. medew.	1,0 fte		€ 137.000	€ 137,0	€ 141,0	€ 144,0	€ 148,0	groeit naar 2 fte
Opleidingsadviseur	gedet. medew.	2,0 fte		€ 120.000	€ 240,0	€ 246,0	€ 252,0	€ 260,0	
Projectcoördinator opleidingen Academie	gedet. medew.	3,0 fte		€ 99.000	€ 297,0	€ 306,0	€ 312,0	€ 321,0	
Communicatie medew. Academie	gedet. medew.	0,2 fte		€ 110.000	€ 17,0	€ 17,0	€ 17,0	€ 18,0	
Fin. adm. Academie	gedet. medew.	0,4 fte		€ 110.000	€ 36,0	€ 36,0	€ 37,0	€ 38,0	
Mdw bedrijfsvoering	gedet. medew.	0,2 fte		€ 120.000	€ 24,0	€ 25,0	€ 25,0	€ 26,0	
inhuur personeel (vanuit OD's en inhuur markt)									
Inhuur functioneel beheer Academie	inhuur vanuit OD's	192 uur		€ 100	€ 19,0	€ 24,0	€ 25,0	€ 25,0	onderdeel kostprijs
materiele kosten									onderdeel kostprijs
Ontwikkeling processen		1 stelpost		€ 30.000	€ 30,0	€ 20,0	€ 10,0	€ 10,0	
Licentie kosten (AFAS/LMS) tbv Academie	licentie kst	1 stelpost		€ 20.000	€ 20,0	€ 21,0	€ 21,0	€ 22,0	toerekening vanuit ver.
Inzet adm kantoor & accountant Academie	divers materieel	1 stelpost		€ 15.000	€ 15,0	€ 15,0	€ 16,0	€ 16,0	
Kleine aanbesteding Academie	inhuur specialisten	256 uur		€ 140	€ 36,0	€ 36,0	€ 36,0	€ 36,0	
Voorbereiding grote aanbesteding	inhuur specialisten	320 uur		€ 140	€ -	€ 45,0	€ 15,0	€ -	
Juridische toetsing aanbesteding Academie	inhuur specialisten	1 stelpost		€ 5.000	€ 5,0	€ 8,0	€ 10,0	€ 5,0	
Subtotaal organisatiekosten Academie					€ 1.010,0	€ 1.077,0	€ 1.061,0	€ 1.070,0	
Inkoop									
Inkoop opleidingsruimtes (per dag)	facilitair	230 opleidingsdagen		€ 835	€ 192,0	€ 240,0	€ 308,0	€ 316,0	
Kosten opleiders	inkoop opleidingen	499 opleidingsdagen		€ 2.066	€ 1.031,0	€ 1.311,0	€ 1.670,0	€ 1.714,0	
Inkoop opleidingen maatwerk	inkoop opleidingen	1 opleidingsdagen		€ 95.000	€ 95,0	€ 95,0	€ 95,0	€ 95,0	
Subtotaal variabele kosten inkoop					€ 1.318,0	€ 1.646,0	€ 2.073,0	€ 2.125,0	
Totaal kosten					€ 2.328,0	€ 2.723,0	€ 3.134,0	€ 3.195,0	
Opbrengsten									
Verkoop opleidingen "open inschrijving"		2300 deelnemers		€ 0	€ 690,0	€ 854,0	€ 1.085,0	€ 1.085,0	
Verkoop opleidingen "in company"		2700 deelnemers		€ 0	€ 621,0	€ 799,0	€ 1.008,0	€ 1.008,0	
Verkoop opleidingen "derden"		70,00 stelpost		€ 0	€ 35,0	€ 75,0	€ 66,0	€ 95,0	
Verkoop maatwerk		1,00		€ 0	€ 100,0	€ 100,0	€ 100,0	€ 100,0	
Bijdragen van leden aan Academie		0,00		€ 1	€ 885,0	€ 908,0	€ 928,0	€ 956,0	
Totaal baten					€ 2.331,0	€ 2.736,0	€ 3.187,0	€ 3.244,0	
Saldo Academie					€ 3,0	€ 13,0	€ 53,0	€ 49,0	

Volume en tarieven inschatting

De academie verwacht een toename van het aantal deelnemers met 1.200 tot 1.500 per jaar.

De tarieven stijgen met een index van circa 2%.

Volume raming	2026	2027	2028	2029
aantal opl. dagen "open inschrijving"	230	280	350	350
aantal opl. dagen "in company"	270	340	420	420
aantal lesdagen - deelnemers OD's	5.000	6.200	7.700	7.700
- open inschrijving	2.300	2.800	3.500	3.500
- in company	2.700	3.400	4.200	4.200
Tarief "open inschrijving"	€ 300	€ 305	€ 310	€ 310
Tarief "in compgnie"	€ 230	€ 235	€ 240	€ 240
Opbrengst deelnemers 'open inschrijving'	€ 690.000	€ 854.000	€ 1.085.000	€ 1.085.000
Opbrengst deelnemers 'in company'	€ 621.000	€ 799.000	€ 1.008.000	€ 1.008.000
Totaal	€ 1.311.000	€ 1.653.000	€ 2.093.000	€ 2.093.000

Voor derden (medewerkers niet werkzaam bij een omgevingsdienst) wordt een tarief van € 500,- per dag in rekening gebracht. De aantallen zijn conservatief ingeschat.

Volume raming	2026	2027	2028	2029
Tarief "derden"	€ 500	€ 500	€ 500	€ 500
aantal deelnemers derden	70	150	132	190

Bijlage 5 - Bureaukosten

Vereniging	type kosten	fte's / uren / aantallen	eenheid	tarief	begroting 2026	raming '27	raming '28	raming '29	toelichting	
inzet personeel (vanuit Omgevingsdienst NL)						€ 1.103,0	€ 1.164,0 €	1.202,0 €	1.242,0 €	Kosten geïndexeerd obv CBP-index
Directie en management	gedet. medew.	2,5 fte		€ 179.000	€ 447,0	€ 477,0 €	491,0 €	503,0	Directeur, managers	
Control & bedrijfsvoering	gedet. medew.	1,8 fte		€ 114.000	€ 203,0	€ 223,0 €	236,0 €	252,0		
Medewerkers communicatie	gedet. medew.	0,9 fte		€ 128.000	€ 109,0	€ 111,0 €	113,0 €	116,0		
Medewerkers onderst. Bestuur, alv	gedet. medew.	1,5 fte		€ 125.000	€ 188,0	€ 193,0 €	198,0 €	203,0		
Bestuur/alv/vakberaden ondersteuning	gedet. medew.	1,0 fte		€ 156.000	€ 156,0	€ 160,0 €	164,0 €	168,0		
inhuur personeel (vanuit OD's en inhuur markt)						€ 722,0	€ 580,0 €	597,0 €	610,0 €	
HR ondersteuning	inhuur vanuit OD's	192 uur		€ 106	€ 20,0	€ 21,0 €	21,0 €	22,0	project kst	
Functioneel beheer AFAS	inhuur vanuit OD's	336 uur		€ 119	€ 40,0	€ 41,0 €	42,0 €	43,0		
Programma Energie	inhuur markt	1 stelpost		€ 155.000	€ 155,0	€ - €	- €	-		
Kennisvertegenwoordigers	inhuur vanuit OD's	4130 uur		€ 123	€ 507,0	€ 518,0 €	534,0 €	545,0		
materiele kosten						€ 510,0	€ 452,0 €	459,0 €	471,0 €	
Huisvesting en inrichting kantoor	huur + afschrijfst	504 m2		€ 150	€ 100,0	€ 103,0 €	105,0 €	108,0	in 2026 naar zelfst. Huisvesting	
Facilitaire kosten	divers materieel	3 stelposten			€ 70,0	€ 72,0 €	73,0 €	74,0		
Financiële functie	adm. & accountant	101 stelpost		€ 60.000	€ 105,0	€ 108,0 €	111,0 €	114,0		
Kantoorautomatisering	inhuur markt	0 stelpost		€ 40.000	€ 85,0	€ 88,0 €	89,0 €	92,0		
Communicatie kosten	divers materieel	2 stelposten		€ 30.000	€ 30,0	€ 30,0 €	30,0 €	30,0		
Organisatie en juridische kosten	advieskosten	2 stelposten		€ 20.000	€ 30,0	€ 31,0 €	31,0 €	32,0		
Projectkosten	div. materieel	1 stelpost		€ 5.000	€ 20,0	€ 20,0 €	20,0 €	21,0		
Onvoorzien	divers	0 stelpost		€ 70.000	€ 70,0	€ - €	- €	-	indien niet gebruikt tbv vermogen	
Subtotaal vereniging					€ 2.335,0	€ 2.196,0 €	2.258,0 €	2.323,0 €		
Opbrengsten										
Contributie		26 deelnemers		€ 0	€ 1.516,0	€ 1.556,0 €	1.597,0 €	1.639,0		
Contributie Kennisvertegenwoordigers		26 deelnemers		€ 0	€ 502,0	€ 515,0 €	529,0 €	543,0		
Spuk-the bijdrage		26 deelnemers		€ 0	€ 155,0	€ - €	- €	-		
Rente baten		1 stelpost		€ 0	€ 150,0	€ 100,0 €	60,0 €	60,0		
Overige inkomsten		2 stelposten		€ 0	€ 3,0	€ 4,0 €	7,0 €	11,0		
Toegerekende bureaukosten aan subsidies		1 stelpost		€ 0	€ 5,0	€ 10,0 €	15,0 €	25,0		
Totaal baten					€ 2.331,0	€ 2.185,0 €	2.208,0 €	2.278,0 €		
Saldo Bureau					€ -4,0	€ -11,0 €	-50,0 €	-45,0 €		
Saldo Academie en vereniging					€ -1,0	€ 2,0 €	3,0 €	4,0 €		

Toelichting

- In 2026 is een post onvoorzien begroot. Indien er geen tegenvallers zijn (zie risico paragraaf) zal deze worden toegevoegd aan het eigen vermogen van de vereniging.
- De rente-inkomsten zullen in 2026 nog hoog zijn door het grote aandeel subsidies, waarvoor een voorschot-methode is afgesproken. Rente-inkomsten zijn nooit zeker, daarom een afnemende begroting op dit punt.
- Het leidt tot een dekkingsprobleem; deze wordt gedekt met het begrote positieve saldo uit de academie.

Einde Begroting 2026 – 2029

30 september 2025

